

รายงานประจำปี 2545 กองอาหารสัตว์

ANNUAL REPORT 2002
ANIMAL NUTRITION DIVISION

กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

Department of Livestock Development
Ministry of Agriculture and Cooperatives

รหัส 007-01-46

กุมภาพันธ์ 2546

คำนำ

กองอาหารสัตว์ เป็นหน่วยงานราชการสังกัดกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำหน้าที่เกี่ยวกับการผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์ สารรองเลปียงสัตว์ วิจัยด้านอาหารสัตว์ และถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ 2545 กองอาหารสัตว์ได้รวบรวมผลการปฏิบัติงานทั้งหมดจากใน ส่วนกลาง ที่กองอาหารสัตว์ และส่วนภูมิภาคที่ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ 8 แห่ง และสถานีอาหารสัตว์ 25 แห่ง สรุปเป็นรายงานประจำปี 2545 กองอาหารสัตว์ เล่มนี้ (ยกเว้นผลงานวิจัย ได้แยกไปจัดพิมพ์อีกเล่มหนึ่ง) พิมพ์เผยแพร่ให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ หน่วยงานภายในกรมปศุสัตว์ ห้องสมุดของมหาวิทยาลัย ห้องสมุดของวิทยาลัยครู และห้องสมุดของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลสำหรับศึกษาค้นคว้าในโอกาสต่อไป หากท่านต้องการข้อมูลเพิ่มเติม สามารถติดต่อได้ที่กองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ พญาไท กรุงเทพฯ 10400 หรือสืบค้นได้จาก Website ของกองอาหารสัตว์ ที่ www.geocities.com/anddd

(นายจิระวัชร เชิมสวัสดิ์)

ผู้อำนวยการกองอาหารสัตว์

กุมภาพันธ์ 2546

สารบัญ

	หน้า
หน้าที่และความรับผิดชอบ/แผนงาน/งบประมาณ	
หน้าที่ความรับผิดชอบ กองอาหารสัตว์	1
หน้าที่ความรับผิดชอบ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์และสถานีอาหารสัตว์	2
ลักษณะงานของกองอาหารสัตว์	2
เป้าหมายในการดำเนินงานของกองอาหารสัตว์	3
อัตรากำลัง	
ข้าราชการ	8
ลูกจ้างประจำ	9
ลูกจ้างชั่วคราว	9
แผนปฏิบัติงาน	11 - 15
งบประมาณ	16
ผลการปฏิบัติงาน ปีงบประมาณ 2544	
งานบริหารทั่วไปของส่วนกลางกองอาหารสัตว์	26
งานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์	
<i>การผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์</i>	
- การผลิตเมล็ดพันธุ์	27
- การทำความสะอาดปรับปรุงสภาพและบรรจุเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์	29
- การตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์	30
- การใช้เมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์	40
- การผลิตหน่อพันธุ์และเพาะกล้า	40
- การพัฒนาตลาดเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์	41
<i>การผลิตและการใช้เสบียงสัตว์</i>	
- การผลิตเสบียงสัตว์	42
- การใช้เสบียงสัตว์	42
- การสำรองเสบียงสัตว์ของศูนย์วิจัยฯ และสถานีอาหารสัตว์	49
พัฒนาเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์	
จัดตั้งหมู่บ้านหลักถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์	51
สาธิตเทคโนโลยีการจัดการให้ประโยชน์พืชอาหารสัตว์	51
สาธิตการนำวัตถุดิบในท้องถิ่นมาผลิตอาหารสัตว์	52
สาธิตเทคโนโลยีการขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์	52
สาธิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์	53

	หน้า
พัฒนาการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	53
ร่วมกับ JICA	
ลาคิตเทคโนโลยีการผลิตพืชอาหารสัตว์	53
สนับสนุนเกษตรกรผลิตเลียงสัตว์	54
งานส่งเสริมการปศุสัตว์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	
- โครงการทัพบิมสยาม 03	60
- โครงการทัพบิมสยาม 05	62
- โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	63
- โครงการผลิตอาหารช้างสำคัญ	63
- โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	63
- โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	64
- โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	65
- โครงการพัฒนาทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์หมู่บ้านปศุสัตว์ – เกษตรมโนะ	66
- โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ	66
- โครงการส่งเสริมการเลี้ยงแพะนมบริเวณรอบ ๆ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์	66
- โครงการโคนมสวนจิตรลดา	67
งานวิจัย	
ผลการศึกษาวิจัยด้านอาหารสัตว์	68
ผลการศึกษาวิจัยด้านพืชอาหารสัตว์	72
ผลการศึกษาวิจัยด้านคุณค่าทางโภชนาของอาหารสัตว์	76
โครงการความร่วมมือระหว่างกองอาหารสัตว์กับหน่วยงานอื่น	78
ผลการดำเนินงานโครงการหลากหลายทางชีวภาพด้านพืชอาหารสัตว์ปี 2544	79
โครงการความร่วมมือกับต่างประเทศ	
- โครงการความร่วมมือระหว่างกรมปศุสัตว์ และ JICA โครงการพัฒนา	87
การผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย	
- โครงการความร่วมมือในการศึกษาวิจัยระหว่างกรมปศุสัตว์ และ JIRCUS	90
- โครงการพืชอาหารสัตว์เพื่อเกษตรกรรายย่อย (โครงการ FSP ระยะที่ 2)	92

	หน้า
โครงการอื่น ๆ	
- โครงการส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารอิ่มทุกวัน ปี 2545	94
- โครงการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรหลังพิกข์ขณะนี้	96
- โครงการธนาคารโค – กระบือ ปี 2544	99
- การผลิตและจัดส่งหญ้าแห้งให้กองผสมเทียม	101
- โครงการสาธิตเทคโนโลยีการเกษตร	102

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 สถานที่ตั้งและเขตพื้นที่ปฏิบัติงานกองอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์/ สถานีอาหารสัตว์	4
ตารางที่ 2 อัตราค่าเลี้ยงข้าราชการของกองอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ และสถานีอาหารสัตว์ ปีงบประมาณ 2545	8
ตารางที่ 3 อัตราลูกจ้างประจำกองอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ และสถานีอาหารสัตว์ ปีงบประมาณ 2545	9
ตารางที่ 4 อัตราลูกจ้างชั่วคราวจากงานผลิตพันธุ์สัตว์และวิจัยการปศุสัตว์	9
ตารางที่ 5 งบประมาณที่ได้รับและรายจ่ายจริงของกองอาหารสัตว์ปี 2545 จำแนกตามแผนงาน/งาน	16
ตารางที่ 6 งบประมาณที่ได้รับและรายจ่ายจริงของกองอาหารสัตว์ปี 2545 จำแนกตามหมวดรายจ่าย	16
ตารางที่ 7 การใช้จ่ายเงินงบประมาณปี 2545 รวมงานผลิตพันธุ์สัตว์ และงานวิจัยการปศุสัตว์ จำแนกตามหมวดรายจ่าย	17
ตารางที่ 8 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในส่วนกลาง)	19
ตารางที่ 9 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 1)	19
ตารางที่ 10 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 2)	19
ตารางที่ 11 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 3)	19
ตารางที่ 12 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 4)	20
ตารางที่ 13 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 5)	20
ตารางที่ 14 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 6)	20
ตารางที่ 15 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 7)	21
ตารางที่ 16 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 8)	21
ตารางที่ 17 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 9)	21
ตารางที่ 18 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 10)	22
ตารางที่ 19 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 11)	22
ตารางที่ 20 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 12)	22
ตารางที่ 21 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปศุสัตว์ (ในส่วนกลาง)	23
ตารางที่ 22 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปศุสัตว์ (ในเขต 2)	23
ตารางที่ 23 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปศุสัตว์ (ในเขต 3)	23
ตารางที่ 24 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปศุสัตว์ (ในเขต 4)	23

ตารางที่ 25 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปลูสดัว (ในเขต 5)	24
ตารางที่ 26 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปลูสดัว (ในเขต 7)	24
ตารางที่ 27 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปลูสดัว (ในเขต 8)	24
ตารางที่ 28 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปลูสดัว (ในเขต 9)	24
ตารางที่ 29 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปลูสดัว (ในเขต 10)	25
ตารางที่ 30 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปลูสดัว (ในเขต 11)	25
ตารางที่ 31 ผลการปฏิบัติงานทั่วไป (เฉพาะส่วนกลางกองอาหารสดัว)	28
ตารางที่ 32 แสดงผลผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสดัวผลิตโดยศูนย์/ สถานีอาหารสดัวปีงบประมาณ 2545	29
ตารางที่ 33 ผลผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสดัวผลิตโดยเกษตรกร ปีงบประมาณ 2545	30
ตารางที่ 34 ผลผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสดัวของกรมปลูสดัว ปีงบประมาณ 2545 (แยกตามชนิดพันธุ์)	30
ตารางที่ 35 ผลการทำความสะอาดปรับปรุงสภาพและบรรจุเมล็ดพันธุ์ พืชอาหารสดัวปีงบประมาณ 2545	32
ตารางที่ 36 ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสดัวปี 2545	32
ตารางที่ 37 สรุปผลการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสดัวปี 2545 ที่ผลิตโดย ศูนย์วิจัยอาหารสดัวและสถานีอาหารสดัว	33
ตารางที่ 38 สรุปผลการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสดัวปี 2545 ที่ผลิตโดย เกษตรกร	39
ตารางที่ 39 ผลการจ่ายเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสดัวตามแผนงาน/ โครงการฯ ของกองส่งเสริมการปลูสดัว ปี 2545	44
ตารางที่ 40 แสดงผลการผลิตเสบียงสดัวปี 2545	46
ตารางที่ 41 แสดงการใช้เสบียงสดัวในปี 2545	47
ตารางที่ 42 แสดงผลการสนับสนุนเสบียงสดัวช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยปี 2545	48
ตารางที่ 43 แสดงผลการสนับสนุนเสบียงสดัวช่วยเหลือภัยแล้ง ปี 2545	49
ตารางที่ 44 แสดงการสำรองเสบียงสดัวสำหรับใช้ ปี 2545	49
ตารางที่ 45 หน่วยงานหลักถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสดัว	55
ตารางที่ 46 รายชื่อโครงการทดสอบเทคโนโลยีการขยายพันธุ์พืชอาหารสดัวปี 2545	57

	หน้า
ตารางที่ 47 รายชื่อโครงการทดสอบเทคโนโลยีการจัดการและใช้ประโยชน์ แปลงพืชอาหารสัตว์ประจำปี 2545	59
ตารางที่ 48 ผลการปฏิบัติงานวิเคราะห์อาหารสัตว์	77
ตารางที่ 49 สรุปผลการปฏิบัติโครงการส่งเสริมให้เด็กนักเรียนทุกคน ได้รับประทานอาหารอิ่มกันทุกวัน	93
ตารางที่ 50 สรุปผลการผลิตและจัดส่งอาหารสัตว์ปีกโครงการฟื้นฟู เกษตรกรหลังพายุไต้ฝุ่นปี 2545	96
ตารางที่ 51 สรุปผลการปฏิบัติงานการเลี้ยงฟื้นฟูสภาพโค-กระบือ ของธนาคารโค-กระบือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2545	97
ตารางที่ 52 พืชอาหารสัตว์คุณภาพดี	97

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1	แสดงอัตรากำลังของกองอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ และสถานีอาหารสัตว์ปี 2545 จำแนกตามประเภทของอัตรากำลัง	8
ภาพที่ 2	แผนภูมิแสดงโครงสร้างของกรมปศุสัตว์เฉพาะในส่วนของกองอาหารสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์และสถานีอาหารสัตว์	10
ภาพที่ 3	แสดงสัดส่วนการใช้จ่ายเงินงบประมาณปี 2545 รวมงานผลิตพันธุ์สัตว์ และงานวิจัยการปศุสัตว์ตามหมวดรายจ่าย	18
ภาพที่ 4	กราฟแสดงการใช้เสบียงสัตว์ช่วยเหลืออุทกภัยเป็นรายเดือน	47
ภาพที่ 5	แสดงผลการใช้เสบียงสัตว์ช่วยเหลือภัยแล้งปี 2545	50
ภาพที่ 6	ภาพรวม การผลิตและการใช้เสบียงสัตว์ปี 2545	83

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. กองอาหารสัตว์ มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการศึกษา ค้นคว้า วิจัยและดำเนินงานวิชาการเกี่ยวกับอาหารสัตว์ เช่น การศึกษา ค้นคว้าหาสูตรอาหารสัตว์ และวิธีให้อาหารสัตว์ที่เหมาะสมและประหยัดสำหรับสัตว์แต่ละชนิดแต่ละขนาด การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการนำวัตถุดิบภายในประเทศ วัสดุเหลือใช้จากการเกษตร และอุตสาหกรรมมาใช้เป็นอาหารสัตว์ การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับพืชอาหารสัตว์ เพื่อให้ได้พืชอาหารสัตว์ที่มีคุณค่าทางอาหาร ให้ผลผลิตสูง เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น และเหมาะสมสำหรับใช้เป็นอาหารสัตว์ ตลอดจนให้บริการด้านวิชาการและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับอาหารสัตว์ ดำเนินการวิเคราะห์คุณค่าทางอาหาร แร่ธาตุ วัตถุดิบพืชและสิ่งปลอมปนในอาหารสัตว์ วิเคราะห์ดินและน้ำในแหล่งเลี้ยงสัตว์ ดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์และขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่ทดสอบแล้วสู่เกษตรกร ดำเนินการผลิตเสบียงสัตว์สำรองไว้ช่วยเหลือเกษตรกรเมื่อเกิดภัยธรรมชาติ

2. การจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบภายในกองอาหารสัตว์
กองอาหารสัตว์ เป็นหน่วยงานขึ้นตรงต่อกรมปศุสัตว์แบ่งแผนงานภายในออกเป็น 2 ฝ่าย 3 กลุ่มงาน โดยแต่ละแผนงานมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

2.1 ฝ่ายอำนวยการ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานธุรการ งานแผนงาน งบประมาณ การพัสดุ การติดตามวิเคราะห์และประเมินผล การปฏิบัติงานของหน่วยงานภายในกองอาหารสัตว์ งานด้านโครงการพิเศษต่าง ๆ งานประชุมสัมมนาและฝึกอบรม รวมทั้งการประสานงานกับหน่วยงานภูมิภาคและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.2 ฝ่ายขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผนในการผลิตขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์ การผลิตเสบียงสัตว์ รวมทั้งดำเนินงานวิชาการเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในเชิงปริมาณและคุณภาพ ศึกษาเทคโนโลยีการผลิต การทำความสะอาดและกำหนดมาตรฐาน คุณภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ ศึกษา วิจัย รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ และจัดทำรายงานผลการศึกษา ทดสอบปรับปรุง และพัฒนาเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ โดยประสานงานกับศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ สถานีอาหารสัตว์ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

2.3 กลุ่มงานวิเคราะห์อาหารสัตว์ มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการวิเคราะห์ ทดสอบ และตรวจสอบ คุณค่าทางอาหาร เยื่อใย แร่ธาตุ วัตถุดิบพืช สิ่งปลอมปนในพืชอาหารสัตว์ อาหารสัตว์ และเลือดสัตว์ รวมทั้งวิเคราะห์ดิน น้ำ ปุ๋ย เพื่อการเลี้ยงสัตว์

2.4 กลุ่มงานวิจัยพืชอาหารสัตว์ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษา ค้นคว้าวิจัยและดำเนินงานวิชาการเกี่ยวกับการผสมพันธุ์ คัดเลือกพันธุ์ การปรับปรุง การรวบรวม และ

การทดสอบพันธุ์พืชอาหารสัตว์ เพื่อคัดเลือกพันธุ์พืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีสำหรับใช้เลี้ยงสัตว์ ศึกษาคุณค่าทางอาหารของพืชอาหารสัตว์ เพิ่มผลผลิตของทุ่งหญ้า การใช้ประโยชน์ของที่ดินในแหล่งต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งเลี้ยงสัตว์ และการพัฒนาพืชอาหารสัตว์จากการทำฟาร์มปลูกพืชเลี้ยงสัตว์แบบผสมผสาน

2.5 กลุ่มงานวิจัยอาหารสัตว์ มีหน้าที่และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษา ค้นคว้าวิจัย และดำเนินงานวิชาการเกี่ยวกับด้านอาหารสัตว์ และอาหารแร่ธาตุสำหรับสัตว์ ศึกษาหาความต้องการโภชนะต่าง ๆ สูตรอาหาร วิธีการให้อาหารที่เหมาะสม สภาพการขาดอาหาร ตลอดจนหาทางนำวัตถุดิบและผลพลอยได้จากการเกษตรและอุตสาหกรรมซึ่งหาได้ง่าย และราคาถูกมาใช้เป็นอาหารสัตว์ รวมทั้งการดำเนินงานวิชาการเกี่ยวกับอาหารสัตว์ในระบบการทำฟาร์ม

3. ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์/สถานีอาหารสัตว์ เป็นหน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค ขึ้นตรงกับสำนักงานปศุสัตว์เขต 1-12 โดยกองอาหารสัตว์เป็นผู้ควบคุมแผนงานและงบประมาณในการปฏิบัติงานแบ่งออกเป็น 8 ศูนย์ฯ 25 สถานีฯ ตามตารางที่ 1 มีหน้าที่ความรับผิดชอบดังนี้

3.1 ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ มีหน้าที่ศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ วิจัยอาหารสัตว์ พืชอาหารสัตว์ วัสดุเหลือใช้จากการเกษตรและอุตสาหกรรมในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ทดสอบ ตรวจสอบ วัตถุดิบอาหารสัตว์ต่าง ๆ ดิน น้ำ วัตถุดิบพืช และสารปลอมปน ให้ความรู้คำแนะนำทางวิชาการแก่เจ้าหน้าที่และผู้สนใจทั่วไป ดำเนินการวางแผนร่วมกับสถานีอาหารสัตว์ภายในเขตรับผิดชอบในการขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์ โดยเฉพาะการผลิตเมล็ดพันธุ์ การทำความสะอาด การเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ การตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ รวมทั้งการผลิตเล็ียงสัตว์ เพื่อบริการเกษตรกรภายในเขตรับผิดชอบ

3.2 สถานีอาหารสัตว์ มีหน้าที่ถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ให้กับเกษตรกร และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ และขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์ทั้งเมล็ดพันธุ์และหน่อพันธุ์ รวมทั้งการผลิตเล็ียงสัตว์ ตามเป้าหมายในเขตพื้นที่รับผิดชอบ ภายใต้แผนงานร่วมกับศูนย์วิจัยอาหารสัตว์

4. ลักษณะงานของกองอาหารสัตว์

แบ่งได้เป็น 5 ส่วนใหญ่ ๆ คือ

- 4.1 งานค้นคว้าและวิจัยด้านอาหารสัตว์
- 4.2 งานถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ได้จากการค้นคว้าวิจัยด้านอาหารสัตว์
- 4.3 งานผลิตและขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์ ตลอดจนสำรองเล็ียงสัตว์
- 4.4 งานบริการวิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีของอาหารสัตว์ บริการให้ความรู้ด้านอาหารสัตว์แก่เกษตรกร

4.5 ประสานงานกับสำนักงานปศุสัตว์เขตทั้ง 12 เขต ในการวางแผนดำเนินงานค้นคว้าวิจัยด้านอาหารสัตว์ และงานขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์ และงานถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์

5. เป้าหมายในการดำเนินการของกองอาหารสัตว์

- 5.1 เพื่อแก้ไขปัญหาด้านอาหารสัตว์ให้แก่เกษตรกร
- 5.2 เพื่อพัฒนาแหล่งวัตถุดิบอาหารสัตว์ในด้านปริมาณและคุณภาพ
- 5.3 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตสัตว์ของเกษตรกร

สถานที่ตั้ง และเขตพื้นที่ปฏิบัติงานของกองอาหารสัตว์, ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์และสถานอาหารสัตว์ ตามคำสั่งที่ 739/2543

หน่วยงาน	สถานที่ตั้งและโทรศัพท์-FAX	เขตพื้นที่ปฏิบัติงาน
กองอาหารสัตว์	กรมปศุสัตว์ วิทยาโท กรุงเทพฯ 10400 โทร. 0-2653-4487 FAX 0-2653-4933 email : nutrition@dld.go.th	ทั่วราชอาณาจักรไทย และประสานงาน กับต่างประเทศ
ผอ.กองอาหารสัตว์	email : chirawak@dld.go.th	
ฝ่ายอำนวยการ	โทร.0-2653-4488, 0-2653-4444 ต่อ 3412 FAX 0-2653-4933 email : chinvaroj@se-ed.net : admin_nutrition@dld.go.th	
ฝ่ายขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์	โทร.0-2653-4489, 0-2653-4444 ต่อ 3421-3 email : torage_nutrition@dld.go.th	
กลุ่มงานวิจัยพืชอาหารสัตว์	โทร.0-2653-4491, 0-2653-4444 ต่อ 3441-2 email : chaisangx@hotmail.com : fresearch_nutrition@dld.go.th	
กลุ่มงานวิจัยอาหารสัตว์	โทร.0-2653-4490, 0-2653-4444 ต่อ 3431-2 email : nresearch_nutrition@dld.go.th	
กลุ่มงานวิเคราะห์อาหาร สัตว์	ถ.ติวานนท์ ต.บางกะดี อ.เมือง จ.ปทุมธานี 12000 โทร. 0-2501-1720, 0-2501-1966 FAX 0-2501-1720 email : lab_nutrition@dld.go.th	
เขต 1 1. สถานีฯ สุพรรณบุรี	อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี 72180 โทร.01-9465731 email : nssp_spr@dld.go.th	สุพรรณบุรี,ปทุมธานี, พระนครศรีอยุธยา, อ่างทอง, สมุทรปราการ, กรุงเทพฯ
เขต 2 2. ศูนย์ฯ สระแก้ว	อ.คลองหาด จ.สระแก้ว 27260 โทร. 037 – 251755 email : ncsr_srk@dld.go.th	ปราจีนบุรี, จันทบุรี, ระยอง, ตราด, ชลบุรี, ฉะเชิงเทรา, สระแก้ว

สถานที่ตั้ง และเขตพื้นที่ปฏิบัติงานกองอาหารสัตว์, ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์และสถานอาหารสัตว์ ตามคำสั่งที่ 739/2543

หน่วยงาน	สถานที่ตั้งและโทรศัพท์-FAX	เขตพื้นที่ปฏิบัติงาน
เขต 3		
3. ศูนย์ฯ ปากช่อง	อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา 30130 โทร. 044 – 311612 Fax 044-314776 email : pcangr@loxinfo.co.th : ncnla_pak@dld.go.th	นครราชสีมา, ชัยภูมิ, บุรีรัมย์, สุรินทร์, ศรีสะเกษ, มหาสารคาม
4. สถานีฯ เชียงยืน	อ.เชียงยืน จ.มหาสารคาม 44160 โทร. 043 – 781322 email : chaingy@thaimail.com : uskk_kkn@dld.go.th	มหาสารคาม, นครราชสีมา
5. สถานีฯ บุรีรัมย์	อ.ปะคำ จ.บุรีรัมย์ 31220 โทร. 044 – 646077 email : nsbr_hrr@dld.go.th	บุรีรัมย์, นครราชสีมา
เขต 4		
6. ศูนย์ฯ ขอนแก่น	สำนักงานเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.ขอนแก่น 40260 โทร.(FAX) 043-261087 โทร. 043-261123 email : nckk_kkn@dld.go.th	ขอนแก่น,เลย,อุดรธานี,หนองคาย, สกลนคร, หนองบัวลำภู
7. สถานีฯ อุดรธานี	อ.ภูผาจำป จ.อุดรธานี 41250 โทร. 042-291206 FAX 042 – 291210 email : nsu_uth@dld.go.th	อุดรธานี, ขอนแก่น
8. สถานีฯ สกลนคร	อ.เมือง จ.สกลนคร 47000 โทร. 042 - 714299 email : nsso_sno@dld.go.th	สกลนคร, ขอนแก่น
9. สถานีฯ หนองคาย	อ.เมือง จ.หนองคาย 43000 โทร. 042 – 4213/3 email : nsno.nok@dld.go.th	หนองคาย, ขอนแก่น
10. สถานีฯ เลย	อ.วังสะพุง จ.เลย 42130 โทร. 042 – 812839 email : nslq_lve@dld.go.th	เลย, ขอนแก่น
เขต 5		
11. ศูนย์ฯ ลำปาง	อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง 52190 โทร. 054 – 222695 email : nclq_lpg@dld.go.th	ลำปาง, ลำพูน, เชียงใหม่, แม่ฮ่องสอน, เชียงราย, พะเยา
12. สถานีฯ เชียงราย	อ.เมือง จ. เชียงราย 57000 โทร. 053-702213 email : nsqr_cri@dld.go.th	เชียงราย, ลำปาง, เชียงใหม่
เขต 6		
13. สถานีฯ แพร่	อ.ร้องกวาง จ.แพร่ 54140 โทร. 054 – 522268 email : gink2499@thaimail.com : nspr_pre@dld.go.th	แพร่, พิจิตร,โลก,น่าน,พิจิตร, เพชรบูรณ์, อุตรดิตถ์

สถานที่ตั้ง และเขตพื้นที่ปฏิบัติงานกองอาหารสัตว์, ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์และสถานอาหารสัตว์ ตามคำสั่งที่ 739/2543

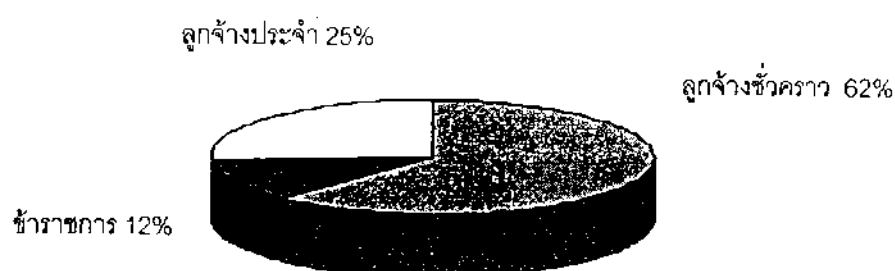
หน่วยงาน	สถานที่ตั้งและโทรศัพท์-FAX	เขตพื้นที่ปฏิบัติงาน
14. สถานีฯ พิจิตร	อ.ตะพานหิน อ.พิจิตร 66110 โทร. 056 – 613526 email : nspl_dld@dld.go.th	พิจิตร, พิษณุโลก, แพร่
15. สถานีฯ เพชรบูรณ์	อ.เมือง จ.เพชรบูรณ์ 67000 โทร. 056 – 721558 email : nspl_pb@dld.go.th	เพชรบูรณ์, พิษณุโลก, แพร่
เขต 7		
16. ศูนย์ฯ เพชรบุรี	อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี 76120 โทร. 032 – 472390.471276 email : ncpl_pb@dld.go.th	เพชรบุรี, ราชบุรี, กาญจนบุรี, นครปฐม, สมุทรสาคร, ประจวบคีรีขันธ์, สมุทรสงคราม
17. สถานีฯ ประจวบคีรีขันธ์	อ.กุยบุรี จ.ประจวบคีรีขันธ์ 77150 โทร. 032-681990-1 email : nspl_pk@dld.go.th	ประจวบคีรีขันธ์, เพชรบุรี, นครปฐม
18. สถานีฯ กาญจนบุรี	อ.ทองมาภูมิ จ.กาญจนบุรี 71180 โทร. 034 – 599078 email : nspl_kr@dld.go.th	กาญจนบุรี, เพชรบุรี, นครปฐม
เขต 8		
19. ศูนย์ฯ นครศรีธรรมราช	อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช 80130 โทร. 075 – 347339 (FAX) 347340 email : nsanrd@hotmail.com : nong.nsrd@dld.go.th	นครศรีธรรมราช, สุราษฎร์ธานี, ชุมพร, ระนอง, กระบี่, พังงา,ภูเก็ต
20. สถานีฯ ชุมพร	อ.ท่าแซะ จ.ชุมพร, 86140 โทร. 077 – 599268 email : nsom_cp@dld.go.th	ชุมพร, นครศรีธรรมราช, สุราษฎร์ธานี
21. สถานีฯ สุราษฎร์ธานี	อ.ท่าฉาง จ.สุราษฎร์ธานี 84150 โทร.01-9681236 email : nsur_urd@dld.go.th	สุราษฎร์ธานี, นครศรีธรรมราช, ชุมพร
เขต 9		
22. ศูนย์ฯ นราธิวาส	อ.ตากใบ จ.นราธิวาส 96110 โทร. 073 – 512751 email : ncna_naw@dld.go.th	นราธิวาส, ปัตตานี, ยะลา, สตูล, สงขลา, ตรัง พัทลุง
23. สถานีฯ ตรัง	อ.เมือง จ.ตรัง 92000 โทร. 075 – 284150 email : station927@thaimail.com : nsr_trg@dld.go.th	ตรัง, สงขลา, นราธิวาส
24. สถานีฯ สตูล	อ.ควนกาหลง จ.สตูล 91130 โทร. 074 – 797070 email : nssa_sat@dld.go.th	สตูล, สงขลา, นราธิวาส
25. สถานีฯ พัทลุง	อ.ศรีบรรพต จ.พัทลุง 93190 โทร. 074 – 689143 email : nspl_pal@dld.go.th	พัทลุง, สงขลา, นราธิวาส

สถานที่ตั้ง และเขตพื้นที่ปฏิบัติงานกองอาหารสัตว์, ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์และสถานอาหารสัตว์ ตามคำสั่งที่ 739/2543

หน่วยงาน	สถานที่ตั้งและโทรศัพท์-FAX	เขตพื้นที่ปฏิบัติงาน
เขต 10		
26. สถานี สุโขทัย	อ.ศรีมณเฑาะ จ.สุโขทัย 64160 โทร. 055 - 612874 email : nssk_skt@dld.go.th	สุโขทัย, กำแพงเพชร, นครสวรรค์, ตาก, อุทัยธานี, กรุงเทพฯ
เขต 11		
27. ศูนย์ฯ ชัยนาท	เขื่อนเจ้าพระยา อ.สรรพยา จ.ชัยนาท 17000 โทร. 056 - 411162 Fax 056 - 426521 email : ncpb_pbr@dld.go.th : nccn_gnt@dld.go.th	สระบุรี, ชัยนาท, สิงห์บุรี, ลพบุรี, นครนายก
เขต 12		
28. สถานี กาฬสินธุ์	อ. เมือง จ.กาฬสินธุ์ 46000 โทร. 043 - 813295 email : nski_kls@dld.go.th	กาฬสินธุ์, อุบลราชธานี, ร้อยเอ็ด
29. สถานีฯ นครพนม	อ.ท่าอุเทน จ.นครพนม 48120 โทร. 042 - 581285 email : nsko_kpp@dld.go.th	นครพนม, อุบลราชธานี, ร้อยเอ็ด
30. สถานีฯ ยโสธร	อ.คำเขื่อนแก้ว จ.ยโสธร 35110 โทร. 045 - 711269 email : nsys_roy@dld.go.th	ยโสธร, อุบลราชธานี, ร้อยเอ็ด
31. สถานีฯ พังงา ร้องไห้	อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด 45130 โทร. 043 - 581454 email : nsth_roy@dld.go.th	ร้อยเอ็ด, อุบลราชธานี, อำนาจเจริญ, กาฬสินธุ์, นครพนม, ยโสธร, มุกดาหาร
32. สถานีฯ มุกดาหาร	อ. เมือง จ.มุกดาหาร 49000 โทร. 042 - 611673 email : nsmha_mah@dld.go.th	มุกดาหาร, อุบลราชธานี, ร้อยเอ็ด
33. สถานีฯ อุบลราชธานี	อ. เมือง จ.อุบลราชธานี 34000 โทร. 045 - 312891 email : nsub_ubt@dld.go.th	อุบลราชธานี, อำนาจเจริญ, ร้อยเอ็ด

อัตรากำลัง

อัตรากำลังของกองอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์และสถานีอาหารสัตว์ ประกอบด้วย ข้าราชการ 236 อัตรา ลูกจ้างประจำ 489 อัตรา และลูกจ้างชั่วคราว 1,203 อัตรา มีสัดส่วนของลูกจ้างชั่วคราวมากที่สุดคิดเป็น 62% รองลงมาคือลูกจ้างประจำ 25% และข้าราชการ 12% ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงอัตรากำลังของกองอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ และสถานีอาหารสัตว์ ปี 2545 จำแนกตามประเภทของอัตรากำลัง

ข้าราชการ

ในปีงบประมาณ 2545 กองอาหารสัตว์มีข้าราชการในสังกัดจำนวน 43 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 18.22 เมื่อเทียบกับศูนย์วิจัยอาหารสัตว์มี จำนวน 85 อัตราคิดเป็นร้อยละ 36.02 และข้าราชการสถานีอาหารสัตว์ 108 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 45.76 ดังตารางที่ 2 และมีอัตราข้าราชการกระจายอยู่ตามกลุ่มงานฯ ฝ่ายฯ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ และสถานีอาหารสัตว์ มีรายละเอียดปรากฏในภาพที่ 2

ตารางที่ 2 อัตรากำลังข้าราชการของกองอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ และสถานีอาหารสัตว์ ปีงบประมาณ 2545

หน่วยงาน	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
กองอาหารสัตว์	43	18.22
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์	85	36.02
สถานีอาหารสัตว์	108	45.76
รวม	236	100

ลูกจ้างประจำ

ในปีงบประมาณ 2545 กองอาหารสัตว์มีลูกจ้างประจำในสังกัด จำนวน 11 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 2.25 ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์มี จำนวน 175 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 35.79 และสถานีอาหารสัตว์มี จำนวน 303 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 61.96 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 อัตราลูกจ้างประจำกองอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ และสถานีอาหารสัตว์ ปีงบประมาณ 2545

หน่วยงาน	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
กองอาหารสัตว์	11	2.25
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์	175	35.79
สถานีอาหารสัตว์	303	61.96
รวม	489	100

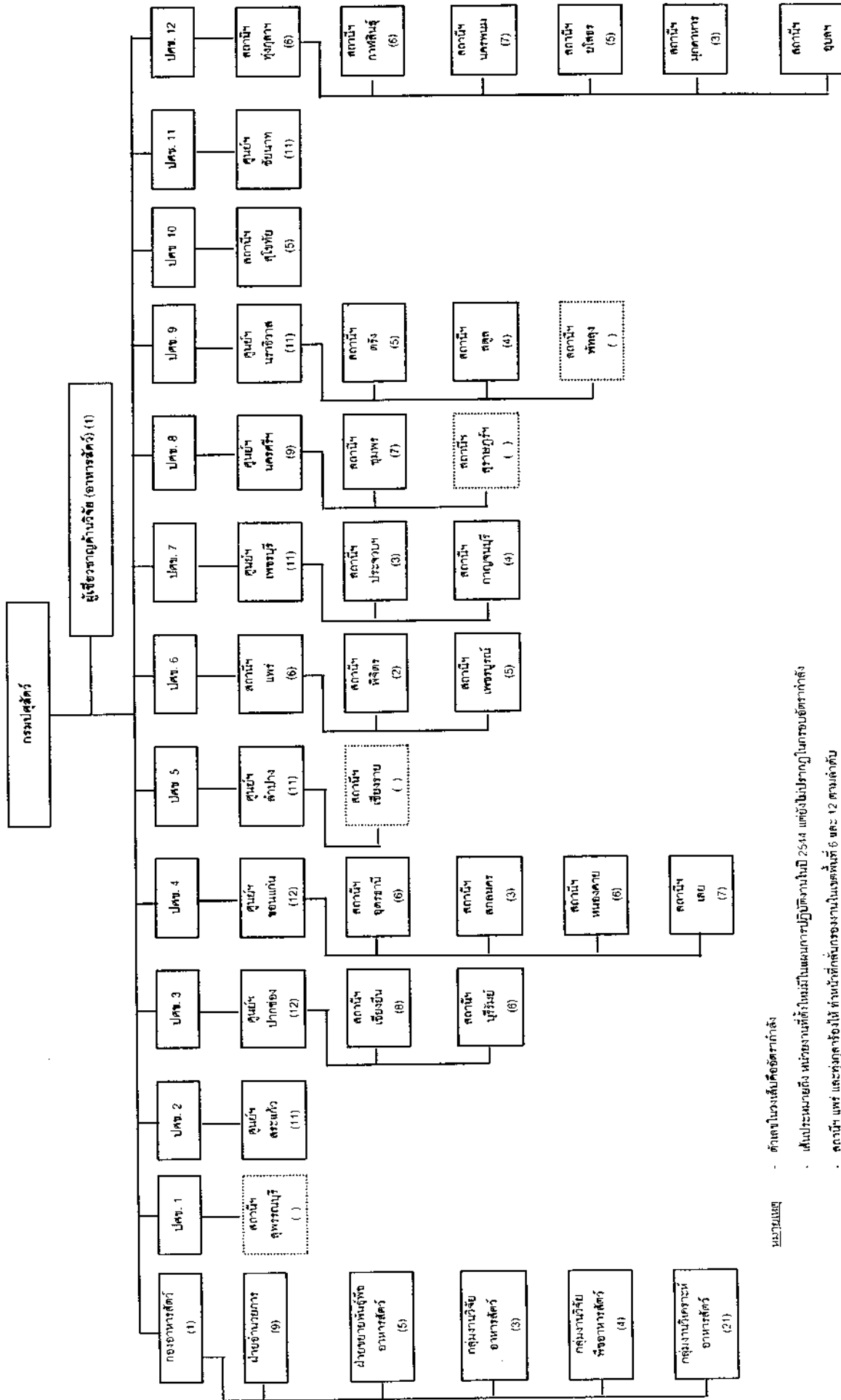
ลูกจ้างชั่วคราว

กองอาหารสัตว์ได้รับงบประมาณค่าจ้างชั่วคราวทั้งสิ้น 1,203 อัตรา แยกเป็นงบประมาณจากงานผลิตพันธุ์สัตว์ 1,153 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 96 เมื่อเทียบกับงบประมาณจากงานวิจัยการปศุสัตว์มี 50 อัตรา คิดเป็นร้อยละ 4 ดังตารางที่ 4 โดยอัตราลูกจ้างชั่วคราวดังกล่าว กระจายอยู่ตามศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ 8 แห่ง และสถานีอาหารสัตว์ 25 แห่ง

ตารางที่ 4 อัตราลูกจ้างชั่วคราว จากงานผลิตพันธุ์สัตว์ และงานวิจัยการปศุสัตว์

ประเภท	จำนวน	คิดเป็นร้อยละ
งานผลิตพันธุ์สัตว์		
ลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน	1,153	96
- มีวุฒิ	38	3
- คนงาน	103	9
ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน		
- คนงาน	1,012	84
งานวิจัยการปศุสัตว์	50	4
ลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน		
- มีวุฒิ	2	0.1
ลูกจ้างชั่วคราวรายวัน		
- คนงาน	48	3.9
รวม	1,203	100

แผนภูมิการปฏิบัติงานบังคับบัญชา ตามคำสั่งที่ 739/2543 เรื่อง แบ่งท้องที่ของกรมปลัดต่อออกเป็นเขต

หมายเหตุ

ผู้แปลหมายถึง หมอช่วยงานที่ตีพิมพ์ในแผนการปฏิบัติงานในปี 2544 แต่ยังไม่ปรากฏในกรอบอัตราค่าจ้าง

สดาปัทม แพทย์ และผู้คลั่งไคล้ของงานในเขตพื้นที่ 6 และ 12 ตามลำดับ

ภาพที่ 2 แผนภูมิแสดงโครงสร้างของ กรมปศุสัตว์ เฉพาะในส่วนกองการสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์เขต ศูนย์อาหารสัตว์ และสถานีอาหารสัตว์

แผนปฏิบัติงานปี 2545

1. แผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตร

1.1 งานผลิตพันธุ์สัตว์

กิจกรรม ผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์

- วัตถุประสงค์**
- ผลิตเมล็ดพันธุ์และหน่อพันธุ์พืชอาหารสัตว์
 - ผลิตเสบียงสัตว์
 - พัฒนาเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์
 - บริการวิชาการด้านอาหารสัตว์

กิจกรรมหลัก

1) ผลิตเมล็ดพันธุ์และหน่อพันธุ์พืชอาหารสัตว์

- ผลิตเมล็ดพันธุ์หลัก (Foundation Seed, FS)	800	ก.ก.
- ผลิตเมล็ดพันธุ์ขยาย (Registered Seed, RS)	99,200	ก.ก.
- ผลิตเมล็ดพันธุ์จำหน่าย (Certified Seed, CS) โดยเกษตรกร	100,000	ก.ก.
- การปรับปรุงสภาพและบรรจุเมล็ดพันธุ์	317,100	ก.ก.
- ตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์	3,435	ตัวอย่าง
	9,540	รายการ
- การคลังเมล็ดพันธุ์	200,000	ก.ก.
- พัฒนาดลาดเมล็ดพันธุ์	5	แห่ง
- ผลิตหน่อพันธุ์พืชอาหารสัตว์	990,000	ก.ก.
- เพาะกล้าพันธุ์พืชอาหารสัตว์	340,000	ถุง

2) ผลิตเสบียงสัตว์

- ผลิตถั่วแห้ง	1,437,000	ก.ก.
- ผลิตหญ้าแห้ง	3,495,000	ก.ก.
- ผลิตหญ้าแห้งผสมถั่วแห้ง	790,000	ก.ก.
- ผลิตถั่วหมัก	437,000	ก.ก.
- ผลิตหญ้าหมัก	1,047,000	ก.ก.
- ผลิตหญ้าสด	1,734,000	ก.ก.
- การคลังเสบียงสัตว์	8,940,000	ก.ก.
- พัฒนาดลาดเสบียงสัตว์	3,874,500	ก.ก.

3) พัฒนาเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์

- สาธิตเทคโนโลยีการขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์ในศูนย์/สถานี	34	เรื่อง
- สาธิตเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์และการจัดการในศูนย์/สถานี	51	เรื่อง
- สาธิตการนำวัสดุในท้องถิ่นมาผลิตอาหารสัตว์ในศูนย์/สถานี	7	เรื่อง

- สาธิตเทคโนโลยีการผลิตเสบียงสัตว์ในศูนย์ฯ/สถานีฯ	49	เรื่อง
- สาธิตการรวบรวมพันธุ์พืชอาหารสัตว์ในศูนย์ฯ/สถานีฯ	1,320	เรื่อง
- พัฒนาการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือร่วมกับ JICA	11	เรื่อง

4) บริการวิชาการด้านอาหารสัตว์

- สาธิตเทคโนโลยีการขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์ร่วมกับเกษตรกร	660	ราย
- สาธิตการนำวัตถุดิบในท้องถิ่นมาผลิตอาหารเลี้ยงสัตว์ร่วมกับเกษตรกร	163	ราย
- สาธิตเทคโนโลยีการผลิตเสบียงสัตว์ร่วมกับเกษตรกร	1,043	ราย
- สนับสนุนเกษตรกรผลิตเสบียงสัตว์	3,630	ราย
- บริการคำนวณสูตรอาหารสัตว์	1,800	ราย
- บริการวิเคราะห์อาหารสัตว์	1,500	ตัวอย่าง
	4,500	รายการ
- หมู่บ้านหลักถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์	39	หมู่บ้าน
- แนะนำด้านอาหารสัตว์	33,500	ราย
- ผลิตสื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์	95	เรื่อง
- บริการสื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์	60,000	ฉบับ
- ฝึกอบรม ประชุม สัมมนา เจ้าหน้าที่	5/300	ครั้ง/ราย
- ฝึกอบรมเกษตรกร	8/240	ครั้ง/ราย
- จัดนิทรรศการด้านอาหารสัตว์	40	ครั้ง
- เผยแพร่ ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ด้านอาหารสัตว์	33/33	เรื่อง/ครั้ง

1.2 งานส่งเสริมการปศุสัตว์

1.2.1 กิจกรรม พัฒนาปศุสัตว์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการปศุสัตว์แก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

กิจกรรมหลัก	หน่วยงานรับผิดชอบ
1) โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นครศรีธรรมราช
2) โครงการผลิตเสบียงสัตว์สำหรับฟาร์มโคนมสวนจิตรลดา	ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง
3) โครงการฟื้นฟูสภาพธรรมชาติห้วยน้ำหยาดเพื่อสนองพระราชดำริด้านการอนุรักษ์และจัดการน้ำ	สถานีอาหารสัตว์สกลนคร
4) โครงการผลิตอาหารช้างสำคัญ	สถานีอาหารสัตว์สกลนคร
5) โครงการวิจัยตามแผนแม่บทโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริปี 2544 – 2549 อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร	สถานีอาหารสัตว์สกลนคร ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ขอนแก่น
6) งานส่งเสริมการปศุสัตว์อันเนื่องมาจากพระราชดำริทับทิมสยาม 03	ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์สระแก้ว
7) โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์เพชรบุรี
8) โครงการพัฒนาทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ ตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ปีงบประมาณ 2545	ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นราธิวาส
9) โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นราธิวาส
10) ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ	ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นราธิวาส
11) โครงการส่งเสริมการเลี้ยงแพะนมบริเวณรอบ ๆ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์	ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นราธิวาส
12) โครงการศึกษาทดลองการใช้ถั่วลอยลิกไนท์เพื่อแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวจัดและเพื่อศึกษาผลกระทบที่มีต่อสภาพแวดล้อม	กลุ่มงานวิจัยพืชอาหารสัตว์

1.2.2 กิจกรรม ผลิตเมล็ดพันธุ์สนับสนุนกองส่งเสริมการปลูกสัตว์ โดยส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตและรับซื้อในราคาประกัน

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมอาชีพการผลิตเมล็ดพันธุ์อาหารสัตว์แก่เกษตรกรในพื้นที่ที่เหมาะสมให้มีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถยึดเป็นอาชีพหลักในอนาคตต่อไป

เป้าหมาย ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์โดยเกษตรกร 61,350 กิโลกรัม

1.3 งานวิจัยการปลูกสัตว์

กิจกรรม ศึกษาวิจัยทางวิชาการด้านปลูกสัตว์ (วิจัยกองอาหารสัตว์)

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ได้พันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่มีคุณภาพและให้ผลผลิตสูงที่เหมาะสมในแต่ละพื้นที่ของประเทศไทย ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานต่าง ๆ ด้านอาหารสัตว์ที่จะสามารถนำไปพัฒนาสูตรอาหารสัตว์ และวิธีการให้อาหารสัตว์ที่เหมาะสมสำหรับเกษตรกรต่อไป

เป้าหมาย

1) วิจัยปรับปรุงพันธุ์พืชอาหารสัตว์และการจัดการพืชอาหารสัตว์	11	เรื่อง
2) วิจัยเพื่อพัฒนาสูตรและการให้อาหารสัตว์	3	เรื่อง
3) ศึกษาคุณค่าทางโภชนาของอาหารสัตว์	5	เรื่อง
4) วิเคราะห์เพื่อสนับสนุนงานวิจัย	1,166 ตัวอย่าง 8,775	รายการ

1.4 งานความหลากหลายทางชีวภาพ

กิจกรรม ความหลากหลายทางชีวภาพด้านพืชอาหารสัตว์

วัตถุประสงค์

- เพื่อจัดตั้งระบบฐานข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์และพัฒนาแหล่งพันธุกรรมพืชอาหารสัตว์พื้นเมือง และพืชอาหารสัตว์เศรษฐกิจจากแหล่งข้อมูลของรัฐ เอกชน เกษตรกรและต่างประเทศ
- บริการด้านข้อมูล ข่าวสาร ทางวิชาการแก่บุคคลทั่วไป

เป้าหมาย

- 1) จัดทำระบบฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพด้านพืชอาหารสัตว์
- 2) สำรวจรวบรวม และจำแนกพันธุ์พืชอาหารสัตว์พื้นเมือง
- 3) การพัฒนาการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านพืชอาหารสัตว์พื้นเมือง

2. โครงการความร่วมมือกับต่างประเทศ

2.1 โครงการความร่วมมือระหว่างกรมปศุสัตว์กับ JICA โครงการพัฒนาการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2.2 โครงการความร่วมมือวิจัยทางการเกษตรระหว่างกรมปศุสัตว์และศูนย์วิจัยการเกษตรนานาชาติแห่งประเทศไทย (JIRCAS)

3. โครงการอื่น ๆ

- 3.1 โครงการส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันอิ่มทุกวัน
- 3.2 โครงการธนาคารโค-กระบือเพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ
- 3.3 การผลิตเสบียงสัตว์ให้กองผสมเทียม

งบประมาณ

ปีงบประมาณ 2545 กองอาหารสัตว์ ได้รับงบประมาณ งานผลิตพันธุ์สัตว์ 167,934,000 บาท และงานวิจัยการปลูกสัตว์ 3,567,900 บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 171,501,900 บาท ใช้จ่ายไปทั้งสิ้น 168,731,047 บาท คิดเป็นร้อยละ 98.39 เปอร์เซ็นต์ของเงินงบประมาณที่ได้รับทั้งหมด แยกเป็นงานผลิตพันธุ์สัตว์ 165,005,694 บาท และงานวิจัยการปลูกสัตว์ 3,735,673 บาท ดังตารางที่ 5 และแสดงรายละเอียดแยกตามหมวดรายจ่ายไว้ในตารางที่ 6

ตารางที่ 5 งบประมาณที่ได้รับ และรายจ่ายจริงของกองอาหารสัตว์ ปี 2545 จำแนกตามแผนงาน/งาน

แผนงาน	งบประมาณที่ได้รับ (บาท)	รายจ่ายจริง (บาท)	เปอร์เซ็นต์ การใช้จ่ายเงิน
แผนงานส่งเสริมประสิทธิภาพการผลิตด้านการเกษตร			
- งานผลิตพันธุ์สัตว์	167,934,000	165,005,694	98.26
- งานวิจัยการปลูกสัตว์	3,567,900	3,735,673	104.71
รวม	171,501,900	168,731,047	98.39

ตารางที่ 6 งบประมาณที่ได้รับและรายจ่ายจริงของกองอาหารสัตว์ปี 2545 จำแนกตามหมวดรายจ่าย

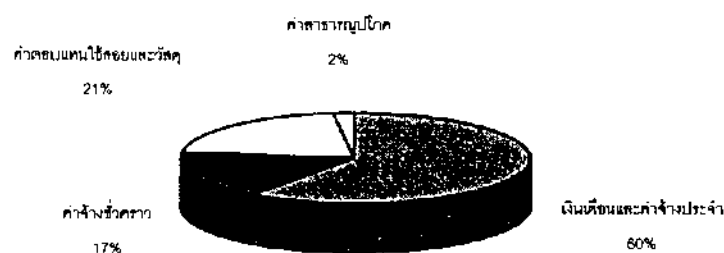
ประเภทงาน	เงินเดือนและ ค่าจ้างประจำ	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	ค่าสาธารณ- ูปโภค	ค่าครุภัณฑ์ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง	รวม
งานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์						
งบประมาณได้รับปี 2545	104,453,500	27,043,800	34,441,700	1,995,000	-	167,934,000
รายจ่ายจริงปี 2545	101,775,835	27,098,569	32,719,130	3,412,159	-	165,005,694
คงเหลือ	2,677,665	-54,769	1,722,569	-1,417,159	-	2,928,306
งานค้นคว้าและวิจัยการ ผลิตสัตว์ (ส่วนของ กอธ.)						
งบประมาณได้รับปี 2545		823,900	2,437,200	306,800		3,567,900
รายจ่ายจริงปี 2545		806,226	2,504,372	425,075		3,735,673
คงเหลือ		17,674	-67,172	-118,275		-167,773

เมื่อรวมเงินงบประมาณที่กองอาหารสัตว์ได้รับจากงานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์และงานคันคว่ำ และวิจัยการผลิตสัตว์ (ส่วนของกองอาหารสัตว์) โดยจำแนกตามหมวดรายจ่าย (ตารางที่ 7) ปรากฏว่า กองอาหารสัตว์ใช้เงินในหมวดค่าสาธารณูปโภค เป็นเงิน 3,837,234 บาท คิดเป็นร้อยละ 166.71 ของงบประมาณที่ได้รับ โดยขอปรับลดงบประมาณจากหมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ การใช้เงินในหมวดค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุใช้จ่ายไปทั้งสิ้น 35,223,503 บาท คิดเป็นร้อยละ 95.51 ของงบประมาณที่ได้รับ ส่วนหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ ใช้จ่ายไป 101,775,835.12 บาท คิดเป็นร้อยละ 97.44 และหมวดค่าจ้างชั่วคราว มีการใช้จ่ายไป 27,904,795 บาท คิดเป็นร้อยละ 100.13 ไกล่เคียงกับงบประมาณที่ได้รับ

ตารางที่ 7 การใช้จ่ายเงินงบประมาณปี 2545 รวมงานผลิตพันธุ์สัตว์ และงานวิจัยการปศุสัตว์ จำแนกตามหมวดรายจ่าย

หมวดรายจ่าย	งบประมาณที่ได้รับ (บาท)	จ่ายจริง (บาท)	เปอร์เซ็นต์ การใช้จ่ายเงิน
เงินเดือนและค่าจ้างประจำ	104,453,500	101,775,835.12	97.44
ค่าจ้างชั่วคราว	27,867,700	27,904,795	100.13
ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	36,878,900	35,223,503	95.51
ค่าสาธารณูปโภค	2,301,800	3,837,234	166.71
ค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	-	-	-
รวม	171,501,900	168,741,367	98.39

เปรียบเทียบสัดส่วนการใช้เงินงบประมาณหมวดต่าง ๆ ของกองอาหารสัตว์ในปีงบประมาณ 2545 ปรากฏว่ากองอาหารสัตว์ใช้เงินในหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำมากที่สุดเป็นเงิน คิดเป็นร้อยละ 60 ของงบประมาณที่ได้รับทั้งหมดรองลงมาเป็นค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ คิดเป็นร้อยละ 21 หมวดค่าจ้างชั่วคราว คิดเป็นร้อยละ 17 หมวดค่าสาธารณูปโภค คิดเป็นร้อยละ 2 หมวดค่าครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างไม่ได้รับงบประมาณ ดังภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แสดงสัดส่วนการใช้จ่ายเงินงบประมาณปี 2545 รวมงานผลิตพันธุ์สัตว์ และงานวิจัยการแปรรูปสัตว์ตามหมวดรายจ่าย

เมื่อเทียบสัดส่วนการใช้จ่ายเงินงานผลิตพันธุ์สัตว์ ของหน่วยงานต่าง ๆ ดังตารางที่ 8-20 ปรากฏว่า

กองอาหารสัตว์ใช้เงิน 6.49 เปอร์เซ็นต์	หน่วยงานในเขต 1 ใช้เงิน 1.01 เปอร์เซ็นต์
หน่วยงานในเขต 2 ใช้เงิน 3.88 เปอร์เซ็นต์	หน่วยงานในเขต 3 ใช้เงิน 14.96 เปอร์เซ็นต์
หน่วยงานในเขต 4 ใช้เงิน 18.56 เปอร์เซ็นต์	หน่วยงานในเขต 5 ใช้เงิน 4.67 เปอร์เซ็นต์
หน่วยงานในเขต 6 ใช้เงิน 6.69 เปอร์เซ็นต์	หน่วยงานในเขต 7 ใช้เงิน 7.19 เปอร์เซ็นต์
หน่วยงานในเขต 8 ใช้เงิน 5.89 เปอร์เซ็นต์	หน่วยงานในเขต 9 ใช้เงิน 7.18 เปอร์เซ็นต์
หน่วยงานในเขต 10 ใช้เงิน 2.57 เปอร์เซ็นต์	หน่วยงานในเขต 11 ใช้เงิน 4.79 เปอร์เซ็นต์
หน่วยงานในเขต 12 ใช้เงิน 16.12 เปอร์เซ็นต์	

ส่วนการใช้จ่ายเงินงานวิจัยการแปรรูปสัตว์ แยกรายหน่วยงาน แสดงในตารางที่ 21 – 30 หน่วยงานที่ใช้จ่ายเงินมากที่สุด คือ กองอาหารสัตว์ 1,136,736 บาท รองลงมา คือ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ชัยนาท 453,834 บาท และศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง 385,389 บาท

ตารางที่ 8 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในส่วนกลาง)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1. กองอาหารสัตว์	8,165,611.19	1,167,600.00	72,483.92	188,300.00	579,844.66	539,426.53					10,713,266.30
รวม	8,165,611.19	1,167,600.00	72,483.92	188,300.00	579,844.66	539,426.53	0.00	0.00	0.00		10,713,266.30

ตารางที่ 9 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 1)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1. สถานีสุพรรณบุรี			1,105,282.05	11,000.00	127,261.00	364,933.65	54,185.96				1,662,662.66
รวม	0.00	0.00	1,105,282.05	11,000.00	127,261.00	364,933.65	54,185.96	0.00	0.00	0.00	1,662,662.66

ตารางที่ 10 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 2)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1. ศูนย์สระแก้ว	2,443,106.00	1,860,140.00	1,156,540.63	7,530.00	156,676.55	711,023.30	67,498.33				6,402,515.81
รวม	2,443,106.00	1,860,140.00	1,156,540.63	7,530.00	156,676.55	711,023.30	67,498.33	0.00	0.00	0.00	6,402,515.81

ตารางที่ 11 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 3)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1. ศูนย์ปากช่อง	2,686,584.00	5,261,571.61	1,702,840.00	117,892.00	1,203,604.95	1,853,567.62	301,120.00				13,127,180.18
2. สถานีเลี้ยงยีน	1,591,111.90	2,889,250.00	1,351,354.88	59,976.00	444,461.14	1,251,759.35	149,561.26				7,737,474.53
3. สถานีบุรีรัมย์	787,064.00	210,840.00	1,614,819.85		218,720.00	865,598.40	119,800.00				3,816,842.25
รวม	5,064,759.90	8,361,661.61	4,669,014.73	177,868.00	1,866,786.09	3,970,925.37	570,481.26	0.00	0.00	0.00	24,681,496.96

ตารางที่ 12 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 4)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1. ศูนย์ฯ ขอนแก่น	2,683,870.00	3,129,720.00	1,391,934.30	16,512.00	624,134.41	1,110,251.91	365,586.91				9,322,009.53
2. สถานีฯ อุดรธานี	1,575,707.03	3,424,540.00	1,095,597.55	55,440.00	178,844.70	1,012,661.73	101,089.18				7,443,880.19
3. สถานีฯ สกลนคร	562,420.00	1,072,260.00	792,876.85	11,208.00	199,941.70	986,687.00	131,902.08				3,737,295.63
4. สถานีฯ หบองคาย	1,273,425.48	1,975,870.00	472,079.05	21,516.00	57,916.21	400,724.82	66,988.28				4,268,519.84
5. สถานีฯ เลย	1,292,640.00	2,765,906.56	811,823.55	28,920.00	76,102.07	812,797.00	66,046.06				5,854,235.24
รวม	7,388,062.51	12,368,296.56	4,564,311.30	133,596.00	1,136,939.09	4,303,122.46	731,612.51	0.00	0.00	0.00	30,625,940.43

ตารางที่ 13 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 5)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1. ศูนย์ฯ ลำปาง	1,952,454.52	2,631,660.00	490,795.25	3,978.00	249,663.10	692,596.90	68,465.82				6,089,613.59
2. สถานีฯ เชียงราย			954,300.04		124,749.40	477,085.70	56,370.00				1,612,505.14
รวม	1,952,454.52	2,631,660.00	1,445,095.29	3,978.00	374,412.50	1,169,682.60	124,835.82	0.00	0.00	0.00	7,702,118.73

ตารางที่ 14 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 6)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1. สถานีฯ แพร่	1,185,960.00	1,730,820.00	585,729.50	6,504.00	193,892.29	663,750.50	76,954.47				4,443,610.76
2. สถานีฯ พิจิตร	393,420.00	390,420.00	857,466.61		159,487.03	341,903.47	80,200.00				2,222,897.11
2. สถานีฯ เพชรบูรณ์	716,712.67	2,210,942.58	566,373.25	9,582.00	113,060.25	598,739.75	148,955.14				4,364,365.64
รวม	2,296,092.67	4,332,182.58	2,009,569.36	16,086.00	466,439.57	1,604,393.72	306,109.61	0.00	0.00	0.00	11,030,873.51

ตารางที่ 15 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 7)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1. ศูนย์เพาะพันธุ์	2,230,456.13	2,545,620.00	604,339.80	20,790.00	285,739.33	597,943.97	121,679.40				6,406,568.63
2. สถานีประจวบฯ	536,264.82	701,880.00	1,088,982.35	7,956.00	238,365.00	438,528.89	78,099.73				3,090,076.79
3. สถานีกาญจนบุรี	531,540.00	519,300.00	842,323.40	2,652.00	110,485.00	305,112.79	61,749.71				2,373,162.90
รวม	3,298,260.95	3,766,800.00	2,535,645.55	31,398.00	634,589.33	1,341,585.65	261,528.84	0.00	0.00	0.00	11,869,808.32

ตารางที่ 16 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 8)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1. ศูนย์นครศรีฯ	1,830,200.00	572,320.00	918,931.85	16,452.00	288,316.50	525,981.55	72,224.79				4,224,426.69
2. สถานีชุมพร	1,403,670.00	1,362,030.00	396,144.55	4,578.00	123,277.29	392,902.80	50,146.24				3,732,748.88
3. สถานีสุราษฎร์ธานี			1,105,282.05		149,333.47	443,328.05	59,999.52				1,757,943.09
รวม	3,233,870.00	1,934,350.00	2,420,358.45	21,030.00	560,927.26	1,362,212.40	182,370.55	0.00	0.00	0.00	9,715,118.66

ตารางที่ 17 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 9)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1. ศูนย์ นราธิวาส	1,536,928.39	1,674,390.97	358,639.00		366,897.22	489,500.04	71,029.78				4,497,385.40
2. สถานีตรัง	691,857.33	829,620.00	321,206.50	4,278.00	285,061.49	273,035.97	83,969.41				2,489,028.70
3. สถานีสตูล	769,318.06	1,353,720.00	434,290.00	5,304.00	169,424.00	450,475.35	60,189.01				3,242,720.42
4. สถานีพัทลุง			987,690.07		183,607.40	362,492.15	81,010.00				1,614,799.62
รวม	2,998,103.78	3,857,730.97	2,101,825.57	9,582.00	1,004,990.11	1,575,503.51	296,198.20	0.00	0.00	0.00	11,843,934.14

ตารางที่ 18 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 10)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้าง ประจำ	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูป โภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1.สถานีสุนัข	750,502.00	1,971,300.00	642,129.50	28,920.00	162,989.40	631,007.64	58,582.71				4,245,431.25
รวม	750,502.00	1,971,300.00	642,129.50	28,920.00	162,989.40	631,007.64	58,582.71	0.00	0.00	0.00	4,245,431.25

ตารางที่ 19 การใช้เงินงบประมาณปี 2544 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 11)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้าง ประจำ	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูป โภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1. ศูนย์ ชัยนาท	2,450,256.77	2,729,280.00	941,670.20	36,894.00	330,749.61	1,160,346.49	249,851.30				7,899,048.37
รวม	2,450,256.77	2,729,280.00	941,670.20	36,894.00	330,749.61	1,160,346.49	249,851.30	0.00	0.00	0.00	7,899,048.37

ตารางที่ 20 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานผลิตพันธุ์สัตว์ (ในเขต 12)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้าง ประจำ	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูป โภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1.สถานีกาฬสินธุ์	991,982.67	1,776,240.00	547,762.25	23,442.00	75,446.00	622,718.96	50,181.10				4,087,772.98
2.สถานีนครพนม	1,099,017.33	1,723,340.00	434,290.00	7,230.00	83,432.64	715,962.85	89,408.51				4,152,681.33
3.สถานียโสธร	891,440.00	2,288,400.00	434,395.25	18,438.00	130,357.74	854,837.06	65,443.48				4,683,311.53
4.สถานีทุ่งกุลาร้องไห้	1,189,140.00	3,127,560.00	1,017,248.20	32,642.00	241,319.04	1,249,297.95	131,089.31				6,988,296.50
5.สถานีมุกดาหาร	561,220.41	846,892.70	358,817.25	5,282.00	112,397.00	679,416.05	81,240.31				2,645,265.72
11.สถานีอุบลฯ	855,000.00	1,403,520.00	642,129.50	9,282.00	57,645.50	997,033.45	91,539.87				4,056,150.32
รวม	5,587,800.41	11,165,952.70	3,434,642.45	96,316.00	700,597.92	5,119,266.32	508,902.58	0.00	0.00	0.00	26,613,478.38

ตารางที่ 21 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปลูกสัตว์ (ในส่วนกลาง)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้าง ประจำ	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้จ่าย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1. กองอาหารสัตว์			148,472.50	4,400.00	730,818.41	103,029.85	150,014.76				1,136,735.52
รวม			148,472.50	4,400.00	730,818.41	103,029.85	150,014.76	0.00	0.00	0.00	1,136,735.52

ตารางที่ 22 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปลูกสัตว์ (ในเขต 2)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้าง ประจำ	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้จ่าย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1. ศูนย์สระแก้ว			53,296.75		44,666.00	61,334.00	45,299.95				204,596.70
รวม	0.00	0.00	53,296.75	0.00	44,666.00	61,334.00	45,299.95	0.00	0.00	0.00	204,596.70

ตารางที่ 23 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปลูกสัตว์ (ในเขต 3)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้าง ประจำ	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้จ่าย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1. ศูนย์ปากช่อง			221,592.75		95,458.35	40,041.22	28,296.90				385,389.22
2. สถานีเขียงเย็น					102,294.50	245,901.30					348,195.80
รวม	0.00	0.00	221,592.75	0.00	197,752.85	285,942.52	28,296.90	0.00	0.00	0.00	733,585.02

ตารางที่ 24 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปลูกสัตว์ (ในเขต 4)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้าง ประจำ	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้จ่าย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1. ศูนย์ขอนแก่น			53,475.00	23,500.00	71,161.95	46,434.70	28,779.83				223,351.48
รวม	0.00	0.00	53,475.00	23,500.00	71,161.95	46,434.70	28,779.83	0.00	0.00	0.00	223,351.48

ตารางที่ 25 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปลูกสัตว์ (ในเขต 5)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้าง ประจำ	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณ ูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1. ศูนย์ลำปาง					19,763.00		28,895.60				48,658.60
รวม	0.00	0.00	0.00	0.00	19,763.00	0.00	28,895.60	0.00	0.00	0.00	48,658.60

ตารางที่ 26 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปลูกสัตว์ (ในเขต 7)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้าง ประจำ	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณ ูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1. ศูนย์เพชรบุรี			33,850.00	3,000.00	39,248.00	83,277.50	28,478.54				187,854.04
รวม	0.00	0.00	33,850.00	3,000.00	39,248.00	83,277.50	28,478.54	0.00	0.00	0.00	187,854.04

ตารางที่ 27 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปลูกสัตว์ (ในเขต 8)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้าง ประจำ	ค่าจ้าง ชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณ ูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและ สิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1. ศูนย์นครศรีธรรมฯ			69,339.25		73,593.00	111,406.22	28,898.89				283,237.36
2. สถานีห้วยหลวง			16,042.50		31,569.00	7,631.00					55,242.50
รวม	0.00	0.00	85,381.75	0.00	105,162.00	119,037.22	28,898.89	0.00	0.00	0.00	338,479.86

ตารางที่ 28 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปลูกสัตว์ (ในเขต 9)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1.ศูนย์วิจัยสัตว์			51,692.50		30,017.00	30,190.22	28,899.94				140,799.66
รวม	0.00	0.00	51,692.50	0.00	30,017.00	30,190.22	28,899.94	0.00	0.00	0.00	140,799.66

ตารางที่ 29 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปลูกสัตว์ (ในเขต 10)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1.สถานีวิทยุ			87,164.25		28,332.00	123,567.99	28,713.89				267,778.13
รวม	0.00	0.00	87,164.25	0.00	28,332.00	123,567.99	28,713.89	0.00	0.00	0.00	267,778.13

ตารางที่ 30 การใช้เงินงบประมาณปี 2545 งานวิจัยการปลูกสัตว์ (ในเขต 11)

หน่วยงาน	เงินเดือน	ค่าจ้างประจำ	ค่าจ้างชั่วคราว	ค่าตอบแทน	ค่าใช้สอย	ค่าวัสดุ	ค่าสาธารณูปโภค	ค่าครุภัณฑ์	ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	รายจ่ายอื่น	รวม
1.ศูนย์วิจัยสัตว์			71,300.00	11,500.00	117,294.00	224,943.00	28,796.69				453,833.69
รวม	0.00	0.00	71,300.00	11,500.00	117,294.00	224,943.00	28,796.69	0.00	0.00	0.00	453,833.69

งานบริหารทั่วไปของส่วนกลางกองอาหารสัตว์

กองอาหารสัตว์เฉพาะในส่วนกลาง มีผลการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปปีงบประมาณ 2545 จำแนกตามชนิดงานที่ปฏิบัติแสดงในตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ผลการปฏิบัติงานบริหารทั่วไป (เฉพาะในส่วนกลาง กองอาหารสัตว์)

รายการ	หน่วย	ผลงาน
1. งานสารบรรณ		
1.1 ลงทะเบียนรับหนังสือ	เรื่อง	9,304
1.2 ลงทะเบียนส่งหนังสือ	เรื่อง	17,100
1.3 จัดพิมพ์หนังสือ รายงาน โครงการวิจัย	หน้า	80
1.4 พิมพ์บันทึก ครุฑ	หน้า	1,080
2. งานแผนงาน/ประเมินผล		
2.1 จัดทำแผนงานการปฏิบัติงาน	แผนงาน	2
2.2 จัดทำผลงาน/รายงานประจำเดือน	รายงาน	24
2.3 จัดทำสถิติผลการปฏิบัติงาน	รายงาน	24
2.4 จัดทำรายงานผลงานวิจัยและรายงานประจำปี	เรื่อง/เล่ม	2/580
3. งานการเงิน/งบประมาณ		
3.1 จัดทำงบประมาณประจำปี	หน่วยงาน	33
3.2 จัดสรรเงินให้หน่วยงานต่าง ๆ	หน่วยงาน	33
3.3 โอนเงินงบประมาณเบิกจ่ายส่วนภูมิภาค	ครั้ง/หน่วยงาน	160/33
3.4 จัดทำรายงานแสดงรายจ่ายเงินงบประมาณประจำเดือน	รายงาน	12
4. งานพัสดุ		
4.1 การจัดซื้อและควบคุมการเบิกจ่ายพัสดุ	เรื่อง	108
4.2 การตรวจสอบพัสดุประจำปี	ครั้ง	1
4.3 จัดทำทะเบียนรับจ่ายพัสดุ	รายการ	121
5. ไร่นีเยวและถ่ายเอกสาร		
5.1 ไร่นีเยวเอกสาร	แผ่น	8,394
5.2 ถ่ายเอกสาร	แผ่น	21,000

งานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์

งานผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มีพืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีรวมทั้ง เลี้ยงสัตว์ในปริมาณที่พอเพียงที่จะสนับสนุนความต้องการของเกษตรกรทั้งในสภาวะปกติและเมื่อประสบกับภัยธรรมชาติ รวมทั้งการทดสอบ - สาธิตและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ไปสู่เกษตรกรสำหรับผลการปฏิบัติงานในปีงบประมาณ 2545 มีดังนี้

การผลิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์

1. การผลิตเมล็ดพันธุ์

ปัจจุบันกองอาหารสัตว์ดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์ใน 2 ลักษณะ คือ การผลิตภายในศูนย์ฯ / สถานีอาหารสัตว์ และการผลิตโดยเกษตรกร ศูนย์ฯ/สถานีอาหารสัตว์จะดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์ขั้นพันธุ์หลัก (Foundation Seed : FS) และ ขั้นพันธุ์ขยาย(Registered Seed : RS) ส่วนเกษตรกรจะผลิตเมล็ดพันธุ์ขั้นพันธุ์จำหน่าย (Certified Seed : CS) แต่เพียงอย่างเดียว โดยอยู่ภายใต้การควบคุมของศูนย์ฯ / สถานีอาหารสัตว์เพื่อให้ได้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานกำหนด

ในปีงบประมาณ 2545 การผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ได้ผลผลิตใกล้เคียงกับเป้าหมาย กล่าวคือ การผลิตเมล็ดพันธุ์โดยศูนย์ฯ/สถานีอาหารสัตว์ผลิตเมล็ดพันธุ์ได้รวมทั้งสิ้น 90,689 กิโลกรัม คิดเป็น 91 เปอร์เซ็นต์ของเป้าหมาย (ตารางที่ 32) ส่วนการผลิตเมล็ดพันธุ์โดยเกษตรกรนั้นรวมผลิตได้ทั้งสิ้น 197,257 กิโลกรัม คิดเป็น 91 เปอร์เซ็นต์ของเป้าหมาย (ตารางที่ 33) โดยแยกรายละเอียดผลการผลิตตามชนิดพันธุ์ตามตารางที่ 34

ตารางที่ 32 ผลผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ ผลิตโดยศูนย์ฯ/สถานีอาหารสัตว์ปีงบประมาณ 2545

ชนิด/ชั้นเมล็ดพันธุ์	แผน(กิโลกรัม)	ผล(กิโลกรัม)	คิดเป็น(เปอร์เซ็นต์)
พันธุ์หญ้า			
-ชั้นพันธุ์หลัก(FS)	460	513	112
-ชั้นพันธุ์ขยาย(RS)	58,000	56,685	98
พันธุ์ถั่ว			
-ชั้นพันธุ์หลัก(FS)	340	357	105
-ชั้นพันธุ์ขยาย(RS)	41,200	33,134	80
รวม	100,000	90,689	91

ตารางที่ 33 ผลผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ผลิตโดยเกษตรกรปีงบประมาณ 2545

แผนงาน/ชนิดพันธุ์	แผน(กิโลกรัม)	ผล(กิโลกรัม)	คิดเป็น(เปอร์เซ็นต์)
<u>แผนงานกองอาหารสัตว์</u>			
-พันธุ์หญ้า	57,000	56,491	99
-พันธุ์ถั่ว	43,000	38,259	89
รวม	100,000	94,750	95
<u>แผนงานกองส่งเสริมการปศุสัตว์</u>			
-พันธุ์หญ้า	43,350	43,350	100
-พันธุ์ถั่ว	18,000	18,000	100
รวม	61,350	61,350	100
<u>แผนงานพัฒนาตลาดเมล็ดพันธุ์</u>			
-พันธุ์หญ้า	46,500	31,126	67
-พันธุ์ถั่ว	9,600	10,031	104.5
รวม	56,100	41,157	73.4
รวมทั้งสิ้น	217,450	197,257	90.7

ตารางที่ 34 ผลผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ของกรมปศุสัตว์ปีงบประมาณ 2545 (แยกตามชนิดพันธุ์)

ชนิดพันธุ์	ผลิตในหน่วยงาน		ชั้นพันธุ์จำหน่ายผลิตโดยเกษตรกรตามแผนงาน			รวมทั้งสิ้น
	พันธุ์หลัก (FS)	พันธุ์ขยาย (RS)	กองอาหารสัตว์	กองส่งเสริมการปศุสัตว์	พัฒนาตลาดเมล็ดพันธุ์	
พันธุ์หญ้า						
-รูชี	100	22,163	33,580	42,000	29,545	127,388
-กินนีสีม่วง	80	16,819	13,341	1,350	1,029	32,619
-อะตราดัม	95	10,262	9,570		552	20,479
-พลีแคทูลัม	80	3,902				3,982
-กรีนแพนด		194				194
-ซีดาเรีย		128				128
-โรดส์	40	3,217				3,257
-ซิกแนล	118					118
รวม	513	56,685	56,491	43,350	31,126	188,165

ตารางที่ 34 (ต่อ) ผลผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ของกรมปศุสัตว์ปีงบประมาณ 2545
(แยกตามชนิดพันธุ์)

ชนิดพันธุ์	ผลิตในหน่วยงาน		ชั้นพันธุ์จำนวนายผลิตโดยเกษตรกรตามแผนงาน			รวมทั้งสิ้น
	พันธุ์หลัก (FS)	พันธุ์ขยาย (RS)	กองอาหาร สัตว์	กองส่งเสริม การปศุสัตว์	พัฒนาตลาด เมล็ดพันธุ์	
พันธุ์ถั่ว						
-ฮามาต้า	60	2,013	15,649	18,000		35,722
-ท่าพระสไตโล	80	6,290	7,891		1,676	15,937
-คาวาลเคด	100	21,458	14,719		8,355	44,722
-บันดี		1,625				1,625
-ไมยรา	117	1,576				1,688
-ลิสงเกา		172				172
รวม	357	33,134	38,259	18,000	10,031	99,781
รวมทั้งสิ้น	870	89,819	94,750	61,350	41,157	287,946

2. การทำความสะอาดปรับปรุงสภาพและบรรจุเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์

เมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ทั้งหมดที่ผลิตได้ จะต้องนำเข้าทำความสะอาดและปรับปรุงสภาพเมล็ดพันธุ์ก่อน คือ การลดความชื้น การทำให้เมล็ดพันธุ์มีความบริสุทธิ์เพิ่มขึ้น และตรวจสอบคุณภาพให้ได้ตามมาตรฐานที่กองอาหารสัตว์กำหนดแล้วจึงนำบรรจุกระสอบหรือถุงพลาสติกส่งให้หน่วยงานของกรมปศุสัตว์ตามแผนงาน โครงการต่างๆต่อไป หน่วยงานที่ทำความสะอาด ปรับปรุงสภาพและบรรจุเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ได้แก่ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ขอนแก่น ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นครศรีธรรมราช สถานีอาหารสัตว์เชียงใหม่ และสถานีอาหารสัตว์ทุ่งกุลาร้องไห้ ผลการทำความสะอาด ปรับปรุงสภาพเมล็ดและบรรจุเมล็ดพันธุ์ในปี 2545 แสดงไว้ในตารางที่ 35

ตารางที่ 35 ผลการทำความสะอาด ปรับปรุงสภาพและบรรจุเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ปีงบประมาณ 2545

หน่วยงาน	แผน (กก.)	ผล (กก.)	คิดเป็น (เปอร์เซนต์)
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง	108,000	105,125	97
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ขอนแก่น	74,300	58,244	78
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นครศรีธรรมราช	3,975	3,782	95
สถานีอาหารสัตว์เชียงใหม่	59,775	53,635	90
สถานีอาหารสัตว์ทุ่งกุลาร้องไห้	70,600	66,290	94
รวม	316,650	287,076	91

หมายเหตุ เมล็ดพันธุ์หลัก(FS) จำนวน 870 กก. ทำความสะอาดและเก็บรักษาไว้ที่ศูนย์ฯ/สถานีฯที่ผลิตฯ

3. การตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์

หลังจากทำความสะอาดและปรับปรุงสภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์จะต้องมีการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์เพื่อให้มั่นใจว่ามีความถูกต้องตามมาตรฐานที่กองอาหารสัตว์กำหนดไว้และใช้เป็นเกณฑ์ในการประเมินผลการปฏิบัติงานในแปลงผลิตโดยเฉพาะการผลิตเมล็ดพันธุ์โดยเกษตรกร ซึ่งกรมปศุสัตว์รับซื้อคืนในราคาประกันจะต้องผลิตให้ได้มาตรฐานตรงตามที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังใช้เป็นข้อมูลสำหรับการคัดเลือกเกษตรกรเพื่อเข้าร่วมโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ในปีต่อไป

ในปีงบประมาณ 2545 กองอาหารสัตว์มีหน่วยงานที่ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์จำนวน 6 แห่ง ทำการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์รวมทั้งสิ้น 5,137 ตัวอย่าง จำนวน 12,912 รายการ ตามรายละเอียดในตารางที่ 36 สำหรับรายการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์นั้น ได้แก่ ความชื้น ความบริสุทธิ์ ความมีชีวิต ความงอก และน้ำหนัก 1,000 เมล็ด ตามรายละเอียดสรุปผลการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์ที่ผลิตโดยศูนย์/สถานีอาหารสัตว์ (ตารางที่ 37) และเมล็ดพันธุ์ที่ผลิตโดยเกษตรกร (ตารางที่ 38)

ตารางที่ 36 ผลการปฏิบัติงานตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ปี 2545

หน่วยงาน	จำนวนตัวอย่าง			จำนวนรายการ		
	เป้าหมาย	ผลงาน	%	เป้าหมาย	ผลงาน	%
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ขอนแก่น	1,200	2,628	219	3,600	6,288	175
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง	410	584	142	1,240	1,627	131
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ชัยนาท	700	898	128	2,200	2,580	117
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นราธิวาส	300	57	19	600	149	25
สถานีอาหารสัตว์เชียงใหม่	400	427	107	900	905	101
สถานีอาหารสัตว์ทุ่งกุลาร้องไห้	425	523	123	1,000	1,363	136
รวม	3,435	5,137	150	9,540	12,912	135

ตารางที่ 37 สรุปผลการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ ปี 2545
เมล็ดที่ผลิตโดย ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์และสถานีอาหารสัตว์

ชนิดเมล็ดพันธุ์		เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ		เมล็ดหลังปรับปรุงสภาพ		
		ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความงอก
		%	%	%	%	%
หญ้ารูซี่	ค่าเฉลี่ย	9.6 ± 0.9	96.3 ± 1.2	9.5 ± 0.7	97.0 ± 1.3	87.7 ± 8.6
	(ต่ำ – สูง)	8.2 – 11.2	92.7 – 98.0	8.3 – 11.0	95.1 – 99.1	62.0 – 96.0
	N	16	16	24	24	30
	มาตรฐาน	≤ 10	≥ 95	≤ 10	≥ 95	≥ 60

หมายเหตุ

เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ

- มีความชื้น สูงกว่า 10 % จำนวน 3 ตัวอย่าง คิดเป็น 19 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 95 % จำนวน 1 ตัวอย่าง คิดเป็น 6 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

เมล็ดหลังปรับปรุงสภาพ

- มีความชื้น สูงกว่า 10 % จำนวน 2 ตัวอย่าง คิดเป็น 8 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

ชนิดเมล็ดพันธุ์		เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ		เมล็ดหลังปรับปรุงสภาพ		
		ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความงอก
		%	%	%	%	%
หญ่ากินนีสีม่วง	ค่าเฉลี่ย	10.4 ± 1.4	59.2 ± 21.1	8.4 ± 1.0	85.7 ± 5.6	71.5 ± 9.9
	(ต่ำ – สูง)	7.5 – 14.9	19.6 – 92.0	6.0 – 10.0	80.0 – 85.7	48 – 88
	N	31	31	24	24	31
	มาตรฐาน	≤ 10	≥ 80	≤ 10	≥ 80	≥ 60
หญ่ากินนีสีม่วง	ค่าเฉลี่ย	11.4 ± 0.8	83.0 ± 12.9	8.6 ± 0.9	93.3 ± 7.2	73.1 ± 9.8
	(ต่ำ – สูง)	9.6 – 12.4	53.1 – 97.2	8.6 – 10.0	75.1 – 99.9	51 – 88
	N	19	31	19	19	19
	มาตรฐาน	≤ 10	≥ 70	≤ 10	≥ 70	≥ 50

หมายเหตุ

RS - เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ

- มีความชื้นมากกว่า 10 % จำนวน 17 ตัวอย่าง คิดเป็น 55 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ต่ำกว่า 80 % จำนวน 16 ตัวอย่าง คิดเป็น 52 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

RS - เมล็ดหลังปรับปรุงสภาพ

- ความงอก ต่ำกว่า 60 % จำนวน 4 ตัวอย่าง คิดเป็น 13 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ (สถานี อุตรธานี 1 ตัวอย่าง สถานี เชียงราย 1 ตัวอย่าง สถานี อุบล 1 ตัวอย่าง และศูนย์ฯ เพชรบุรี 1 ตัวอย่าง)

CS - เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ

- มีความชื้นมากกว่า 10 % จำนวน 16 ตัวอย่าง คิดเป็น 84 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ต่ำกว่า 70 % จำนวน 4 ตัวอย่าง คิดเป็น 21 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

ชนิดเมล็ดพันธุ์		เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ		เมล็ดหลังปรับปรุงสภาพ		
		ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความงอก
		%	%	%	%	%
หญ้าอะตราตัม RS	ค่าเฉลี่ย	10.1 ± 1.4	74.6 ± 15.9	8.9 ± 0.7	93.2 ± 4.5	90.3 ± 4.8
	(ต่ำ – สูง)	6.5 – 12.7	39.5 – 96.1	7.4 – 9.9	80.7 – 98.7	80.0 – 98
	N	29	29	26	26	33
	มาตรฐาน	≤ 10	≥ 80	≤ 10	≥ 80	≥ 60
หญ้าอะตราตัม CS	ค่าเฉลี่ย	10.8 ± 1.0	72.5 ± 21.5	8.5 ± 1.2	89.3 ± 10.2	89.0 ± 6.0
	(ต่ำ – สูง)	9.5 – 12.3	20.2 – 92.8	5.6 – 9.8	71.5 – 99.5	72.0 – 94
	N	12	12	12	12	12
	มาตรฐาน	≤ 10	≥ 70	≤ 10	≥ 70	≥ 50

หมายเหตุRS – เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ

- มีความชื้น สูงกว่า 10 % จำนวน 14 ตัวอย่าง คิดเป็น 48 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 80 % จำนวน 15 ตัวอย่าง คิดเป็น 52 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

CS – เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ

- มีความชื้น สูงกว่า 10 % จำนวน 5 ตัวอย่าง คิดเป็น 42 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 70 % จำนวน 4 ตัวอย่าง คิดเป็น 33 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

ชนิดเมล็ดพันธุ์		เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ		เมล็ดหลังปรับปรุงสภาพ		
		ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความงอก
		%	%	%	%	%
หญ้าปลั่งคูลัม	ค่าเฉลี่ย	11.8 ± 2.3	80.4 ± 13.0	9.6 ± 0.9	87.0 ± 7.7	67.4 ± 16.9
	(ต่ำ – สูง)	9.6 – 15.8	57.6 – 95.9	7.8 – 11.0	70.9 – 96.2	39.0 – 84.0
	N	6	6	10	10	9
	มาตรฐาน	≤ 10	≥ 85	≤ 10	≥ 85	≥ 60

หมายเหตุ

เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ

- มีความชื้น สูงกว่า 10 % จำนวน 3 ตัวอย่าง คิดเป็น 50 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 80 % จำนวน 2 ตัวอย่าง คิดเป็น 33 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

เมล็ดหลังปรับปรุงสภาพ

- มีความชื้น สูงกว่า 10 % จำนวน 2 ตัวอย่าง คิดเป็น 22 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 80 % จำนวน 1 ตัวอย่าง คิดเป็น 11 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- เมล็ดที่มีความงอกต่ำกว่า 50 % มีจำนวน 1 ตัวอย่าง คิดเป็น 13 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ (ศูนย์ฯ นครศรีธรรมราช)

ชนิดเมล็ดพันธุ์		เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ		เมล็ดหลังปรับปรุงสภาพ		
		ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความงอก
		%	%	%	%	%
หญ้ากรีนแพนิก	ค่าเฉลี่ย	10.0 ± 3.9	44.4 ± 47.7	8.3 ± 1.5	67.5 ± 40.3	24
	(ต่ำ – สูง)	7.2 – 12.7	10.7 – 78.1	7.2 – 9.3	39.0 – 96.0	-
	N	2	2	2	2	1
	มาตรฐาน	≤ 10	≥ 60	≤ 10	≥ 60	≥ 45

หมายเหตุ

เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ

- มีความชื้น สูงกว่า 10 % จำนวน 1 ตัวอย่าง คิดเป็น 50 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 60 % จำนวน 1 ตัวอย่าง คิดเป็น 50 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

เมล็ดหลังปรับปรุงสภาพ

- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 60 % จำนวน 1 ตัวอย่าง คิดเป็น 50 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ (สถานีฯ เลย)

ชนิดเมล็ดพันธุ์		เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ		เมล็ดหลังปรับปรุงสภาพ		
		ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความงอก
		%	%	%	%	%
ถั่วฮามาต้า	ค่าเฉลี่ย	7.8 ± 0.4	98.2 ± 1.7	7.2 ± 1.0	80.7 ± 0.4	64.3 ± 2.8
	RS (ต่ำ – สูง)	7.5 – 8.2	96.3 – 99.2	6.1 – 8.0	80.2 – 81.0	62.3 – 67.5
	N	3	3	3	3	3
	มาตรฐาน	≤ 9	≥ 80	≤ 9	≥ 80	≥ 50
ถั่วฮามาต้า	ค่าเฉลี่ย	7.2 ± 0.3	77.7 ± 9.0	7.1 ± 0.2	82.4 ± 7.0	58.8 ± 8.5
	CS (ต่ำ – สูง)	7.0 – 7.6	63.8 – 86.0	6.7 – 7.3	74.6 – 89.9	50.0 – 67.0
	N	5	5	5	5	5
	มาตรฐาน	≤ 9	≥ 70	≤ 9	≥ 70	≥ 40

หมายเหตุ

CS - เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ

- เมล็ดที่มีความบริสุทธิ์ต่ำกว่า 70 % มีจำนวน 1 ตัวอย่าง คิดเป็น 20 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ (สถานีบุรีรัมย์)

ชนิดเมล็ดพันธุ์		เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ		เมล็ดหลังปรับปรุงสภาพ		
		ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความงอก
		%	%	%	%	%
ถั่วท่าพระฯ	ค่าเฉลี่ย	5.1 ± 0.4	71.3 ± 15.8	5.0 ± 0.4	91.2 ± 1.2	90.8 ± 0.5
	RS (ต่ำ – สูง)	4.5 – 5.4	51.2 – 87.4	4.4 – 5.3	90.1 – 92.9	90.5 – 91.5
	N	4	4	4	4	4
	มาตรฐาน	≤ 9	≥ 90	≤ 9	≥ 90	≥ 60
ถั่วท่าพระฯ	ค่าเฉลี่ย	3.9 ± 0.7	84.6 ± 11.2	4.0 ± 0.8	87.0 ± 8.9	96.3 ± 1.3
	CS (ต่ำ – สูง)	2.4 – 4.8	62.8 – 95.8	3.0 – 5.1	74.9 – 96.5	95.0 – 98.0
	N	7	7	7	7	7
	มาตรฐาน	≤ 9	≥ 80	≤ 9	≥ 80	≥ 50

หมายเหตุ

RS – เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ

- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 90 % จำนวน 4 ตัวอย่าง คิดเป็น 100 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

CS – เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ

- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 80 % จำนวน 1 ตัวอย่าง คิดเป็น 14 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

เมล็ดหลังปรับปรุงสภาพ

- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 80 % จำนวน 1 ตัวอย่าง คิดเป็น 14 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

ชนิดเมล็ดพันธุ์		เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ		เมล็ดหลังปรับปรุงสภาพ		
		ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความงอก
		%	%	%	%	%
ถั่วขาวเลด	ค่าเฉลี่ย	10.5 ± 1.2	92.7 ± 3.3	9.3 ± 0.5	96.9 ± 1.0	93.9 ± 3.9
	RS (ต่ำ – สูง)	7.4 – 12.7	84.1 – 98.1	8.1 – 10.9	95.0 – 99.7	81.5 – 99.0
	N	32	32	26	26	33
	มาตรฐาน	≤ 9	≥ 95	≤ 9	≥ 95	≥ 60
ถั่วขาวเลด	ค่าเฉลี่ย	11.0 ± 1.0	91.7 ± 4.4	9.4 ± 0.8	94.6 ± 2.6	97.2 ± 2.6
	CS (ต่ำ – สูง)	9.8 – 13.1	81.1 – 96.6	7.2 – 10.3	88.9 – 98.4	90.0 – 100
	N	20	20	20	20	20
	มาตรฐาน	≤ 9	≥ 90	≤ 9	≥ 90	≥ 50

หมายเหตุ

RS – เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ

- มีความชื้น สูงกว่า 9 % จำนวน 25 ตัวอย่าง คิดเป็น 78 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 95 % จำนวน 22 ตัวอย่าง คิดเป็น 69 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

เมล็ดหลังปรับปรุงสภาพ

- มีความชื้น สูงกว่า 9 % จำนวน 19 ตัวอย่าง คิดเป็น 73 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

CS – เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ

- มีความชื้น สูงกว่า 9 % จำนวน 20 ตัวอย่าง คิดเป็น 100 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 90 % จำนวน 6 ตัวอย่าง คิดเป็น 30 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

เมล็ดหลังปรับปรุงสภาพ

- มีความชื้น สูงกว่า 9 % จำนวน 15 ตัวอย่าง คิดเป็น 75 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 90 % จำนวน 1 ตัวอย่าง คิดเป็น 5 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

ชนิดเมล็ดพันธุ์		เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ		เมล็ดหลังปรับปรุงสภาพ		
		ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความงอก
		%	%	%	%	%
ถั่วไมยรา	ค่าเฉลี่ย	8.8 ± 1.1	90.4 ± 8.8	8.8 ± 0.8	98.9 ± 0.5	75.8 ± 9.1
	(ต่ำ – สูง)	7.2 – 9.7	79.3 – 97.5	7.6 – 9.8	98.3 – 99.7	62.3 – 87.5
	N	4	4	8	8	3
	มาตรฐาน	≤ 9	≥ 95	≤ 9	≥ 95	≥ 60

หมายเหตุ

เมล็ดก่อนปรับปรุงสภาพ

- มีความชื้น สูงกว่า 9 % จำนวน 2 ตัวอย่าง คิดเป็น 50 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 95 % จำนวน 1 ตัวอย่าง คิดเป็น 20 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

เมล็ดหลังปรับปรุงสภาพ

- มีความชื้น สูงกว่า 9 % จำนวน 4 ตัวอย่าง คิดเป็น 50 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

N หมายถึง จำนวนตัวอย่างที่ตรวจสอบ

ตารางที่ 38 สรุปผลการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ ปี 2545
เมล็ดที่ผลิตโดยเกษตรกร

ชนิดเมล็ดพันธุ์		เมล็ดก่อนการรับซื้อ		เมล็ดหลังการรับซื้อ		
		ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความงอก
		%	%	%	%	%
หญ้ารูซี่	ค่าเฉลี่ย	10.5 ± 1.5	97.1 ± 2.2	10.5 ± 1.2	97.3 ± 1.6	82.0 ± 13.1
	(ต่ำ – สูง)	5.8 – 15.6	69.1 – 97.1	5.7 – 13.5	86.9 – 99.8	37.0 – 98.0
	N	1153	1153	809	809	1039
	มาตรฐาน	≤ 10	≥ 90	≤ 10	≥ 90	≥ 50

หมายเหตุ

เมล็ดก่อนการรับซื้อ

- ความชื้น สูงกว่า 10 % จำนวน 764 ตัวอย่าง คิดเป็น 66 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 90 % จำนวน 6 ตัวอย่าง คิดเป็น 1 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

เมล็ดหลังการรับซื้อ

- ความชื้น สูงกว่า 10 % จำนวน 577 ตัวอย่าง คิดเป็น 71 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 90 % จำนวน 2 ตัวอย่าง คิดเป็น 0.2 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความงอกต่ำกว่า 50 % มีจำนวน 11 ตัวอย่าง คิดเป็น 1 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ (เกษตรกร จ.อุดรธานี)

ชนิดเมล็ดพันธุ์		เมล็ดก่อนการรับซื้อ		เมล็ดหลังการรับซื้อ		
		ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความงอก
		%	%	%	%	%
หญ่ากินนีสีม่วง	ค่าเฉลี่ย	11.2 ± 1.3	89.3 ± 9.8	11.4 ± 1.2	89.9 ± 10.2	75.4 ± 10.5
	(ต่ำ – สูง)	6.4 – 14.6	44.6 – 99.8	8.4 – 14.7	43.1 – 100	46 – 98
	N	277	277	138	138	188
	มาตรฐาน	≤ 10	≥ 70	≤ 10	≥ 70	≥ 50

หมายเหตุ

เมล็ดก่อนการรับซื้อ

- ความชื้น สูงกว่า 10 % จำนวน 202 ตัวอย่าง คิดเป็น 73 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 70 % จำนวน 14 ตัวอย่าง คิดเป็น 5 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

เมล็ดหลังการรับซื้อ

- ความชื้น สูงกว่า 10 % จำนวน 113 ตัวอย่าง คิดเป็น 82 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 70 % จำนวน 8 ตัวอย่าง คิดเป็น 6 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความงอก ต่ำกว่า 50 % จำนวน 2 ตัวอย่าง คิดเป็น 1 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
(เกษตรกร จ.ยโสธร 1 ต.ย. จ.สกลนคร 1 ต.ย.)

ชนิดเมล็ดพันธุ์		เมล็ดก่อนการรับซื้อ		เมล็ดหลังการรับซื้อ		
		ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความงอก
		%	%	%	%	%
หญ้าอะตราดัม	ค่าเฉลี่ย	11.4 ± 1.5	89.7 ± 7.4	9.9 ± 1.0	89.2 ± 7.1	88.2 ± 7.4
	(ต่ำ – สูง)	6.9 – 14.5	54.8 – 99.5	7.7 – 12.6	69.3 – 89.2	60.6 – 97.5
	N	157	157	72	72	80
	มาตรฐาน	≤ 10	≥ 70	≤ 10	≥ 70	≥ 50

หมายเหตุ

เมล็ดก่อนการรับซื้อ

- ความชื้น สูงกว่า 10 % จำนวน 108 ตัวอย่าง คิดเป็น 69 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 70 % จำนวน 3 ตัวอย่าง คิดเป็น 2 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

เมล็ดหลังการรับซื้อ

- ความชื้น สูงกว่า 10 % จำนวน 16 ตัวอย่าง คิดเป็น 22 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 70 % จำนวน 1 ตัวอย่าง คิดเป็น 1 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

ชนิดเมล็ดพันธุ์		เมล็ดก่อนการรับซื้อ		เมล็ดหลังการรับซื้อ		
		ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความงอก
		%	%	%	%	%
ข้าวฮามาต้า	ค่าเฉลี่ย	7.3 ± 0.8	79.9 ± 10.0	7.5 ± 0.7	78.1 ± 9.6	73.6 ± 11.3
	(ต่ำ – สูง)	4.5 – 9.5	35.3 – 99.7	5.7 – 10.0	29.4 – 97.2	47.0 – 96.3
	N	357	357	303	303	303
	มาตรฐาน	≤ 9	≥ 70	≤ 9	≥ 70	≥ 40

หมายเหตุ

เมล็ดก่อนการรับซื้อ

- ความชื้น สูงกว่า 9 % จำนวน 4 ตัวอย่าง คิดเป็น 1 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 70 % จำนวน 50 ตัวอย่าง คิดเป็น 14 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

เมล็ดหลังการรับซื้อ

- ความชื้น สูงกว่า 9 % จำนวน 9 ตัวอย่าง คิดเป็น 3 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 70 % จำนวน 50 ตัวอย่าง คิดเป็น 17 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

ชนิดเมล็ดพันธุ์		เมล็ดก่อนการรับซื้อ		เมล็ดหลังการรับซื้อ		
		ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความมอก
		%	%	%	%	%
ถั่วท่าพระสไตโล	ค่าเฉลี่ย	4.1 ± 0.4	74.6 ± 5.4	-	-	-
	(ต่ำ – สูง)	3.1 – 4.8	62.8 – 81.7	-	-	-
	N	9	9	-	-	-
	มาตรฐาน	≤ 9	≥ 80	≤ 9	≥ 80	≥ 50

หมายเหตุเมล็ดก่อนการรับซื้อ

- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 80 % จำนวน 8 ตัวอย่าง คิดเป็น 89 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ (เกษตรกร จ. บุรีรัมย์)

ชนิดเมล็ดพันธุ์		เมล็ดก่อนการรับซื้อ		เมล็ดหลังการรับซื้อ		
		ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความชื้น	ความบริสุทธิ์	ความมอก
		%	%	%	%	%
ถั่วขาวเลด	ค่าเฉลี่ย	10.9 ± 1.0	95.9 ± 3.6	9.2 ± 0.9	94.2 ± 2.3	93.1 ± 4.7
	(ต่ำ – สูง)	7.6 – 13.9	79.9 – 99.9	8.0 – 10.5	90.6 – 98.3	76.0 – 99.0
	N	145	145	32	32	145
	มาตรฐาน	≤ 9	≥ 90	≤ 9	≥ 90	≥ 50

หมายเหตุเมล็ดก่อนการรับซื้อ

- ความชื้น สูงกว่า 9 % จำนวน 130 ตัวอย่าง คิดเป็น 90 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ
- ความบริสุทธิ์ ต่ำกว่า 90 % จำนวน 14 ตัวอย่าง คิดเป็น 10 % ของตัวอย่างที่ตรวจสอบ

N หมายถึง จำนวนตัวอย่างที่ตรวจสอบ

- หมายถึง ไม่มีตัวอย่าง

4. การใช้เมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์

เมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่ผลิตได้ในปีงบประมาณ 2545 (ทุกแผนงาน) รวมทั้งสิ้น 287,946 กิโลกรัม กองอาหารสัตว์ได้นำไปจำหน่าย จ่าย แจกเกษตรกร จ่ายให้หน่วยงานต่างๆ ของกรม ปศุสัตว์ และสนับสนุนหน่วยงานราชการอื่นดังนี้

4.1 จำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์แก่เกษตรกรทั่วไปและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนซึ่งมีความต้องการใช้เมล็ดพันธุ์จำนวนมาก รวมเมล็ดพันธุ์ทั้งสิ้น 98,004 กิโลกรัม คิดเป็นรายได้รวม 6,442,180 บาท

4.2 จำหน่ายเมล็ดพันธุ์ตามแผนงานพัฒนาตลาดเมล็ดพันธุ์โดยมีเกษตรกรผลิตและนำจำหน่ายได้รวมทั้งสิ้น 41,157 กิโลกรัม คิดเป็นรายได้รวม 2,223,900 บาท

4.3 จ่าย แจกเมล็ดพันธุ์ให้เกษตรกรและหน่วยงานราชการต่างๆ จำนวน 4,780 ราย รวมเมล็ดพันธุ์ทั้งสิ้น 29,418 กิโลกรัม

4.4 กองอาหารสัตว์ใช้เมล็ดพันธุ์ฯ เพื่อปลูกผลิตเมล็ดพันธุ์ฯ และเลี้ยงสัตว์ภายในศูนย์ฯ/สถานีอาหารสัตว์ ใช้ในโครงการทดสอบ-สาธิตเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์รวม 33,853 กิโลกรัม

4.5 จ่ายเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดตามแผนงาน / โครงการฯ ต่างๆ ของกองส่งเสริมการปศุสัตว์รวมทั้งสิ้น 61,350 กิโลกรัม (ตารางที่ 39)

4.6 มีเมล็ดพันธุ์ฯ คงเหลือและเก็บรักษาไว้ที่คลังสำรองเมล็ดพันธุ์ฯ จำนวน 24,164 กิโลกรัม

ตารางที่ 39 ผลการจ่ายเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ตามแผนงาน / โครงการฯ ของกองส่งเสริมการปศุสัตว์ปี 2545

โครงการ / กิจกรรม	แผนการผลิต(กก.)	ผลการจ่าย(กก.)	เปอร์เซ็นต์
1. กิจกรรมฟื้นฟูเกษตรกร คปร. (โคเนื้อ)	50,000	50,000	100
2. กิจกรรมอนุรักษ์&พัฒนาโคพื้นเมือง	10,000	10,000	100
3. กิจกรรมอนุรักษ์พ่อกระบือพันธุ์ดี	1,350	1,350	100
รวม	61,350	61,350	100

5. การผลิตหน่อพันธุ์และเพาะต้นกล้า

ยังมีพืชอาหารสัตว์อีกหลายชนิดที่ไม่สามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ได้ กองอาหารสัตว์จึงได้ผลิตหน่อพันธุ์และกล้าพันธุ์พืชอาหารสัตว์เหล่านี้ไว้สนับสนุนเกษตรกรสำหรับใช้ปรับปรุงและปลูกสร้างแปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ สำหรับในปีงบประมาณ 2545 ศูนย์ฯ/สถานีอาหารสัตว์ผลิตและแจกจ่ายหน่อพันธุ์พืชอาหารสัตว์รวม 1,414,910 กิโลกรัม มีเกษตรกรรับบริการรวมทั้งสิ้น 4,300 ราย นอกจากนี้ยังได้

มีการเพาะต้นกล้าพันธุ์พืชอาหารสัตว์ไว้สนับสนุนเกษตรกรไว้ใช้ปลูกสร้างแปลงหญ้า รวมถึงการจัด
นิทรรศการ การสาธิตด้านพืชอาหารสัตว์ซึ่งในปีงบประมาณ 2545 ศูนย์/สถานีอาหารสัตว์ทำการเพาะ
ต้นกล้าและสนับสนุนเกษตรกรปลูกสร้างแปลงหญ้า การจัดนิทรรศการและการสาธิตฯรวม 360,986 ณ

6. การพัฒนาตลาดเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์

กรมปศุสัตว์ โดยกองอาหารสัตว์ ส่งเสริมให้เกษตรกรในหลายพื้นที่ผลิตเมล็ดพันธุ์พืช
อาหารสัตว์เพื่อการจำหน่ายมาหลายปี ซึ่งเกษตรกรเหล่านี้มีศักยภาพด้านการผลิตเมล็ดพันธุ์สูง แต่ถูก
จำกัดด้วยระบบโควตาการรับซื้อเมล็ดพันธุ์จากหน่วยงานราชการ จึงได้จัดทำโครงการพัฒนาตลาด
เมล็ดพันธุ์ขึ้นมาสนับสนุนโดยการจัดตั้งกลุ่มฯ บริหารและจัดการด้านการตลาด เพื่อเสริมสร้างระบบการ
ตลาด เพิ่มศักยภาพการผลิต ซึ่งเป็นการลดภาระภาครัฐในการตั้งโควตาเพื่อการรับซื้อเมล็ดพันธุ์รวมถึง
การลดปริมาณการผลิตของศูนย์ / สถานีฯ ในอนาคต ซึ่งในปี 2545 มีเกษตรกรผู้ผลิตที่ได้ขึ้น
ทะเบียนไว้กับกองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ผลิตและจำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์รวมทั้งสิ้น 41,157
กิโลกรัม เกษตรกรมีรายได้รวม 2,322,900 บาท

การผลิตและใช้เสบียงสัตว์

ช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยธรรมชาติ ปีงบประมาณ 2545

1. การผลิตเสบียงสัตว์

ปีงบประมาณ 2545 ศูนย์วิจัยฯ และสถานีวิจัยพัฒนาอาหารสัตว์รวม 33 แห่ง ผลิตและลำรอง เลี้ยงสัตว์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยธรรมชาติ, สนับสนุนโครงการวิจัยด้านปศุสัตว์, สนับสนุนโครงการทดสอบด้านปศุสัตว์, สนับสนุนโครงการสาธิตและส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ต่างๆ รวม 13,406,846 กิโลกรัม (ตารางที่ 40) มีรายละเอียด ดังนี้

- 1.1 ผลิตพืชอาหารสัตว์แห้งรวม 6,153,117 กิโลกรัม เมื่อรวมกับพืชอาหารสัตว์แห้งคงเหลือยกมาจากปีงบประมาณ 2544 จำนวน 1,369,906 กิโลกรัม ฉะนั้นในปีงบประมาณ 2545 มีพืชอาหารสัตว์แห้งอยู่ทั้งสิ้น 7,523,023 กิโลกรัม
- 1.2 ผลิตพืชอาหารสัตว์หมักรวม 1,421,399 กิโลกรัม เมื่อรวมกับพืชอาหารสัตว์หมักคงเหลือยกมาจากปีงบประมาณ 2544 จำนวน 928,026 กิโลกรัม ฉะนั้นในปีงบประมาณ 2545 มีพืชอาหารสัตว์หมักอยู่ทั้งสิ้น 2,349,425 กิโลกรัม
- 1.3 ผลิตพืชอาหารสัตว์สดรวม 5,832,330 กิโลกรัม

ตารางที่ 40 แสดงผลการผลิตเสบียงสัตว์ปี 2545

ชนิดเสบียงสัตว์	แผนการผลิต กิโลกรัม	ผลการผลิต กิโลกรัม	%
1. พืชอาหารสัตว์แห้ง	5,722,000	6,153,117	108
2. พืชอาหารสัตว์หมัก	1,484,000	1,421,399	96
3. พืชอาหารสัตว์สด	1,734,000	5,832,330	336
รวม	8,940,000	13,406,846	150

2. การใช้เสบียงสัตว์

ในระหว่างเดือนตุลาคม 2544 - เดือนกันยายน 2545 ศูนย์วิจัยฯ และสถานีวิจัยพัฒนาอาหารสัตว์ได้ใช้เสบียงสัตว์ในกิจกรรมต่างๆ ดังต่อไปนี้ (ตารางที่ 41)

ตารางที่ 41 แสดงการใช้เสบียงสัตว์ในปี 2545

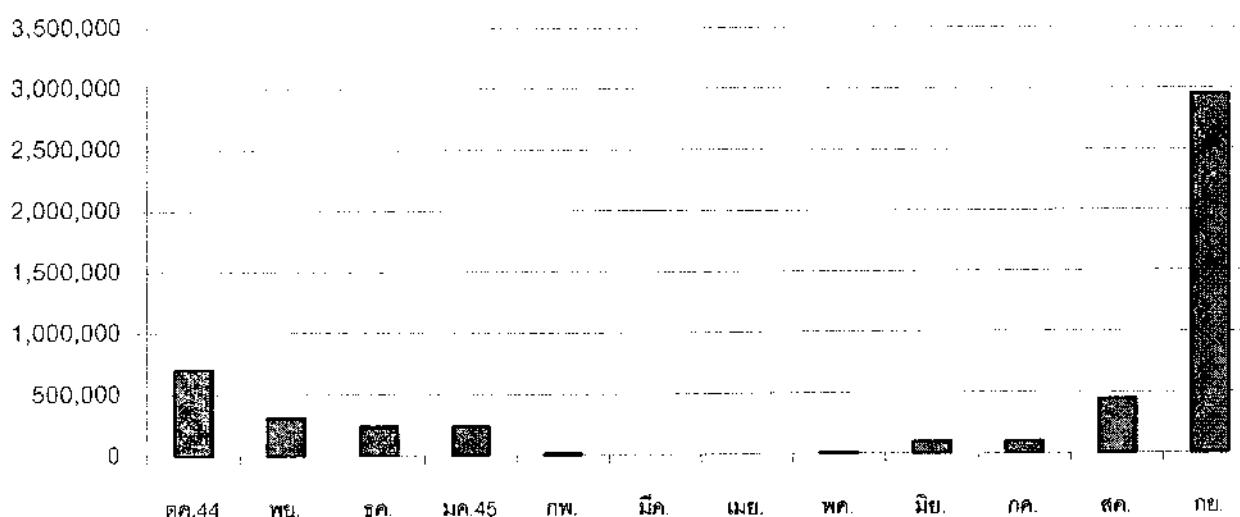
รายการใช้ เสบียงสัตว์	พืชอาหารสัตว์ แห้ง (กก.)	พืชอาหารสัตว์ หมัก (กก.)	พืชอาหารสัตว์ สด (กก.)	รวม (กก.)	จำนวน (ราย)
1.อุทกกัย	1,865,508	424,779	2,784,217	5,074,504	20,998
2.ภัยแล้ง	958,073	415,035	1,734,432	3,107,540	16,024
2.กิจกรรมกรมฯ	2,404,805	846,190	1,293,514	4,544,509	1,486
4.จำหน่าย	756,022	244,282	20,167	1,020,471	672
รวม	5,984,408	1,930,286	5,832,330	13,747,024	39,180

2.1 การใช้เสบียงสัตว์ช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัย

ระหว่างเดือนตุลาคม 2544 ถึง เดือนกันยายน 2545 ศูนย์วิจัยฯ และสถานีอาหารสัตว์ได้ผลิตและใช้เสบียงสัตว์ช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัยจำนวน 5,074,504 กิโลกรัม ซึ่งคิดเป็น 37 % ของเสบียงสัตว์ทั้งหมด ดังนี้

- พืชอาหารสัตว์แห้ง 1,865,508 กิโลกรัม
- พืชอาหารสัตว์หมัก 424,779 กิโลกรัม
- พืชอาหารสัตว์สด 2,784,217 กิโลกรัม

เกษตรกรได้รับความช่วยเหลือ รวม 20,998 ราย (แสดงตามกราฟที่ 4 และตารางที่ 41)

กราฟที่ 4 แสดงการใช้เสบียงสัตว์ช่วยเหลืออุทกภัยเป็นรายเดือน

ในเดือน ต.ค. 2544 นั้น เกิดสภาวะ น้ำท่วมบริเวณพื้นที่ภาคกลางเนื่องจากฝนตกหนักประกอบกับน้ำเหนือไหลบ่าลงมาสมทบ แต่ในช่วงเดือน พ.ย. 2544 – ม.ค. 2545 จะเกิดอุทกภัยทางพื้นที่ภาคใต้ทั้งนี้เนื่องจากช่วงนี้เป็นช่วงมรสุม และตั้งแต่เดือน มิ.ย. – ก.ย. 2545 นั้น ซึ่งเริ่มเข้าสู่ฤดูฝนใหม่ น้ำจะท่วมมากทางภาคอีสาน ภาคเหนือและภาคกลาง ส่วนในช่วงกลางปี 2545 ก็จะมีน้ำท่วมเล็กน้อยทั่วไป

ตารางที่ 42 แสดงผลการสนับสนุนเลี้ยงสัตว์ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยปี 2545

ที่	จังหวัด	เลี้ยงสัตว์แห่ง (กิโลกรัม)	เลี้ยงสัตว์หนัก (กิโลกรัม)	หญ้าสด (กิโลกรัม)	รวม (กิโลกรัม)	ราย
1	สุพรรณบุรี	4,768		672	5,440	9
2	อ่างทอง	50,581	20,000		70,581	104
3	นนทบุรี	7,638				60
4	อยุธยา	23,209			23,209	199
5	ตราด	11,200			11,200	52
6	สระแก้ว	8,000				20
7	ปราจีนบุรี	12,000	17,112		29,112	70
8	บุรีรัมย์	3,000		6,000	9,000	39
9	สุรินทร์	3,000	30,000		33,000	40
10	ศรีสะเกษ	6,000	30,000		36,000	250
11	มหาสารคาม	82,410	19,200	322,650	435,260	2,257
12	เลย	91,000	750	491,500	583,250	553
13	ขอนแก่น	34,375		30,250	64,625	498
14	หนองคาย	79,350	3,500	273,820	356,670	3,289
15	สกลนคร	26,340		78,600	104,940	645
16	หนองบัวลำภู	50,000		5,000	55,000	315
17	อุดรธานี	14,450		48,000	62,450	1,266
18	เชียงใหม่	34,120	2,320	7,100	43,540	55
19	ลำปาง		12,030	5,000	17,030	25
20	เชียงใหม่	5,400			5,400	26
21	พะเยา	2,100			2,100	10
22	แพร่	29,847	31,000		60,847	61
23	อุตรดิตถ์	34,000			34,000	50
24	เพชรบูรณ์	115,660	52,900	52,420	220,980	379
25	พิจิตร	53,667		189,000	242,667	103
26	พิษณุโลก	30,000			30,000	60
27	ประจวบคีรีขันธ์	12,800		62,000	74,800	32
28	นครศรีธรรมราช	22,080	59,700	2,500	84,280	73
29	ชุมพร		1,800	69,500	71,300	81
30	สุราษฎร์ธานี	10,000	12,400	16,500	38,900	19
31	นราธิวาส	18,520	10,070	32,855	61,445	363

ตารางที่ 42 (ต่อ) แสดงผลการสนับสนุนเสบียงสัตว์ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยปี 2545

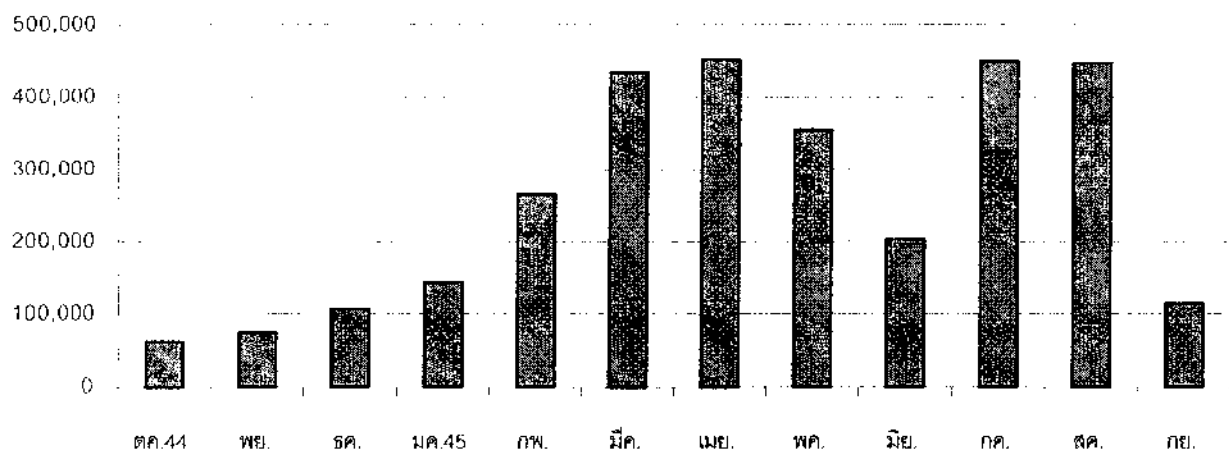
ที่	จังหวัด	เสบียงสัตว์แห้ง (กิโลกรัม)	เสบียงสัตว์หมัก (กิโลกรัม)	หญ้าสด (กิโลกรัม)	รวม (กิโลกรัม)	ราย
32	ตรัง	3,800	500	6,800	11,100	49
33	สตูล	74,025	10,550	19,590	104,165	530
34	พัทลุง	135,800	31,500	120,700	288,000	1,069
35	สุโขทัย	125,220		84,850	210,070	732
36	นครสวรรค์	20,000			20,000	79
37	กำแพงเพชร	3,600			3,600	13
38	ลพบุรี	33,400	10,000		43,400	150
39	สิงห์บุรี	24,480	8,000		32,480	120
40	นครนายก	2,000			2,000	11
41	สระบุรี	11,000			11,000	64
42	ชัยนาท	33,445	6,125	9,000	48,570	192
43	นครพนม	61,780	2,600	73,100	137,480	822
44	กาฬสินธุ์	32,900	16,030	46,300	95,230	557
45	มุกดาหาร	5,025		12,200	17,225	135
46	ยโสธร	143,000	5,000	327,000	475,000	1,960
47	ร้อยเอ็ด	166,247	28,692	338,310	533,249	2,827
48	อุบลราชธานี	84,271		44,500	128,771	229
49	อำนาจเจริญ	30,000	3,000	8,500	41,500	456
รวม		1,865,508	424,779	2,784,217	5,074,504	20,998

2.2 การใช้เสบียงสัตว์ช่วยเหลือเกษตรกรประสบภัยแล้ง

ระหว่างเดือนตุลาคม 2544 ถึง เดือนกันยายน 2545 ศูนย์วิจัยฯ และสถานีอาหารสัตว์ได้ใช้เสบียงสัตว์ช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยแล้ง เนื่องจากความแปรปรวนของดินฟ้าอากาศทำให้พืชอาหารสัตว์ในพื้นที่ผลิตมีไม่เพียงพอ ศูนย์วิจัยฯ และสถานีพัฒนาอาหารสัตว์ได้สนับสนุนเสบียงสัตว์เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร ลดความสูญเสียและเพิ่มศักยภาพการผลิตสัตว์ของเกษตรกรจำนวน 3,107,540 กิโลกรัม คิดเป็น 22 % ของเสบียงสัตว์ทั้งหมด ดังนี้

- พืชอาหารสัตว์แห้ง 958,073 กิโลกรัม
- พืชอาหารสัตว์หมัก 415,035 กิโลกรัม
- พืชอาหารสัตว์สด 1,734,432 กิโลกรัม

เกษตรกรได้รับความช่วยเหลือ รวม 6,767 ราย (แสดงตามกราฟที่ 5 และตารางที่ 43)

กราฟที่ 5 แสดงผลการใช้ยาฆ่าแมลงช่วยเหลือนักเลาปี 2545

ภาคเหนือ, ภาคกลาง และภาคอีสาน จะประสบภาวะภัยแล้งระหว่างเดือน ก.พ. - พ.ค. 2545 และตั้งแต่เดือน ก.ค. - ก.ย. ทางภาคใต้จะประสบกับภาวะภัยแล้งในช่วงระยะเวลาดังกล่าว

ตารางที่ 43 แสดงผลการสนับสนุนยาฆ่าแมลงช่วยเหลือนักเลาปี 2545

ที่	จังหวัด	หญ้าแห้ง (กิโลกรัม)	หญ้าหมัก (กิโลกรัม)	หญ้าสด (กิโลกรัม)	รวม (กิโลกรัม)	ราย
1	อุบลราชธานี	4,800			4,800	32
2	ปราจีนบุรี		2,000	20,000	22,000	42
3	อำนาจเจริญ	2,250		20,000	22,250	55
4	อุดรธานี	15,000		3,000	18,000	63
5	สุพรรณบุรี	46,550	21,415	33,346	101,311	207
6	น่าน	14,000			14,000	50
7	ลำพูน	19,000		28,025	47,025	67
8	เชียงใหม่	9,000			9,000	30
9	กระบี่	15,200	10,500	13,000	38,700	114
10	มหาสารคาม	10,500	8,000	105,410	123,910	402
11	ลำปาง	19,810	19,500	9,350	48,660	93
12	ประจวบคีรีขันธ์	10,700		15,500	26,200	41
13	สระแก้ว		128,630	68,650	197,280	318
14	สงขลา	17,450		20,000	37,450	66
15	กาญจนบุรี	27,140	17,350	20,000	64,490	73
16	เพชรบูรณ์	101,260	7,500	18,500	127,260	157

ตารางที่ 43 (ต่อ) แสดงผลการสนับสนุนเลี้ยงสัตว์ช่วยเหลือภัยแล้งปี 2545

ที่	จังหวัด	หญ้าแห้ง (กิโลกรัม)	หญ้าหมัก (กิโลกรัม)	หญ้าสด (กิโลกรัม)	รวม (กิโลกรัม)	ราย
17	ยโสธร	40,000		25,500	65,500	400
18	พิจิตร	11,200	20,000	160,000	191,200	150
19	นราธิวาส	37,820	41,900	38,350	118,070	781
20	แพร่	4,700		84,500	89,200	112
21	เลย	150		183,500	183,650	226
22	สตูล	137,375	20,188	79,266	236,829	1,115
23	นครศรีธรรมราช	45,520	57,660	83,900	187,080	336
24	พัทลุง	118,900	5,000	31,500	155,400	271
25	ตรัง	160,280	15,756	274,785	450,821	784
26	นครราชสีมา	28,485	6,000	256,050	290,535	338
27	ขอนแก่น	7,500	7,500	11,000	26,000	51
28	ชัยนาท	40,700		60,000	100,700	143
29	สุราษฎร์ธานี	4,583	22,136	13,000	39,719	50
30	เชียงราย	8,200	4,000	58,300	70,500	200
รวม		958,073	415,035	1,734,432	3,107,540	6,767

2.3 การใช้เสบียงสัตว์สนับสนุนกิจกรรมกรม และโครงการต่าง ๆ

ปีงบประมาณ 2545 ศูนย์วิจัยและสถานีอาหารสัตว์ได้สนับสนุนเสบียงสัตว์เพื่อดำเนินการโครงการศึกษาวิจัย, โครงการทดสอบด้านปศุสัตว์จำนวน 4,544,509 กิโลกรัม คิดเป็น 33 % ของเสบียงสัตว์ทั้งหมด ดังนี้

- พืชอาหารสัตว์แห้ง 2,404,805 กิโลกรัม
- พืชอาหารสัตว์หมัก 846,190 กิโลกรัม
- พืชอาหารสัตว์สด 1,293,514 กิโลกรัม

2.4 การจำหน่ายเสบียงสัตว์

ศูนย์วิจัยและสถานีอาหารสัตว์จำหน่ายเสบียงสัตว์รวม 1,020,471 กก. คิดเป็น 7 % ของเสบียงสัตว์ทั้งหมด แยกเป็นแต่ละชนิด ดังนี้

- พืชอาหารสัตว์แห้ง 756,022 กิโลกรัม เป็นเงิน 1,304,350 บาท
- พืชอาหารสัตว์หมัก 244,282 กิโลกรัม เป็นเงิน 262,274 บาท
- พืชอาหารสัตว์สด 20,167 กิโลกรัม เป็นเงิน 6,050 บาท
- รวมจำหน่ายทั้งหมด 1,020,471 กิโลกรัม เป็นเงิน 1,572,674 บาท

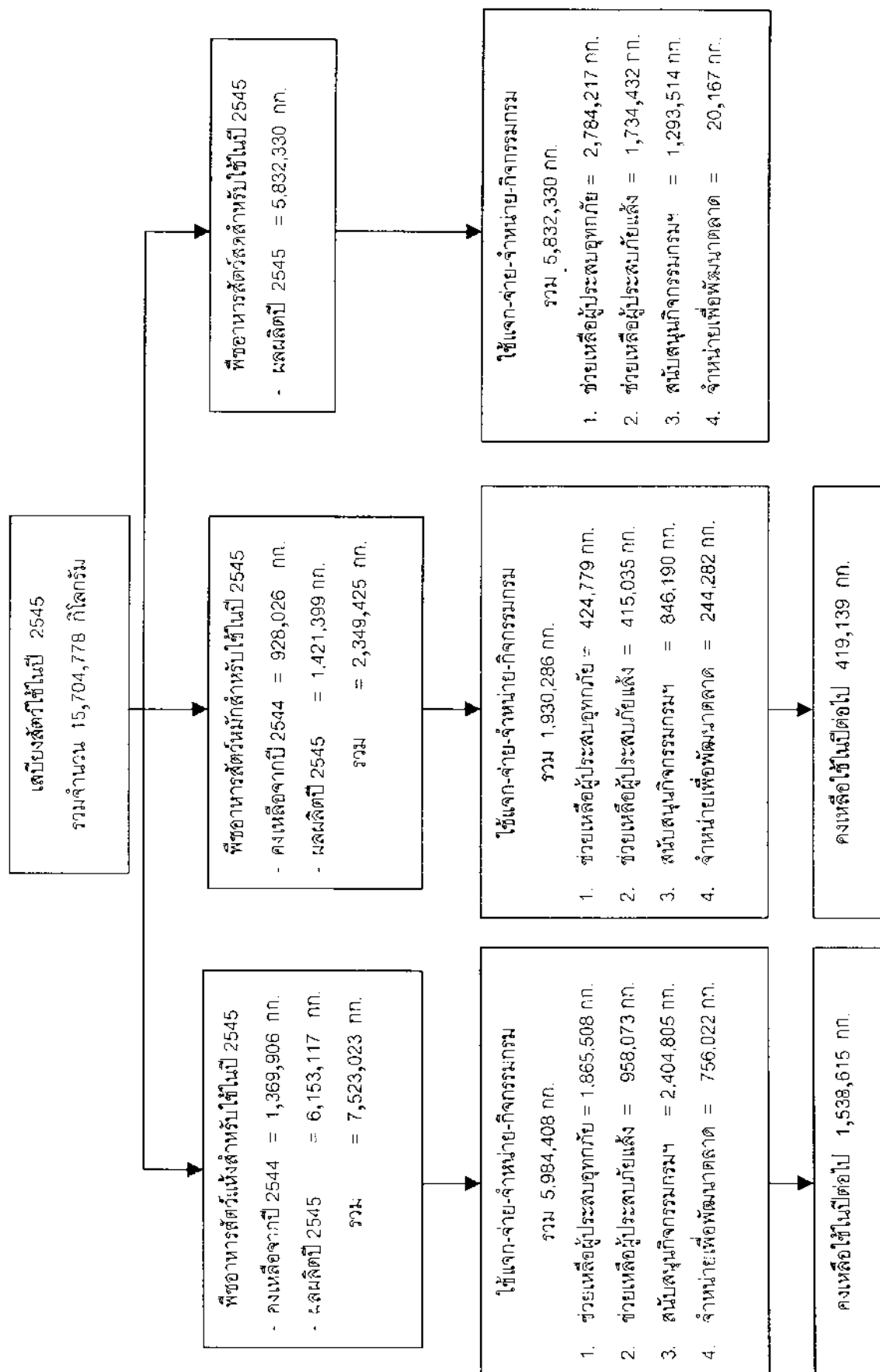
3. การสำรองเสบียงสัตว์

ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2545 ศูนย์วิจัยฯและสถานีวิจัยอาหารสัตว์ 33 แห่ง มีเสบียงสัตว์คงเหลือสำหรับช่วยเหลือเกษตรกรประสบภัยธรรมชาติในปีต่อไปได้แก่ พืชอาหารสัตว์แห้ง, พืชอาหารสัตว์หมัก และพืชอาหารสัตว์สด(ตารางที่ 44)

ตารางที่ 44 แสดงการสำรองเสบียงสัตว์สำหรับใช้ ปี2545

ชนิด เสบียงสัตว์	คงเหลือยกมา จากปี 2544 (กิโลกรัม)	ผลผลิต ปี 2545 (กิโลกรัม)	รวมใช้ ปี 2545 (กิโลกรัม)	เสบียงสัตว์ คงเหลือ (กิโลกรัม)
1.พืชอาหารสัตว์แห้ง	1,369,906	6,153,117	5,984,408	1,538,615
2พืชอาหารสัตว์หมัก	928,026	1,421,399	1,930,286	419,139
3.พืชอาหารสัตว์สด	-	5,832,330	5,832,330	-
รวม	2,297,932	13,406,846	13,747,024	1,957,754

ภาพที่ 6 ภาพรวม การผลิตและการใช้เลี้ยงสัตว์ปี 2545

พัฒนาเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ ปีงบประมาณ 2545

กองอาหารสัตว์โดย ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ 8 แห่ง และสถานีพัฒนาอาหารสัตว์ 25 แห่ง ได้ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์ 4 ลักษณะงานคือ พัฒนาเทคโนโลยีอาหารสัตว์ในหน่วยงาน สหกรณ์เทคโนโลยีอาหารสัตว์ร่วมกับเกษตรกร ตลอดจนเผยแพร่เทคโนโลยีอาหารสัตว์และให้บริการต่าง ๆ ด้านอาหารสัตว์

กิจกรรมและผลการดำเนินการปีงบประมาณ 2545 มีดังนี้

1. การจัดตั้งหมู่บ้านหลักถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์

ศูนย์วิจัยฯ และสถานีพัฒนาอาหารสัตว์ คัดเลือกจัดตั้งหมู่บ้านหลักถ่ายทอดเทคโนโลยีอาหารสัตว์ เพื่อเป็นศูนย์กลางการเผยแพร่เทคโนโลยีและเป็นต้นแบบในการพัฒนาเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ครบวงจรรวม 33 หมู่บ้าน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 45

กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีแต่ละหมู่บ้านแตกต่างกันขึ้นอยู่กับความต้องการของเกษตรกร และสอดคล้องกับปัญหาการผลิตสัตว์แต่ละพื้นที่ เช่น

- สาธิตผลิตพืชอาหารสัตว์พันธุ์ใหม่
- สาธิตระบบการจัดการใช้ประโยชน์แปลงพืชอาหารสัตว์
- สาธิตผลิตหญ้าผสมถั่ว
- สาธิตผลิตพืชอาหารสัตว์ผสมผสาน
- สาธิตผลิตหญ้าหมัก ถั่วหมัก
- สาธิตผลิตอาหารข้นสำหรับสุกร สัตว์ปีก โคและกระบือ
- สาธิตการตลาดเลี้ยงสัตว์และเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์

2. สาธิตเทคโนโลยีการจัดการใช้ประโยชน์พืชอาหารสัตว์

ศูนย์วิจัยฯ และสถานีพัฒนาอาหารสัตว์ 33 แห่ง ได้สาธิตเทคโนโลยีการจัดการใช้ประโยชน์แปลงพืชอาหารสัตว์รวม 50 เรื่อง รายละเอียดแสดงในตารางที่ 46 ซึ่งสามารถพัฒนาระบบการผลิตการจัดการและการใช้ประโยชน์แปลงพืชอาหารสัตว์ได้อย่างเพียงพอสำหรับเลี้ยงโคเนื้อ โคนม กระบือ แพะ ตลอดจนปศุสัตว์อย่างสม่ำเสมอและมีการเจริญเติบโตดีกว่าอัตราเฉลี่ยของเกษตรกรที่เลี้ยงโดยไม่มีแปลงพืชอาหารสัตว์ รวมทั้งการศึกษการเพิ่มผลผลิตเนื่องจากการขุนลูกโคนมเพศผู้ โดยการใช้อาหารหยาบคุณภาพดีร่วมกับ

วัตถุดิบที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น เช่นมันเส้น รำละเอียด ทำให้โคมีอัตราแลกเนื้อ และผลตอบแทนสูงขึ้น โดยเกษตรกรในพื้นที่ให้การยอมรับเป็นต้นแบบเผยแพร่สู่เกษตรกรผู้เลี้ยงทั่วไป

กิจกรรมทดสอบเทคโนโลยีการจัดการและใช้ประโยชน์แปลงพืชอาหารสัตว์เพื่อเลี้ยงสัตว์ แต่กิจกรรมจะแตกต่างกันทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความต้องการของเกษตรกร เช่น

- การเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์กบินทร์บุรี พันธุ์ตาก และพันธุ์อเมริกันบราห์มัน รวม 22 เรื่อง
- การเลี้ยงลูกโคนมเพศผู้และการเลี้ยงลูกโคเพศเมีย รวม 10 เรื่อง
- การเลี้ยงโค กระบือพื้นเมือง รวม 11 เรื่อง
- การเลี้ยงแพะ แกะ รวม 7 เรื่อง

3. สาธิตการนำวัตถุดิบในท้องถิ่นมาผลิตอาหารสัตว์

ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ 7 แห่ง ได้สาธิตการประกอบสูตรอาหารเลี้ยงโคเนื้อ โคนม แพะ และ แกะ โดยเน้นการใช้วัตถุดิบที่หาได้ง่ายในแต่ละท้องถิ่น ทำให้ได้สูตรอาหารที่ใช้เลี้ยงสัตว์แล้วมีอัตราการเจริญเติบโตใกล้เคียงกับการใช้อาหารชั้นสำเร็จรูป แต่มีราคาถูกกว่า รวมทั้งมีการแนะนำให้มีการปรับปริมาณการใช้วัตถุดิบในสูตรอาหารเพื่อให้สอดคล้องกับราคาในแต่ละฤดูกาล แล้วนำไปสาธิตร่วมกับเกษตรกรรวม 259 ราย

4. สาธิตเทคโนโลยีการขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์

ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์และสถานีอาหารสัตว์ 33 แห่ง ทำการทดสอบเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ ทดสอบเทคโนโลยีการจัดการเพื่อเพิ่มผลผลิตพืชอาหารสัตว์ ทดสอบเทคโนโลยีการจัดการเพื่อลดต้นทุนการผลิตพืชอาหารสัตว์ในหน่วยงาน รวม 31 เรื่อง รายชื่อโครงการทดสอบเทคโนโลยีพืชอาหารสัตว์แสดงในตารางที่ 47

5. สาธิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์

ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์และสถานีอาหารสัตว์ 33 แห่ง ดำเนินการสาธิตพันธุ์พืชอาหารสัตว์ในพื้นที่ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์และสถานีอาหารสัตว์ โดยรวบรวมพันธุ์พืชอาหารสัตว์ หญ้าอาหารสัตว์ ถั่วอาหารสัตว์ และพืชยืนต้นอาหารสัตว์ แสดงในแปลงขนาด 3x4 ตารางเมตร จัดการดูแลพืชอาหารสัตว์ถูกต้องเหมาะสมเพื่อให้เกษตรกรได้ศึกษาและใช้ประกอบในการตัดสินใจในการเลือกพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่ตรงตามความต้องการ หรือเหมาะสมในการเพาะปลูกในแต่ละพื้นที่ รวมจำนวนแปลงพืชอาหารสัตว์ทั้งสิ้น 1,360 แปลง

6. สาธิตเทคโนโลยีการขยายพันธุ์และการจัดการและใช้ประโยชน์

เพื่อเผยแพร่และถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตการจัดการและการใช้ประโยชน์พืชอาหารสัตว์ แบบครบวงจรสู่เกษตรกร ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์และสถานอาหารสัตว์ คัดเลือกเกษตรกรเลี้ยงโค - กระบือ ร่วมในโครงการและปฏิบัติงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดในการสร้างแปลงสาธิตผลิตพืชอาหารสัตว์ นอกจากนี้เกษตรกรที่ร่วมการสาธิตได้รับประโยชน์ และได้ฝึกฝนเทคโนโลยีโดยตรงแล้ว แปลงสาธิตพืชอาหารสัตว์ยังเป็นศูนย์กลางเผยแพร่เทคโนโลยีสู่เกษตรกรที่เลี้ยงสัตว์รายอื่นอย่างกว้างขวางอีกด้วย

ปีงบประมาณ 2545 เกษตรกรร่วมโครงการสาธิตเทคโนโลยีพืชอาหารสัตว์ 788 ราย พื้นที่ผลิตพืชอาหารสัตว์รวม 1,427 ไร่ เทคโนโลยีที่ถ่ายทอดสู่เกษตรกรได้แก่

- สาธิตการผลิตพืชอาหารสัตว์พันธุ์ใหม่
- สาธิตการเพิ่มผลผลิตพืชอาหารสัตว์โดยใช้ปุ๋ยเคมี
- สาธิตการเพิ่มผลผลิตพืชอาหารสัตว์โดยใช้ปุ๋ยคอก
- สาธิตการเพิ่มผลผลิตพืชอาหารสัตว์โดยใช้ปุ๋ยชีวภาพ
- สาธิตการผลิตพืชอาหารสัตว์แบบประณีต โดยการจัดการระบบชลประทาน
- สาธิตการผลิตหญ้าผสมถั่ว
- สาธิตการจัดการใช้ประโยชน์แปลงพืชอาหารสัตว์

7. พัฒนาการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือร่วมกับ

JICA

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์และสถานพัฒนาอาหารสัตว์ 3 แห่ง ได้ร่วมกับองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น เพื่อพัฒนาเทคนิคการประเมินและคัดเลือกพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่เหมาะสมสำหรับในประเทศไทย พัฒนาเทคนิคการผลิต การเก็บเกี่ยว การปรับปรุงสภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ เทคนิคการผลิต การแปรรูปและการใช้ประโยชน์พืชอาหารสัตว์ รวม 12 เรื่อง

8. สาธิตเทคโนโลยีการผลิตพืชอาหารสัตว์

ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์และสถานอาหารสัตว์ ได้สาธิตวิธีการผลิตและให้เกษตรกรร่วมผลิตและสำรวจพืชอาหารสัตว์ในรูปแบบต่างๆ รวม 49 เรื่อง ซึ่งจะทำให้เกษตรกรเกิดทักษะสามารถผลิตพืชอาหารสัตว์สำรองไว้ใช้ในช่วงที่ขาดแคลน เป็นการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนพืชอาหารสัตว์ เพิ่มผลผลิตและศักยภาพการผลิตสัตว์ของเกษตรกร

ปีงบประมาณ 2545 เกษตรกรร่วมโครงการสาธิตการผลิตพืชอาหารสัตว์รวม 2,886 ราย เทคโนโลยีการผลิตพืชอาหารสัตว์ที่ถ่ายทอดสู่เกษตรกรได้แก่

- เทคนิคการผลิตพืชอาหารสัตว์ในฤดูแล้ง
- สาธิตการผลิตหญ้าหมักในภาชนะต่างๆ
- เทคนิคการผลิตข้าวโพดหมักอย่างง่าย
- การผลิตหญ้าหมักแบบกองบนดินโดยใช้บังเกอร์
- ศึกษาผลผลิตและคุณภาพถั่วท่าพระสโตไลหมักในถุงพลาสติก
- การผลิตถั่วอาหารสัตว์ในสวนผลไม้
- การเพิ่มคุณภาพหญ้าหมักโดยใช้สารเสริมต่าง ๆ

9. สนับสนุนเกษตรกรผลิตเสบียงสัตว์

ในแต่ละปี เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ คือ ฝนแล้งและน้ำท่วม นอกจากนั้นหากในช่วงใดช่วงหนึ่งของปีปริมาณพืชอาหารสัตว์ในธรรมชาติมักมีปริมาณไม่เพียงพอสำหรับเลี้ยงสัตว์ หรือมีคุณภาพต่ำจนกระทบต่อการผลิตและการดำรงชีพของสัตว์เลี้ยง ดังนั้นเพื่อลดความสูญเสียจากภัยธรรมชาติ และแก้ไขปัญหาขาดแคลนพืชอาหารสัตว์ตามฤดูกาล ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์และสถานอาหารสัตว์ ได้สนับสนุนเครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ วัสดุ บุคลากร และให้คำแนะนำเกษตรกรร่วมผลิตเสบียงสัตว์เก็บสำรองไว้ใช้ตามความจำเป็น

ปีงบประมาณ 2545 มีเกษตรกรเข้าร่วมการผลิตและสำรองเสบียงสัตว์รวม 3,953 ราย ผลิตพืชอาหารสัตว์แห้งได้ 5,350 ตัน และพืชอาหารสัตว์หมักรวม 642 ตัน

ตารางที่ 45 หมู่บ้านหลักถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์

ลำดับ	หน่วยงาน	จำนวน	สถานที่ดำเนินการ
1.	สอ.สุพรรณบุรี	1	- บ้านหนองตุ่มโพธิ์สุวรรณ ต.บ้านสระ อ.สามชุก จ.สุพรรณบุรี
2.	ศอ. สระแก้ว	1	- โครงการทับทิมสยาม 05 ม. 10 ต. คลองโกเถื่อน อ. คลองหาด จ.สระแก้ว
3.	ศอ. ปากช่อง	1	- บ้านมะเกลือใหม่ ต.มะเกลือใหม่ อ.สูงเนิน จ.นครราชสีมา
4.	สอ. เชียงยืน	1	- บ้านศรีสุข ต.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม
5.	สอ. บุรีรัมย์	1	- บ้านโคกลอย ม.3,6,9 และ 10 ต.ไทยเจริญ อ.ปะคำ จ.บุรีรัมย์
6.	ศอ. ขอนแก่น	1	- บ้านนาขาม, บ้านพังทวย ม.5-7 ต.พังทวย อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น
7.	สอ. อุดรธานี	1	- บ้านสร้างแป้น ม.2 ต.เชียงเพ็ง
8.	สอ. สกลนคร	1	- บ้านทรายทอง ต.ปทุมวาปี อ.ส่องดาว จ.อุดรธานี

ตารางที่ 45 (ต่อ) หมู่บ้านหลักถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์

ลำดับ	หน่วยงาน	จำนวน	สถานที่ดำเนินการ
9.	สอ. หนองคาย	1	- บ้านพลายงาม ต.คอกช้าง อ.สระใคร จ.หนองคาย
10.	สอ. เลย	1	- บ้านหัวฝาย ม.5 ต.ผาอินทร์แปลง กิ่งอ. เกรวีน จ.เลย
11.	ศอ. ลำปาง	1	- บ้านวอแก้ว ม.3,4 ต.วอแก้ว จ.ลำปาง
12.	สอ. เชียงราย	1	- บ้านจ่อเจริญ ต.ดอนศิลา อ.เวียงชัย จ.เชียงราย
13.	สอ. แพร่	1	- บ้านทุ่งไธ้ง ต.ทุ่งไธ้ง อ.เมือง จ.แพร่
14.	สอ. พิจิตร	1	- บ้านหนองพง อ.โพธิ์ประทับช้าง อ.โพทะเล จ.พิจิตร
15.	สอ. เพชรบูรณ์	1	- บ้านซับไม้แดง จ.เพชรบูรณ์
16.	ศอ. เพชรบุรี	1	- บ้านสามพระยา ต.สามพระยา อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี
17.	สอ. ประจวบฯ	1	- บ้านนิคมอ่าวน้อย อ.เมือง จ.ประจวบฯ
18.	สอ. กาญจนบุรี	1	- บ้านพรุ้อย ม.7 ต.ลุ่มสุ่ม อ.ไทรโยค จ.กาญจนบุรี
19.	ศอ. นครศรีฯ	1	- บ้านสามร้อยกล้า ต.หินตก อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช
20.	สอ. ชุมพร	1	- บ้านทุ่งยอ ม.6 ต.คุ้ง ต.ท่าแซะ จ.ชุมพร
21.	สอ. สุราษฎร์ธานี	1	- กลุ่มโคนมศรีวิชัย ต.ท่าเคย อ.ท่าฉาง จ.สุราษฎร์ธานี
22.	ศอ. นราธิวาส	1	- บ้านโต๊ะหมื่น ต.โพธิ์วัน อ.ตากใบ จ.นราธิวาส
23.	สอ. ตรัง	1	- บ้านหนองบัว ต.หนองบัว อ.รักษา จ.ตรัง
24.	สอ. สตูล	1	- ต.ท่าชะมวง อ.รัตภูมิ จ.สงขลา
25.	สอ. พัทลุง	1	- ต.เกาะเต่า อ.ป่าพะยอม จ.พัทลุง
26.	สอ. สุโขทัย	1	- ม. 3 ต.หนองจิก อ.คีรีมาศ จ.สุโขทัย
27.	ศอ. ชัยนาท	1	- บ้านหนองอ้ายสาม ต.ไพรมญอ อ.หันคา จ.ชัยนาท
28.	สอ. กาฬสินธุ์	1	- บ้านนาจารย์ ต.นาจารย์ อ.เมือง จ.กาฬสินธุ์
29.	สอ. นครพนม	1	- บ้านสุขเกษม ต.โพธิ์ตาก อ.เมือง จ.นครพนม
30.	สอ. ยโสธร	1	- บ้านกว้าง ต.เขื่องคำ อ.เมือง จ.ยโสธร
31.	สอ. พังงา	1	- บ้านดงสวนผึ้ง ม. 10 ต.น้ำดำ อ.สุวรรณภูมิ จ.ร้อยเอ็ด
32.	สอ. มุกดาหาร	1	- บ้านโนนยาง ต.โนนยาง อ.หนองสูง จ.มุกดาหาร
33.	สอ. อุบลราชธานี	1	- บ้านศรีสุข ต.ศรีสุข อ.กันทรวิชัย จ.มหาสารคาม
รวม		33	

ตารางที่ 46 การสาธิตเทคโนโลยีการให้ประโยชน์และการจัดการฯ

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อเรื่อง
1.	สอ.สุพรรณบุรี	- การเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ตากโดยการตัดสดหญ้ากินนีสีม่วงเสริมถั่วลิสงเถา
2.	สอ.สระแก้ว	- การเลี้ยงลูกโคนมเพศผู้โดยใช้หญ้ากินนีสีม่วงเสริมถั่วลิสงเถา
		- การเลี้ยงลูกโคนมเพศเมียตั้งแต่หย่านมถึงผสมพันธุ์ครั้งแรกในแปลงหญ้า
		- การขุนลูกโคนมเพศผู้โดยใช้ถั่วไมยราวมกับหญ้ากินนีสีม่วง
		- ศึกษาความน่ากินของหญ้า 5 ชนิดสำหรับลูกโคนมเพศเมียโดยการปล่อยแทะเล็ม
3.	สอ.ปากช่อง	- การใช้ประโยชน์จากพืชอาหารสัตว์คุณภาพดีเลี้ยงลูกโคนมเพศผู้
		- การให้นมเทียมเลี้ยงลูกโคนมเพศเมีย
		- การผลิตหญ้าเนเปียร์ยักษ์ และถั่วไมยราแบบปราณีตเลี้ยงโค
4.	สอ.เชียงใหม่	- การเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ตาก แบบปล่อยแทะเล็มเป็นแถบในแปลงหญ้าผสมถั่วแบบปลูกแยก
		- การเลี้ยงโคพื้นเมือง แบบปล่อยแทะเล็มเป็นแถบในแปลงหญ้าผสมถั่วแบบปลูกแยก
		- การเลี้ยงโคพื้นเมืองแบบปล่อยแทะเล็มหมุนเวียนในแปลงหญ้าผสมถั่วแบบปลูกแยก
		- การเลี้ยงกระบือพื้นเมือง แบบปล่อยแทะเล็มหมุนเวียนในแปลงหญ้าผสมถั่วแบบปลูกแยก
5.	สอ.ขอนแก่น	- การเลี้ยงโคเนื้อปล่อยแทะเล็มแปลงหญ้ากินนีสีม่วงและถั่วท่าพระสไตโล
6.	สอ.สกลนคร	- เลี้ยงโคนมเพศผู้โดยใช้อาหารหยাবคุณภาพดี
7.	สอ.หนองคาย	- การจัดการแปลงหญ้ารัฐและถั่วคาวาลเคดเลี้ยงโคเนื้อ
8.	สอ.เลย	- การเลี้ยงโคเนื้อแทะเล็มแปลงหญ้ากินนีสีม่วงผสมถั่วไมยรา
9.	สอ.ลำปาง	- การเลี้ยงโคเนื้อโดยใช้หญ้ารัฐและถั่วท่าพระสไตโล
		- การเลี้ยงโคขาวลำพูนเพศผู้ โดยใช้หญ้ากินนีสีม่วง
		- การเลี้ยงโคขาวลำพูนเพศเมีย โดยใช้หญ้ากินนีสีม่วง
10.	สอ.เชียงราย	- การเลี้ยงโคเนื้อ โดยใช้หญ้ากินนีสีม่วงและถั่วท่าพระสไตโล
11.	สอ.แพร่	- การเลี้ยงโคเนื้อ แบบปล่อยแทะเล็มแปลงหญ้าแพงโกล่า
		- การเลี้ยงโคพื้นเมือง แบบปล่อยแทะเล็มแปลงหญ้าแพงโกล่า
12.	สอ.เพชรบูรณ์	- การเลี้ยงโคเนื้อปล่อยแทะเล็มในแปลงหญ้า
13.	สอ.เพชรบุรี	- การใช้หญ้ากินนีสีม่วงร่วมกับถั่วท่าพระสไตโลเลี้ยงโคเนื้อ
		- การเลี้ยงลูกโคนมเพศเมียระยะแรกเกิดถึงผสมพันธุ์ครั้งแรก

ตารางที่ 46 (ต่อ) การสาธิตเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์และการจัดการฯ

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อเรื่อง
14.	สอ.ประจวบฯ	- การจัดการและใช้ประโยชน์หญ้าซีดาเรียงเคียงโคเนื้อ
15.	สอ.กาญจนบุรี	- การขุดลอกโคนมเพศผู้โดยใช้หญ้าซีดาเรียงร่วมกับถั่วลิสงเถา เสริมมันเส้น
16.	ศอ.นครศรีฯ	- การเลี้ยงโคพื้นเมืองเพศผู้หลังหย่านมโดยการปล่อยแทะเล็ม - การขุดลอกโคนมเพศผู้
17.	สอ.ชุมพร	- การขุนแพะลูกผสม(พื้นเมือง + แองโกล ฯ) ในคอก - การเลี้ยงแพะโดยวิธีปล่อยแทะเล็มหญ้าชิกแนลเลี้ยงเสริมใบหม่อน
18.	สอ.สุราษฎร์ธานี	- การปล่อยโคแทะเล็มหญ้าอะคราติ่ม - การเลี้ยงโคแบบปล่อยแทะเล็มหญ้าซีดาเรีย - การปล่อยแพะแทะเล็มหญ้าซีดาเรีย
19.	ศอ.นราธิวาส	- การจัดการและใช้ประโยชน์หญ้าชิกแนลเลี้ยงเคียงโคพื้นเมือง - การจัดการและใช้ประโยชน์หญ้าชิกแนลเลี้ยงเคียงโคเลี้ยงแกะ
20.	สอ.ตรัง	- การจัดการแปลงหญ้าเนเปียร์แบบปรมาณูเลี้ยงโคเนื้อ - การเลี้ยงแพะแบบแทะเล็มในแปลงถั่วท่าพระสไตโล
21.	สอ.สตูล	- การใช้ประโยชน์และการจัดการแปลงหญ้าพลีแคทูลัมเลี้ยงโคเนื้อ - การใช้ประโยชน์และการจัดการแปลงหญ้าเนเปียร์และกระเลี้ยงแพะ
22.	สอ.พัทลุง	- การจัดการแปลงหญ้ารูซี่และถั่วท่าพระแบบตัดสดเลี้ยงโคเนื้อ - การจัดการหญ้ารูซี่และถั่วท่าพระสไตโลเลี้ยงแพะ
23.	สอ.สุโขทัย	- การใช้หญ้าแพงโกล่าเลี้ยงโคเนื้อ
24.	ศอ.ชัยนาท	- การเลี้ยงโคแทะเล็มหญ้ารูซี่เสริมถั่วไมยรา
25.	สอ.กาฬสินธุ์	- การใช้อาหารหยาดคุณภาพดีเลี้ยงกระบือ
26.	สอ.ยโสธร	- การเลี้ยงกระบือโดยปล่อยแทะเล็มแปลงหญ้าแพงโกล่า
27.	สอ.ทุ่งกุลาร้องไห้	- การจัดการแปลงหญากินนีสีม่วงเลี้ยงโคเนื้อ
28.	สอ.มุกดาหาร	- การเลี้ยงโคเนื้อแบบปล่อยแทะเล็มหมุนเวียนแปลงหญากินนีสีม่วง - การเลี้ยงโคเนื้อแบบปล่อยแทะเล็มหมุนเวียนแปลงถั่วท่าพระสไตโล
29.	สอ.อุบล	- การเลี้ยงโคพื้นเมืองแบบปล่อยแทะเล็มแปลงหญ้า
รวม		50 เรื่อง

ตารางที่ 47 การสาธิตเทคโนโลยีการขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อเรื่อง
1.	สอ.สุพรรณบุรี	- ศึกษาต้นทุนการผลิตพันธุ์เมล็ดหญ้าโรดส์
2.	สอ.สระแก้ว	- ระยะเวลาของการตัดที่มีผลต่อผลผลิตและคุณภาพเมล็ดพันธุ์หญ้าอะตราดัม
3.	สอ.ปากช่อง	- อิทธิพลของต้นกล้าที่มีผลต่อผลผลิตและคุณภาพเมล็ดพันธุ์อะตราดัม
4.	สอ.เชียงใหม่	- การผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงเถา
5.	สอ.ขอนแก่น	- อิทธิพลของวันปลูกและการให้น้ำต่อผลผลิตและคุณภาพเมล็ดพันธุ์ถั่วคาวาลเคด
6.	สอ.อุดร	- ผลของวันตัดที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพเมล็ดพันธุ์ถั่วท่าพระสไตโล
7.	สอ.อุตร	- การผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วคาวาลเคดโดยการใช้ปุ๋ยสูตร 12-24-12 และปุ๋ยอาหารรองพื้น
8.	สอ.สกลนคร	- การเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ถั่วท่าพระสไตโล ฯ
9.	สอ.หนองคาย	- การปลูกถั่วคาวาลเคดรวมกับการปลูกข้าวไร่
10.	สอ.เลย	- การผลิตถั่วคาวาลเคดในแปลงเดิม (ปีที่ 3)
11.	สอ.เชียงราย	- ผลของรูปแบบการให้ปุ๋ยในแปลงหญ้าต่อผลผลิตและคุณภาพ
12.	สอ.เพชรบูรณ์	- การปลูกถั่วคาวาลเคดในแปลงเดิม
13.	สอ.เพชรบุรี	- การผลิตหญ้าชีตาเรียแห้ง
14.	สอ.ประจวบฯ	- เปรียบเทียบผลผลิตหญ้าชีตาเรีย
15.	สอ.กาญจนบุรี	- ระยะเวลาเก็บเกี่ยวผลผลิตเมล็ดถั่วลิสงเถาในจังหวัดกาญจนบุรี
16.	สอ.นครศรีฯ	- การผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงเถาแบบคั่นนา
17.	สอ.ชุมพร	- อายุการตัดที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพหญ้าชีตาเรียสายพันธุ์ไฮเลนเดอร์
18.	สอ.สุราษฎร์ธานี	- อัตราปุ๋ยที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพเมล็ดพันธุ์กีนนี่สีม่วง
19.	สอ.สุราษฎร์ธานี	- รูปแบบการเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์ชีตาเรีย
20.	สอ.นราธิวาส	- ผลผลิตและคุณภาพเมล็ดถั่วท่าพระสไตโลที่เก็บเกี่ยวด้วยวิธีต่างกัน
21.	สอ.สตูล	- อายุการเก็บรักษาที่มีผลต่อคุณภาพเมล็ดพันธุ์หญ้าชีตาเรียลูกผสมสเปรดา
22.	สอ.พัทลุง	- การพัฒนาเครื่องเก็บเกี่ยวเมล็ดพันธุ์หญ้าพลีแคทูลัม
23.	สอ.พัทลุง	- ผลผลิตหญ้าชีตาเรียในพื้นที่จังหวัดพัทลุง

ตารางที่ 47 (ต่อ) การสาธิตเทคโนโลยีการขยายพันธุ์พืชอาหารสัตว์

ลำดับ	หน่วยงาน	ชื่อเรื่อง
21.	สอ.พัทลุง	- ผลผลิตหญ้าชีตาเรียในพื้นที่จังหวัดพัทลุง
22.	สอ.สุโขทัย	- วิธีการปรับปรุงแปลงหญ้าแพงโกล่าแปลงเก่า
23.	สอ.ชัยนาท	- ผลผลิตของหญ้าบาน่าที่อายุการตัดต่างๆกัน
24.	สอ.กาฬสินธุ์	- เปรียบเทียบผลผลิตเมล็ดพันธุ์กีนีสีม่วงในแปลงที่จัดการต่างกัน
25.	สอ.ยโสธร	- เปรียบเทียบผลผลิตหญ้าแพงโกล่า 4 สายพันธุ์
26.	สอ.ทุ่งกุลาร้องไห้	- ผลผลิตถั่วบับดินหลังการตัด
		- การผลิตถั่วท่าพระสไตโล
27.	สอ.มุกดาหาร	- ผลการใส่ปุ๋ยชีวภาพอัดเม็ดกับปุ๋ยเคมี ต่อผลผลิตเมล็ดหญ่กีนีสีม่วง
รวม		31 เรื่อง

งานส่งเสริมการปศุสัตว์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปีงบประมาณ 2545

โครงการทับทิมสยาม 03

หน่วยงานดำเนินงาน ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์สระแก้ว

ผลการดำเนินงาน

1. กิจกรรมส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์เพื่อจำหน่าย

1.1 เกษตรกรสมาชิกเข้าร่วมโครงการ จำนวน 54 ราย พื้นที่ 140 ไร่ เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์หญ้าที่จำหน่าย สามารถเก็บเมล็ดพันธุ์ได้ 70 ไร่ เกษตรกร 32 ราย เมล็ดพันธุ์หญ้าที่ผ่านการทำความสะอาดเบื้องต้น จำนวน 1,500 กิโลกรัม โดยศูนย์ฯ นำเข้าในโครงการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์โดยเกษตรกร งบประมาณปี 2546 ของกองอาหารสัตว์จำนวน 1,000 กิโลกรัม และของกองส่งเสริมการปศุสัตว์ 500 กิโลกรัม

2. กิจกรรมส่งเสริมการปลูกสร้างแปลงหญ้าคุณภาพดี

2.1 จัดสรรพื้นที่สำหรับเกษตรกรสมาชิก จำนวน 70 ราย ฤๅละ 3 ไร่ เพื่อบอหมายให้ดูแลรับผิดชอบ บำรุงรักษาและใช้ประโยชน์สำหรับผลิตเป็นหญ้าสด-เสบียงสัตว์ เลี้ยงโค-กระบือของเกษตรกรสมาชิก เกษตรกรได้เข้าใช้ประโยชน์โดยการเกี่ยวสดให้สัตว์ ในฤดูเพาะปลูกสามารถผลิตหญ้าสดได้ 315,000 กิโลกรัม เกษตรกรไม่สามารถทำหญ้าแห้งได้ทั้งนี้เนื่องจากจำนวนโค-กระบือของสมาชิกมีเป็นจำนวนมาก ประมาณ 1,200 ตัว ประกอบกับมีโค-กระบือของเกษตรกรหมู่บ้านข้างเคียงอีกประมาณ 350 ตัว คณะกรรมการไม่สามารถควบคุมจำนวนสัตว์ให้พอเหมาะกัพื้นที่แปลงหญ้าได้

3. กิจกรรมปรับปรุงแปลงหญ้าธรรมชาติ

3.1 ปรับปรุงพื้นที่แปลงหญ้าธรรมชาติ จำนวน 209 ไร่ ปลูกถั่วท่าพระสไตโล และถั่วฮามาต้าสำหรับปล่อยสัตว์แทะเล็ม เกษตรกรนำโค-กระบือเข้าเลี้ยงในช่วงฤดูเพาะปลูก ไม่สามารถวัดผลผลิตได้ แต่พบว่ามีถั่วอาหารสัตว์ขึ้นอยู่เต็มบริเวณ

4. ให้คำแนะนำถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์ การผลิตเมล็ดพันธุ์และการจัดการใช้ประโยชน์แปลงพืชอาหารสัตว์ 16 ครั้ง

5. ประชุมเกษตรกรสมาชิก 8 ครั้ง

6. ซ่อมแซมแนวรั้ว 1,750 เมตร

ปัญหาและอุปสรรค

1. การผลิตเมล็ดพันธุ์หญ้ารัฐ เป็นปีแรกของการดำเนินการเกษตรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการเก็บเกี่ยว ประกอบกับในช่วงเดือนสิงหาคมถึงกลางเดือนกันยายน 2545 เกิดภาวะฝนทิ้งช่วงเป็นเหตุให้หญ้ารัฐติดเมล็ดน้อยและมีเมล็ดลีบมาก ทำให้ผลผลิตต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด
2. การผลิตเสบียงสัตว์ สามารถตัดหญ้าสดได้ 1 ครั้ง หลังจากนั้นไม่สามารถควบคุมและจัดการการใช้ประโยชน์จากแปลงหญ้าได้ สัตว์เลี้ยงของเกษตรกรกรเข้าทำลายแปลงหญ้าจนได้รับความเสียหาย ต้องปรับปรุงใหม่ในฤดูต่อไป

โครงการทับทิมสยาม 05

หน่วยงานดำเนินงาน ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์สระแก้ว

ผลการดำเนินงาน

1. จัดทำแปลงสาธิตการใช้ประโยชน์และการจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์ในเกษตรกร 18 รายๆ ละ 2 ไร่
2. สาธิตการจัดการแปลงพืชอาหารสัตว์แบบปรางเ็นด มีเกษตรกรร่วมโครงการ 1 ราย พื้นที่ 2 ไร่ มีการให้น้ำตลอดปี เกษตรกรสามารถตัดหญ้าได้จำนวน 8 ครั้ง ผลผลิตเฉลี่ยคิดเป็นน้ำหนักแห้ง 470 กิโลกรัมต่อไร่ต่อการตัด 1 ครั้ง รวมผลผลิตน้ำหนักแห้งเฉลี่ย 3,760 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี เกษตรกรมีความประสงค์จะขยายพื้นที่เพิ่มขึ้นอีกในปีต่อไป และมีเกษตรกรอีก 4 ราย ยื่นความประสงค์ที่จะปลูกหญ้าแบบปรางเ็นดอีกในปีต่อไป
3. จัดทำแปลงพืชอาหารสัตว์รวมเพื่อการจำหน่ายให้แก่สมาชิกผู้เลี้ยงโคนม โดยปลูกถั่วท่าพระสไตโล 30 ไร่ จัดสรรให้สมาชิกใช้ประโยชน์และทำเลียบ 15 ราย รายละ 2 ไร่ สมาชิกสามารถตัดถั่วอาหารสัตว์ได้ผลผลิตน้ำหนักสดเฉลี่ย 1,150 กิโลกรัมต่อไร่ ตัดใช้ประโยชน์ได้ครั้งเดียวเนื่องจากการปลูกถั่วในช่วงปลายฤดูฝน เกษตรกรจ่ายเข้ากองทุนกิโลกรัมละ 10 สตางค์ กลุ่มฯ ได้รับเงินจำนวน 3,450 บาท
4. ให้คำแนะนำด้านอาหารสัตว์ การใช้ประโยชน์แปลงพืชอาหารสัตว์แก่สมาชิกผู้เลี้ยงโคนม 32 ครั้ง

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

หน่วยงานดำเนินงาน สถานีอาหารสัตว์สกลนคร และศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ขอนแก่น

ผลการดำเนินงาน ดำเนินการวิจัย 3 เรื่อง

อยู่ระหว่างดำเนินการทดลอง 2 เรื่อง คือ

1. การทดสอบการให้อาหารไถ่วงพ่อแม่พันธุ์ในระดับเกษตรกร
2. การทดสอบการให้อาหารไถ่วงที่ช่วงอายุต่าง ๆ ในระดับเกษตรกร

อยู่ระหว่างรวบรวมข้อมูล 1 เรื่อง คือ

1. ระดับโปรตีนที่เหมาะสมในสูตรอาหารไถ่วงที่ช่วงอายุต่าง ๆ

โครงการผลิตอาหารช้างสำคัญ

หน่วยงานดำเนินงาน สถานีอาหารสัตว์สกลนคร

ผลการดำเนินงาน

ส่งมอบหญ้าอาหารสัตว์ประกอบด้วย หญ้ามอริชัส หญ้าเนเปียร์ จำนวน 43,500 กิโลกรัม กล้วย 528 ตัน และอ้อย 2,440 ลำ ให้กับช้างสำคัญบนพระตำหนักภูพานราชนิเวศน์

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

หน่วยงานดำเนินงาน ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์เพชรบุรี

ผลการดำเนินงาน

ดำเนินงานวิจัย 1 เรื่องคือ การจัดการให้อาหารลูกโคนมเพศเมียระยะแรกเกิดถึงผสมพันธุ์ครั้งแรก อยู่ระหว่างดำเนินการทดลอง

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

หน่วยงานดำเนินงาน ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นครศรีธรรมราช

ผลการดำเนินงาน ดำเนินการ 2 กิจกรรม คือ

1. กิจกรรมพัฒนาตลาดเสียบึงสัตว์

1.1 การพัฒนาตลาดเสียบึงสัตว์หญ้าหายข้อ (หญ้าพื้นเมือง) สำหรับโคชน

ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นครศรีธรรมราชประสานงานปศุสัตว์จังหวัด ปศุสัตว์อำเภอ คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 2 กลุ่มๆ ละ 20 ราย ในพื้นที่ อ.เชียรใหญ่ และ อ.เฉลิมพระเกียรติ ปลุกหญ้าหายข้อ รายละเอียด 1 ไร่ มีการประชุมกลุ่มเกษตรกรเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการบริหารกลุ่ม โดยศูนย์ฯ ให้ความรู้ด้านพืชอาหารสัตว์ สนับสนุนปุ๋ยเคมี หน่อพันธุ์ และวัสดุอุปกรณ์ให้น้ำ ปัจจุบันเกษตรกรดำเนินการเก็บเกี่ยวผลผลิตเพื่อจำหน่ายได้แล้ว 7 ราย โดยตัดครั้งแรกหลังจากปลูกได้ผลผลิต 10,800 กิโลกรัมจำหน่ายได้ราคากระสอบ(ประมาณ 40 กิโลกรัม)ละ 70-80 บาท หลังจากการจำหน่ายผลผลิตได้แล้วเกษตรกรคืนเงินให้กลุ่ม ซึ่งคิดจากรายได้ 15 เปอร์เซ็นต์ สำหรับเป็นเงินกองทุนหมุนเวียนต่อไป

1.2 การพัฒนาตลาดเสียบึงสัตว์ (หญ้าพันธุ์) สำหรับโคนม

ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นครศรีธรรมราชประสานงานปศุสัตว์จังหวัด ปศุสัตว์อำเภอ คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 25 ราย พื้นที่รายละเอียด 2 ไร่ ในพื้นที่ อ.จุฬาภรณ์ มีการประชุมกลุ่มเกษตรกรเพื่อคัดเลือกคณะกรรมการบริหารกลุ่ม โดยศูนย์ฯ ให้ความรู้ด้านพืชอาหารสัตว์ สนับสนุนเครื่องจักรกล ปุ๋ยเคมี เมล็ดพันธุ์รายละเอียด 4 กิโลกรัม และวัสดุอุปกรณ์ให้น้ำ ซึ่งเกษตรกรได้ผลิตเสียบึงสัตว์ในรูปหญ้าหมัก 3,200 กิโลกรัม ซึ่งจำหน่ายในราคากิโลกรัมละ 1 บาท เกษตรกรคืนเงินให้กลุ่ม คิดจากรายได้ 15 เปอร์เซ็นต์ ส่วนเสียบึงสัตว์ในรูปหญ้าสดเกษตรกรจะนำไปใช้เลี้ยงสัตว์ของตนเอง

2. กิจกรรมการสำรองเสียบึงสัตว์

2.1 การผลิตเสียบึงสัตว์สำรอง

ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นครศรีธรรมราชประสานงานปศุสัตว์จังหวัด ปศุสัตว์อำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบล คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 35 ราย โดยอยู่บริเวณใกล้ๆ โรงเก็บหญ้าแห้งของกรมปศุสัตว์ที่โอนให้องค์การบริหารส่วนตำบล พื้นที่ประมาณ 50 ไร่ ปลุกหญ้าอะตราตัม โดยศูนย์ฯ สนับสนุนปัจจัยการผลิต และให้คำแนะนำการปลูกสร้างแปลงพืชอาหารสัตว์ ตลอดจนการจัดทำเสียบึงสัตว์ในรูปหญ้าแห้ง หญ้าหมักเพื่อเป็นเสียบึงสัตว์สำรอง ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานคือ เนื่องจากเกิดภาวะฝนทิ้งช่วงเป็นเวลานานทำให้การปลูกล่าช้ากว่าปกติ

2.2 การสำรองเสบียงสัตว์ เพื่อสำรองไว้ใช้ในช่วงเกิดภัยธรรมชาติของกลุ่มสมาชิกดำเนินการในพื้นที่ 7 อำเภอ เกษตรกรจำนวน 161 ราย ได้ร่วมดำเนินการผลิตเสบียงสัตว์ ซึ่งได้ผลผลิตจำนวน 406,710 กิโลกรัม โดยจัดเก็บในโรงเก็บของศูนย์ฯ โรงเก็บขององค์การบริหารส่วนตำบล และเกษตรกรจัดเก็บไว้ในยุ้งฉาง ในการนำเสบียงสัตว์มาใช้เกษตรกรจะต้องเสียค่าใช้จ่ายฟ่อนละ 15 บาท เพื่อทางผู้จัดเก็บจะได้นำมาเป็นเงินกองทุนหมุนเวียนสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิตครั้งต่อไป ซึ่ง ณ เดือนกันยายน 2545 เเสบียงสัตว์คงเหลือ 106,750 กิโลกรัม

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

หน่วยงานดำเนินงาน ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นาชีวาส

ผลการดำเนินงาน

1. ศึกษาวิจัยด้านอาหารสัตว์

ดำเนินงานวิจัย 4 เรื่อง อยู่ระหว่างดำเนินการทดลอง 2 เรื่อง คือ

- 1) ผลผลิตและองค์ประกอบทางเคมีของถั่วอาหารสัตว์บางชนิดในพื้นที่ขอบพรุ
- 2) การทดสอบการใช้กากเนื้อในเมล็ดปาล์มระดับสูงในสูตรอาหารขุนเปิดเทศสายพันธุ์กบมิตรบุรี

โครงการวิจัยที่ดำเนินการเสร็จสิ้นและอยู่ระหว่างสรุปผลการทดลอง 2 เรื่อง คือ

- 1) การทดสอบความเป็นไปได้ในการใช้กากปาล์มน้ำมันจากโรงงานสกัดน้ำมันขนาดเล็กของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง เป็นอาหารโคขุน
- 2) ผลของระดับการให้อาหารต่อสมรรถภาพการเจริญเติบโตและลักษณะซากเปิดเทศ

2. งานด้านถ่ายทอดเทคโนโลยี

- จัดทำแปลงสาธิตพืชอาหารสัตว์ เกษตรกร 10 ราย พื้นที่ 30 ไร่

3. งานวิเคราะห์อาหารสัตว์

- บริการวิเคราะห์อาหารสัตว์ 382 ตัวอย่าง 2,175 รายการ
- เตรียมน้ำยามาตรฐาน 845 ลิตร

โครงการพัฒนาทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ หมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโนะ

หน่วยงานดำเนินงาน ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นราธิวาส

ผลการดำเนินงาน

1. บำรุงรักษาแปลงหญ้าเดิม พื้นที่ 100 ไร่
2. เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของโครงการ จำนวน 30 ราย เข้าใช้ประโยชน์จากแปลงหญ้า โดยการตัดหญ้าสดไปเลี้ยงสัตว์ จำนวน 72,000 กิโลกรัม
3. ผลิตภัณฑ์สัตว์ ได้ทำการผลิตหญ้าแห้งอัดฟ่อนเพื่อสำรองไว้ใช้ในยามขาดแคลน จำนวน 30,000 กิโลกรัม
4. ให้คำแนะนำด้านการจัดการแปลงหญ้า จำนวน 47 ครั้ง

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ

หน่วยงานดำเนินงาน ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นราธิวาส

ผลการดำเนินงาน

1. จัดทำแปลงหญ้าสาธิต พื้นที่ 4 ไร่
2. ดำเนินการปลูกพืชอาหารสัตว์
 - หญ้าลูซี่ พื้นที่ 10 ไร่
 - หญ้ากินนีสีม่วง พื้นที่ 1 ไร่
 - ถั่วพราง 0.5 ไร่
3. ให้คำแนะนำด้านการจัดการแปลงหญ้าและการให้อาหารสัตว์ จำนวน 22 ครั้ง

โครงการส่งเสริมการเลี้ยงแพะนมบริเวณรอบ ๆ พระตำหนักทักษิณราชนิเวศน์

หน่วยงานดำเนินงาน ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นราธิวาส

ผลการดำเนินงาน โครงการมีเกษตรกรสมาชิก 16 ราย มีแพะรายละ 5-6 ตัว รวม 86 ตัว

1. จัดทำแปลงหญ้าสาธิตแก่เกษตรกรรอบ ๆ พระตำหนัก 6 ราย พื้นที่ 10 ไร่ โดยพื้นที่ปลูกหญ้าชิกแนลเลื้อย พื้นที่ตอนปลูกหญ้ากินนีสีม่วง
2. สนับสนุนเสบียงสัตว์แก่แพะโครงการฯ ซึ่งมีแพะประมาณ 38 ตัว เป็นหญ้าแห้ง 600 กิโลกรัม หญ้าสด 10,700 กิโลกรัม
3. ให้คำแนะนำด้านการจัดการแปลงหญ้าและการให้อาหารสัตว์ จำนวน 25 ครั้ง

โครงการโคนมสวนจิตรลดา

หน่วยงานดำเนินการ ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง

โครงการโคนมสวนจิตรลดา เป็นฟาร์มสาธิตในด้านการเลี้ยงดู และการจัดการฟาร์มโคนม ซึ่งปัจจุบันมีโคนมประมาณ 40 ตัว

ปี 2545 กองอาหารสัตว์ ได้เน้นให้มีการใช้พืชอาหารสัตว์คุณภาพดีในการเลี้ยงโคนมภายในฟาร์มโดยมี

ผลการดำเนินงาน

1. สนับสนุนเสบียงสัตว์ทั้งหมด 114,440 กิโลกรัม ประกอบด้วย
 - 1.1 หญ้าแห้ง 86,040 กิโลกรัม
 - 1.2 ถั่วแห้ง 28,400 กิโลกรัม
2. ปรับปรุงและจัดทำแปลงหญ้าในพื้นที่สวนจิตรลดา จำนวน 3 ไร่

ผลการศึกษาวิจัยด้านอาหารสัตว์

การดำเนินงานวิจัยด้านอาหารสัตว์มีวัตถุประสงค์เพื่อวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านอาหาร และการจัดการให้อาหารสัตว์ ลดต้นทุนการผลิต การพัฒนาสูตร และจัดสัดส่วนอาหารให้ เหมาะสมใน สัตว์แต่ละชนิดและแต่ละพื้นที่ การใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์ในประเทศที่มีราคาถูกมาใช้เลี้ยงสัตว์ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ โดยกลุ่มวิจัยอาหารสัตว์ได้จัดแบ่งกลุ่มโครงการวิจัยตามทิศทางการดำเนินงาน และหัวข้อ วิจัยตามที่สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติกำหนดดังนี้

ทิศทางที่ 2	ทิศทางการวิจัยที่นำไปสู่การเพิ่มผลผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่ม
แผนงาน 1	การวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่ม
หัวข้อวิจัยที่ 2	การวิจัยเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพวิธีการผลิตลดต้นทุนและลดการ สูญเสีย

โครงการวิจัยที่ดำเนินงานในปี 2545

ในปีงบประมาณ 2545 ได้ดำเนินงานโครงการวิจัยโดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณรวม ทั้งสิ้น 250,575 บาท ภายใต้โครงการหลักวิจัยเพื่อพัฒนาสูตรและการให้อาหารสัตว์จำนวน 6 โครงการ เป็นโครงการต่อเนื่องทั้งหมด ดังนี้

1. โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาสูตรและการให้อาหารโคเนื้อ โคขุน จำนวน 2 เรื่อง
 - 1.1 ผลของรูปแบบอาหารที่ใช้เลี้ยงต่อสมรรถนะการผลิต คุณภาพซาก และผล ตอบแทนต่อการเลี้ยงโคขุน
 - 1.2 การใช้ถั่วท่าพระสโตไลเอแห่งเลี้ยงโคเนื้อ
2. โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาสูตรและการให้อาหารโคนม จำนวน 3 เรื่อง
 - 2.1 การใช้ถั่วท่าพระสโตไลเอในอาหารข้นสำหรับโครีดนม
 - 2.2 การใช้ถั่วควาลเคดแห่งเป็นอาหารหยাবเลี้ยงโครีดนมในช่วงฤดูแล้ง
 - 2.3 การใช้ถั่วท่าพระสโตไลเอแห่งเป็นอาหารหยাবเลี้ยงโครีดนม
3. โครงการวิจัยเพื่อพัฒนาสูตรและการให้อาหารแพะและแกะ จำนวน 1 เรื่อง
 - 3.1 การใช้ถั่วท่าพระสโตไลเอเลี้ยงแพะเนื้อ

ทั้ง 6 โครงการดังกล่าว ดำเนินงานได้ตามแผนที่กำหนด โดยอยู่ในขั้นตอนการวิเคราะห์ และจัดทำรายงานผลการวิจัย 5 เรื่อง และรายงานผลการวิจัยเพื่อเสนอขออนุมัติเผยแพร่ 1 เรื่อง มีผลการ ดำเนินงานสะสมทุกโครงการเฉลี่ยร้อยละ 100 ของแผน

โครงการวิจัยที่เผยแพร่และตีพิมพ์ในปี 2545

สำหรับผลงานวิจัยด้านอาหารสัตว์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ในปี 2545 มีทั้งสิ้น 6 เรื่อง ซึ่งพอจะสรุปผลการศึกษาวิจัย ได้ดังนี้

1. การใช้ถั่วไมยราเป็นอาหารโคนม (1) การใช้ต้นถั่วไมยราแห้งทดแทนอาหารชั้นสำหรับโคนม

ผลการศึกษาพบว่า ต้นถั่วไมยราแห้งตัดที่อายุ 45 - 60 วัน มีโปรตีน 14.23% โดย วัดดูแห้ง สับให้มีขนาด 1 - 3 เซนติเมตร สามารถใช้ต้นถั่วไมยราแห้งสับผสมกับอาหารชั้นโปรตีน 16% ได้ในสัดส่วน 50 : 50 โดยน้ำหนัก เลี้ยงโครีดนมที่ให้ผลผลิตน้ำนมประมาณ 10 กิโลกรัม/วัน ได้โดยไม่มีผลกระทบต่อผลผลิตและส่วนประกอบทางเคมีของน้ำนมและจะช่วยลดต้นทุนค่าอาหารในการผลิตน้ำนม 1 กิโลกรัม ไขมัน 4% ได้เมื่อเทียบกับกลุ่มที่ใช้อาหารชั้นโปรตีน 16% ล้วนๆ

2. การใช้ถั่วไมยราเป็นอาหารโคนม (3) การใช้ต้นถั่วไมยราเสริมโปรตีนอาหารหยাবในโครีดนม

ผลการศึกษาพบว่า การเสริมต้นถั่วไมยราแห้ง ระดับ 0, 1.5 และ 3 กิโลกรัม/ตัว/วัน ให้โครีดนมที่กินหญ้าสดเป็นอาหารหยাব จะทำให้ผลผลิตน้ำนม ไขมัน 4% เพิ่มขึ้น ($P < 0.05$) เมื่อเทียบกับกลุ่มที่ไม่เสริม กลุ่มที่กินหญ้าอย่างเดียว น้ำนมมีเปอร์เซ็นต์ Total solid สูงสุด โดยจะลดลงตามระดับการเสริมถั่วที่สูงขึ้น และกลุ่มที่กินหญ้าอย่างเดียว มีต้นทุนค่าอาหารต่อการเพิ่มผลผลิต น้ำนม ไขมัน 4% ต่ำกว่า ($P < 0.05$) กลุ่มที่กินต้นถั่วไมยราเสริม แต่หากเกษตรกรปลูกถั่วไมยราไว้ใช้เอง สามารถลดต้นทุนค่าอาหารลงได้

3. การใช้หญ้าแฝกหมักเป็นอาหารหยাবเลี้ยงโครุ่น

ผลการศึกษาพบว่า การเลี้ยงโคลูกผสมโฮลสไตน์ฟรีเซียนเพศผู้ เพื่อเปรียบเทียบการใช้อาหารหยাব 2 ชนิด คือ หญ้าแฝกหมักด้วยกากน้ำตาล 10% และหญ้ารูซี่หมักด้วยกากน้ำตาล 5% โดยเสริมด้วยอาหารชั้น 16% โปรตีน ในอัตรา 1% ของน้ำหนักโคเท่า ๆ กัน พบว่าโคกลุ่มที่กินหญ้าแฝกหมักมีการเจริญเติบโตต่ำกว่า และมีต้นทุนค่าอาหารในการเพิ่มน้ำหนักตัวสูงกว่า ($P < 0.05$) โคกลุ่มที่กินหญ้ารูซี่หมัก โดยมีประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร ไม่ต่างกันทางสถิติ

กรณีในช่วงแล้งที่ขาดแคลนอาหารหยাব เกษตรกรสามารถสำรองเสบียงไว้ใช้ได้โดยนำใบหญ้าแฝกซึ่งเป็นผลพลอยได้จากการปลูกหญ้าแฝกเพื่ออนุรักษ์ดินและน้ำ โดยนำมาหมักร่วมกับกากน้ำตาล 10% สามารถนำมาเลี้ยงสัตว์ได้

4. การใช้ใบถั่วท่าพระสโตไลในอาหารไก่ลูกผสมพื้นเมือง

ผลการศึกษาพบว่า สามารถใช้ใบถั่วท่าพระสโตไลในสูตรอาหารได้ในระดับ 5% โดยไม่มีผลกระทบต่ออัตราการเจริญเติบโตของไก่ การเพิ่มระดับใบถั่วในสูตรอาหารจะทำให้ไก่มีอัตราการเจริญเติบโตลดลง และมีต้นทุนค่าอาหารเพิ่มขึ้น

5. โครงการวิจัยและพัฒนาสูตรอาหารไก่พื้นเมืองลูกผสม (3) ผลของระดับโปรตีนในอาหารต่อสมรรถภาพการเจริญเติบโตและลักษณะซากของไก่พื้นเมืองลูกผสม 4 สายพันธุ์ (NSRB) และไก่พื้นเมืองลูกผสม 5 สายพันธุ์ (NASRB)

ผลการศึกษาพบว่า สามารถให้อาหารที่มีระดับโปรตีนตั้งแต่ 16 – 20% เลี้ยงไก่ลูกผสมทั้ง 2 สายพันธุ์ ตั้งแต่อายุแรกเกิด จนถึงส่งตลาดได้ โดยไก่ลูกผสม NASRB มีประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารและอัตราการเจริญเติบโตดีกว่าไก่ลูกผสม NSRB โดยมีต้นทุนค่าอาหารต่อน้ำหนักเพิ่มต่ำกว่า นอกจากนี้ยังมีเปอร์เซ็นต์เนื้อหน้าอกและไขมันช่องท้องสูงกว่า ($P < 0.05$) ไก่ลูกผสม NSRB

6. การใช้สูตรอาหารอย่างง่ายเลี้ยงไก่พื้นเมืองลูกผสม

ผลการศึกษาพบว่า การใช้สูตรอาหารอย่างง่ายเลี้ยงไก่พื้นเมืองลูกผสม ซึ่งประกอบด้วยอาหารผสมสำเร็จรูปผสมรวมกับวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่หาง่ายในท้องถิ่น เช่น ข้าวโพด มันเส้น รำละเอียด และใบกระถิน เปรียบเทียบกับการให้อาหารผสมสำเร็จรูปไก่เนื้อขุน เลี้ยงไก่พื้นเมืองลูกผสมระยะ 3 – 16 สัปดาห์ พบสรุปว่า ไก่ที่เลี้ยงด้วยอาหารสำเร็จรูปไก่เนื้อขุน มีน้ำหนักตัวการ เจริญเติบโตและประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารดีที่สุด

ผลการดำเนินงานโครงการทดสอบเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์

ในปีงบประมาณ 2545 ได้ดำเนินงานโครงการทดสอบเทคโนโลยีด้านอาหารสัตว์รวม 6 เรื่อง ดังนี้

1. การขุนโคนมเพศผู้
2. โครงการทดสอบใช้พืชอาหารสัตว์คุณภาพดีและมันเส้นเป็นอาหารหลักขุนโคเนื้อ
3. การทำหญ้าแห้งโกล่าหมักเพื่อใช้เลี้ยงโคนอ
4. การใช้ประโยชน์จากพืชอาหารสัตว์คุณภาพดีในการเลี้ยงขุนลูกโคนมเพศผู้
5. การทดสอบการเลี้ยงและขุนลูกโคนมเพศผู้
6. การใช้หญ้าแห้งโกล่าแห้งเลี้ยงโคนมในฟาร์มเกษตรกรจังหวัดชัยนาท

ทั้ง 6 เรื่องดังกล่าว ดำเนินงานได้ตามแผนที่กำหนด โดยอยู่ในขั้นตอนการดำเนินการทดสอบและเก็บข้อมูล 4 เรื่อง ประเมินผลและจัดทำรายงาน 1 เรื่อง รายงานผลการทดสอบ เสนอกองฯ แล้ว 1 เรื่อง คิดเป็นผลการดำเนินงานสะสมเฉลี่ย 100 เปอร์เซ็นต์ ของแผน

การทดสอบเทคโนโลยีการใช้หญ้าแห้งโกล่าแห้งเลี้ยงโคนมในฟาร์มเกษตรกร จังหวัดชัยนาท

ผลการทดสอบพบว่า ในช่วงฤดูแล้ง (มีค. – พค. 45) การใช้หญ้าแห้งโกล่าแห้งแทนฟางข้าวเลี้ยงโครีโคนมในช่วงระยะปลายของการให้นม ซึ่งเป็นช่วงระยะที่โคนมให้ผลผลิตน้ำนมลดลง จะช่วยให้โคนมที่เลี้ยงด้วยหญ้าแห้งโกล่า ให้ผลผลิตน้ำนมลดลงในอัตราที่ช้ากว่าโคนมที่เลี้ยงด้วยฟางข้าว และสามารถลดต้นทุนในส่วน of ค่าอาหารหยาบลงได้ ซึ่งเกษตรกรที่เข้าร่วมทดสอบ ยอมรับที่จะใช้หญ้าแห้งโกล่าแห้งเป็นอาหารหยาบหลักแทนฟางข้าวและฟางผักบุ้ง ตลอดจนขยายผลไปสู่เกษตรกรรายอื่นๆ ให้รู้จักหญ้าแห้งโกล่าเพิ่มขึ้น

ผลการศึกษาวิจัยด้านพืชอาหารสัตว์

โครงการวิจัยพืชอาหารสัตว์ได้จัดแบ่งกลุ่มตามทิศทาง แผนงาน และหัวข้อวิจัยตามที่สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติกำหนดได้ดังนี้

ทิศทางที่ 2 ทิศทางการวิจัยที่นำไปสู่การเพิ่มผลผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่ม

แผนงาน 1 การวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการสร้างมูลค่าเพิ่ม

หัวข้อวิจัยที่ 2 การวิจัยเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพวิธีการผลิต ลดต้นทุน และลดการสูญเสีย ซึ่งอยู่ภายใต้โครงการหลักการวิจัยการปรับปรุงพันธุ์พืชอาหารสัตว์และการจัดการพืชอาหารสัตว์

ในปีงบประมาณ 2545 ได้ดำเนินโครงการวิจัย จำนวน 11 เรื่อง และงานทดสอบเทคโนโลยี จำนวน 5 เรื่อง ดังนี้

ก. งานวิจัยด้านพืชอาหารสัตว์

1. ผลของการให้น้ำในปริมาณต่าง ๆ ที่มีต่อผลผลิตและคุณค่าทางอาหารของถั่ว
ไมยรา
2. การปรับปรุงคุณภาพและผลผลิตของหญ้าเนเปียร์แคระโดยการผสมเปิด (1) องค์ประกอบทางเคมีและผลผลิตของรุ่นลูกชั่วที่ 1 (F1) ที่ได้จากการผสมเปิดหญ้าเนเปียร์แคระ
3. ผลของช่วงเวลาในการตัดและอัตราปุ๋ยไนโตรเจนที่มีต่อผลผลิตและคุณค่าทางอาหารของหญ้าเนเปียร์แคระภายใต้การจัดการแบบปรมาณิต
4. การวิจัยและทดสอบพันธุ์ถั่วอาหารสัตว์ 5 ชนิด ที่ปลูกภายหลังจากการเก็บเกี่ยวข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในฤดูฝนบริเวณพื้นที่จังหวัดสระแก้ว
5. ผลของการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพเมล็ดพันธุ์หญ้าชิกแนล 5
สายพันธุ์
6. การศึกษาการใช้กากน้ำตาลเสริมในการผลิตพืชหมักจากถั่วอาหารสัตว์ 3 ชนิด
7. วิธีการใส่ปุ๋ยและอัตราปุ๋ยยูเรียต่อผลผลิตและคุณภาพของหญ้าแพงโกล่า
8. ผลของระยะเวลาการตัดที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ถั่วควาเคด
ในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย
9. ผลผลิตและส่วนประกอบทางเคมีของหญ้าแพงโกล่าที่ปลูกด้วยอัตราท่อนพันธุ์ที่
แตกต่างกันในพื้นที่ลุ่มบริเวณจังหวัดสุโขทัย
10. ผลของวิธีการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนในอัตราต่างๆ กันที่มีต่อผลผลิตและส่วนประกอบ
ทางเคมีของหญ้าแพงโกล่าในที่ลุ่มในพื้นที่จังหวัดสุโขทัย

11. การใช้หญ้าหว่ายข้อเลี้ยงวัวชนในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช (1) ผลของระยะการตัดและอัตราปุ๋ยไนโตรเจนที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพหญ้าหว่ายข้อ

ข. งานทดสอบเทคโนโลยีด้านพืชอาหารสัตว์

1. การผลิตถั่วไมยราหมัก
2. ทดสอบผลผลิตและต้นทุนการผลิตถั่วขาวเคดในพื้นที่เขตชลประทานจังหวัดชัยนาท
3. การผลิตหญ้าเนเปียร์และถั่วไมยราแบบปราณีต
4. ทดสอบต้นทุนและผลตอบแทนการจัดการแปลงหญ้ากินนีสีม่วงแบบปราณีต
5. การจัดการแปลงหญ้าชิกเนลเลื้อยแบบปราณีตในชุดดินบ้านทอน

ผลการดำเนินงาน

งานวิจัย ดำเนินการวิจัยได้ตามแผนทั้งหมด 11 เรื่อง โดยอยู่ระหว่างการเก็บข้อมูล 8 เรื่อง และอยู่ระหว่างจัดทำรายงานผลการวิจัย 3 เรื่อง

งานทดสอบเทคโนโลยี ดำเนินการได้ตามแผนทั้งหมด 5 เรื่อง โดยทั้งหมดอยู่ระหว่างดำเนินการเก็บข้อมูล

โครงการวิจัยที่ดำเนินการเสร็จและตีพิมพ์ในปี 2545 จำนวน 12 เรื่อง สรุปผลการศึกษาวิจัยได้ดังนี้

1. อัตราการปล่อยโคแพะเล็มแปลงถั่วไมยราและถั่วไมยราผสมหญ้า

พบว่า โคที่แพะเล็มแปลงถั่วไมยราอย่างเดียวมีอัตราการเจริญเติบโตดีกว่า โคที่แพะเล็มถั่วไมยราผสมหญ้า

2. อิทธิพลของธาตุอาหารหลักและธาตุอาหารรองที่มีผลต่อผลผลิตและความเข้มข้นของธาตุอาหารของหญ้าอะตราดัมปลูกในชุดบ้านทอนและชุดดินท่ามะ

พบว่า การปลูกหญ้าอะตราดัมในชุดดินบ้านทอนพืชจะแสดงการขาดไนโตรเจนและฟอสฟอรัสมากที่สุด ในขณะที่ดินชุดท่ามะ พืชจะแสดงอาการขาดฟอสฟอรัส อย่างรุนแรงที่สุด

3. การเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของเมล็ดพันธุ์หญ้า *Paspalum atratum* ในภาคเหนือ (1) อัตราปุ๋ยไนโตรเจนและฟอสฟอรัสที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพเมล็ดพันธุ์หญ้า *Paspalum atratum* ของชุดดินเรณู ในพื้นที่จังหวัดลำปาง

พบว่า การปลูกหญ้าอะตราดัมผลิตเมล็ดพันธุ์ในพื้นที่ดินร่วนปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำดินชุดเรณู ควรมีการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนอัตรา 40 กิโลกรัม N ต่อไร่ และใส่ปุ๋ยฟอสฟอรัสอัตรา 10 กิโลกรัม P_2O_5 ต่อไร่

4. การเพิ่มผลผลิตและคุณภาพของเมล็ดพันธุ์หญ้า *Paspalum atratum* ในภาคเหนือ (3) อัตราปุ๋ยไนโตรเจนและฟอสฟอรัสที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพเมล็ดพันธุ์ *Paspalum atratum* ของชุดดินเชิงทรายในพื้นที่จังหวัดเชียงราย

พบว่า การปลูกหญ้าอะตราตัมผลิตเมล็ดพันธุ์ในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างสูง ชุดดินเชิงทรายควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนอัตรา 20 กิโลกรัม N ต่อไร่

5. ผลของระยะปลูกที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพเมล็ดพันธุ์หญ้าอะตราตัม

พบว่า การปลูกระยะระหว่างต้น x ระยะระหว่างแถว 75 x 75, 75 x 100, 75 x 125 และ 100 x 100 เซนติเมตร ให้ผลผลิตและคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ไม่แตกต่างกัน

6. ผลของวิธีการเก็บเกี่ยวเมล็ดที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพเมล็ดพันธุ์หญ้าอะตราตัม

พบว่า การเก็บเกี่ยวเมล็ดโดยวิธีการคลุมซอดอกด้วยถุงไนล่อน และวิธีชิงดาข่ายไนล่อน ได้ซอดอกสามารถให้ผลผลิตเมล็ดมีปริมาณและคุณภาพดีที่สุด

7. อิทธิพลของความสูงและระยะเวลาตัดที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพของเมล็ดหญ้า พระสไตโล (*Stylosanthes guianensis* CIAT 184)

พบว่า การปลูกหญ้าพระสไตโล เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ ควรตัดหญ้าที่ระดับความสูงจากพื้นดิน 20 – 30 เซนติเมตร และตัดที่ระยะก่อนออกดอก 90 วัน (ต้นเดือนสิงหาคม)

8. การศึกษาถั่วลิสงเถาเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์ (5) ผลผลิตพืชอาหารสัตว์และคุณค่าทางโภชนาการของถั่วลิสงเถา 11 สายพันธุ์

พบว่า *Arachis glabrata* cv. Prine, *Arachis glabrata* cv. Florigraze และ *Arachis glabrata* IRFL 3014 ให้ผลผลิตน้ำหนักแห้งสูงสุด

9. การศึกษาถั่วลิสงเถาเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์ (8) ผลของการใส่อินทรีย์วัตถุชนิดต่าง ๆ ที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพของเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงเถาสายพันธุ์อมาวิลโด ในชุดดินปากช่อง

พบว่า การใส่อินทรีย์วัตถุ เช่น ฝ้าแกลบ มูลสุกรแห้ง และมูลโคแห้ง ไม่มีผลต่อการเพิ่มผลผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงเถาในการปลูกในชุดดินปากช่อง

10. ผลผลิตและคุณค่าทางอาหารของหญ้าซีดาเรียที่ระยะการให้น้ำต่าง ๆ กัน

พบว่า การให้น้ำทุก ๆ 10 วัน มีแนวโน้มให้ผลผลิตสูงกว่า การให้น้ำทุก ๆ 20 – 30 วัน และไม่ให้น้ำ

11. ผลของอัตราปุ๋ยและระยะเวลาการใส่ปุ๋ยในโตรเจนที่มีต่อผลผลิตและส่วนประกอบทางเคมีของหญ้าเนเปียร์โคระในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว

พบว่า ในพื้นที่ที่ดินค่อนข้างมีความอุดมสมบูรณ์สูง การใส่ปุ๋ยในโตรเจนในระดับ 20 กิโลกรัม N ต่อไร่ ต่อปี ก็เพียงพอต่อการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตของหญ้าเนเปียร์โคระ

12. อิทธิพลของปุ๋ยฟอสฟอรัสและโพแทสเซียม ที่มีต่อผลผลิตและส่วนประกอบทางเคมีของหญ้ารูซี่ (1) ในชุดดินปากช่อง

พบว่า หญ้าที่ได้รับปุ๋ยฟอสฟอรัสหรือโพแทสเซียม อย่างใดอย่างหนึ่งอัตรา 10 กิโลกรัม P_2O_5 หรือ K_2O จะให้ผลผลิตน้ำหนักแห้งสูงกว่าหญ้าที่ไม่ได้รับปุ๋ยทั้ง 2 ชนิด

การศึกษาวิจัยทางด้านโภชนะของอาหารสัตว์

ในปีงบประมาณ 2545 กองอาหารสัตว์ได้ดำเนินงานด้านคุณค่าทางโภชนะของอาหารสัตว์ ดังนี้

1. การศึกษาวิจัยด้านคุณค่าทางโภชนะของอาหารสัตว์ และผลการดำเนินงาน

1.1 ดำเนินงานวิจัยด้านคุณค่าทางโภชนะของอาหารสัตว์ ซึ่งเป็นโครงการที่ดำเนินการต่อเนื่องจากปี 2544 จำนวน 5 เรื่อง และงานวิชาการ จำนวน 3 เรื่อง คือ

1.1.1 งานวิจัย

- การศึกษาปริมาณสารพิษในพืชอาหารสัตว์
- การศึกษาปริมาณแร่ธาตุในพืชอาหารสัตว์ 1) หญ้าอาหารสัตว์ 2) ถั่วอาหารสัตว์
- การประเมินสัดส่วนของโปรตีนในสัตว์เคี้ยวเอื้อง
- การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณคาร์โบไฮเดรตที่ละลายน้ำได้กับค่าความหวานของน้ำในต้นพืชอาหารสัตว์ที่อายุต่าง ๆ กัน
- การศึกษาปริมาณคาร์โบไฮเดรตที่ละลายได้ที่เหมาะสมต่อการทำพืชอาหารสัตว์หมัก

1.1.2 งานวิชาการ จำนวน 3 เรื่อง คือ

- การเปลี่ยนแปลงของ pH และปริมาณกรดแลคติกในขบวนการหมักถั่วคาวาลเคดระยะออกดอก
- การเปลี่ยนแปลงของ pH และปริมาณกรดแลคติกในขบวนการหมักหญ้ารูซี่
- การศึกษาเบื้องต้นการผลิตอาหารสุนัข

1.2 ผลการดำเนินงานที่เสร็จสิ้นแล้ว ในปี 2545 มีดังนี้

1.2.1 จากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของ pH และปริมาณกรดแลคติกในขบวนการหมักถั่วคาวาลเคด ระยะออกดอก และในขบวนการหมักหญ้ารูซี่ อายุ 45 วัน พบว่า ขบวนการหมักเกิดไม่สมบูรณ์เพราะ pH ลดลงไม่ถึงระดับ 4.2 จุลินทรีย์ชนิดต่าง ๆ จึงยังคงเจริญอยู่ได้ ทำให้ปริมาณกรดแลคติกยังคงมีการเปลี่ยนแปลง และพืชยังไม่มีลักษณะเป็นพืชหมัก โดยหลังการหมัก 18 วัน ถั่วคาวาลเคดจะมีกลิ่นฉุนและเสีย ส่วนในหญ้ารูซี่ หลังการหมักมากกว่า 21 วัน จะเสียเพราะมีของเหลว (Effluent) ออกมาจากเซลล์พืช

1.2.2 จากการศึกษาเบื้องต้นการผลิตอาหารสุนัข สำหรับสุนัขโต เต็มวัย น้ำหนัก 20 กิโลกรัม ให้มีโภชนะต่าง ๆ อยู่ในระดับที่เพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย และเลือกใช้วัตถุดิบแหล่งโปรตีนและแหล่งพลังงานที่สามารถหาได้ง่าย โดยใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ ที่กองอาหารสัตว์มีอยู่แล้ว จากการศึกษาได้สูตรอาหารสำหรับสุนัข 4 สูตร ตามวัตถุดิบแหล่งโปรตีน คือ สูตรกาก ถั่วเหลือง สูตรปลาป่น สูตรเนื้อหมู และสูตรเนื้อไก่ ในส่วนของวัตถุดิบแหล่งพลังงาน สามารถใช้มันเส้นในสูตรกากถั่วเหลือง และสูตรปลาป่น และต้องใส่แป้งมันในสูตรเนื้อหมูและสูตรเนื้อไก่ สำหรับต้นทุนคิดเฉพาะค่าวัตถุดิบ ในสูตรกากถั่วเหลือง ต้นทุนประมาณ 15-20 บาท ส่วนสูตรที่ใช้เนื้อสัตว์ ต้นทุนประมาณ 50 บาท

2. การวิเคราะห์อาหารสัตว์ กองอาหารสัตว์ได้ดำเนินการวิเคราะห์คุณภาพของอาหารสัตว์และดิน เพื่อสนับสนุนงานวิจัยของนักวิชาการ กองอาหารสัตว์ หน่วยงานต่าง ๆ ของกรมปศุสัตว์ และหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ ที่ขอความร่วมมือมา รวมทั้งให้บริการ ตรวจสอบคุณภาพอาหารสัตว์ให้แก่เกษตรกร

ตารางที่ 48 ผลการปฏิบัติงานวิเคราะห์อาหารสัตว์

กิจกรรม	ตัวอย่าง/รายการ		สะสม
	แผน	ผล	
วิเคราะห์เพื่อสนับสนุนงานวิจัย	1,166/8,775	3,576/27,099	307/309
บริการวิเคราะห์	1,500/4,500	2,413/10,527	161/234

3. บริการทางวิชาการ

3.1 ให้คำแนะนำในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ การเลือกและจัดหาเครื่องมือที่มีความจำเป็นในการตั้งห้องปฏิบัติการอาหารสัตว์ วิธีการเก็บรักษาตัวอย่างอาหารสัตว์ในขณะนำส่งห้องปฏิบัติการ ลักษณะของอาหารสัตว์และวัตถุดิบที่มีคุณภาพดี ฯลฯ แก่เกษตรกรและผู้ขอคำแนะนำมา จำนวน 8 ราย

3.2 ฝึกงานเรื่องวิธีการและเทคนิคในการวิเคราะห์อาหารสัตว์และดิน ให้แก่นักศึกษาจำนวน 7 คน เป็นเวลา 88 วัน

โครงการความร่วมมือระหว่างกองอาหารสัตว์กับหน่วยงานอื่น

ปีงบประมาณ 2545

1. โครงการความร่วมมือกับคณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การคัดเลือกเชื้อแบคทีเรียชนิดที่ผลิตกรดแลคติกที่มีประสิทธิภาพในการทำอาหารสัตว์หมัก ซึ่งเป็นโครงการต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 2544 ทำการศึกษาในถั่วอาหารสัตว์ 3 ชนิด คือ ถั่วไมยรา คาวาลเคด และท่าพระสไคโล โดยใช้เชื้อแบคทีเรียที่ผลิตกรดแลคติก จำนวน 78 ชนิด ที่คัดแยก (isolate) มาจากพืชอาหารสัตว์หมักและวัตถุดิบอาหารสัตว์หมักที่เกษตรกรใช้เลี้ยงสัตว์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจสอบคุณภาพของพืชหมัก

2. โครงการความร่วมมือกับกองปลูกพืชยา กรมวิชาการเกษตร ทำการศึกษาวิจัย เรื่องประสิทธิภาพของเชื้อไรโซเบียมชนิดที่จำเพาะเจาะจงต่อถั่วคาวาลเคด ซึ่งขณะนี้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ผลจากการศึกษาพบว่า พืชไม่มีการตอบสนองต่อเชื้อไรโซเบียม เพราะสภาพพื้นที่ทำการทดลอง เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ดี ดังนั้น จึงต้องทำการทดลองต่อไปในสภาพพื้นที่ที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ผลการดำเนินงานโครงการหลากหลายทางชีวภาพด้านพืชอาหารสัตว์ ปี 2545

โครงการหลากหลายทางชีวภาพด้านพืชอาหารสัตว์ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการหลากหลายทางชีวภาพด้านปศุสัตว์ ซึ่งโครงการนี้ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบาย มาตรการ และแผนการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน พ.ศ. 2542-2545 มาตรการและแผนงานดังกล่าวทั้งหมด 7 กลยุทธ์ กองอาหารสัตว์มีส่วนเกี่ยวข้องในกลยุทธ์ที่ 1, 4, 6 และ 7 ซึ่งมีโครงการต่างๆ รองรับกลยุทธ์ คือ

กลยุทธ์ 1 เสริมสร้างสมรรถนะขององค์กร และบุคลากรในการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ

โครงการจัดตั้งเครือข่ายศูนย์ข้อมูลพันธุกรรมพืชอาหารสัตว์

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจัดตั้งระบบฐานข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ และพัฒนาแหล่งพันธุกรรมพืชอาหารสัตว์พื้นเมือง และพืชอาหารสัตว์เศรษฐกิจ
2. บริการด้านข้อมูล ข่าวสารทางวิชาการแก่บุคคลทั่วไป

วิธีการดำเนินงาน

1. จัดตั้งศูนย์ประสานงาน ที่กองอาหารสัตว์ เพื่อสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวบรวม และเผยแพร่ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพด้านพืชอาหารสัตว์
2. รวบรวมข้อมูลทางวิชาการเพื่ออาหารสัตว์นำเข้า และพืชอาหารสัตว์พื้นเมือง โดยทำการศึกษาจากเอกสารของหน่วยงาน ทั้งของภาครัฐ เอกชน เกษตรกร และต่างประเทศและจัดเก็บข้อมูลในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานไว้ในโปรแกรม Access และสืบค้นรูปแบบ เพื่อนำไปพัฒนาจัดทำระบบฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพด้านพืชอาหารสัตว์
3. เผยแพร่ข้อมูลทางสารสนเทศ
4. จัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่พืชอาหารสัตว์พื้นเมือง

ผลการดำเนินงาน

1. จัดตั้งศูนย์ประสานงานในการรวบรวม และเผยแพร่ข้อมูลพื้นฐานทางด้านความหลากหลายทางชีวภาพด้านพืชอาหารสัตว์ที่กองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ กรุงเทพฯ

การจัดตั้งศูนย์ประสานงานในการรวบรวม และเผยแพร่ข้อมูลพื้นฐานทางด้านความหลากหลายทางชีวภาพด้านพืชอาหารสัตว์ เพื่อใช้เป็นศูนย์กลางในการติดต่อ ประสานงานในการรวบรวมข้อมูลทางด้านวิชาการที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ และพัฒนาแหล่งพันธุกรรมพืชอาหารสัตว์พื้นเมืองจากแหล่งข้อมูลของรัฐ เอกชน และเกษตรกร ตลอดจนเป็นแหล่งให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารทางวิชาการแก่บุคคลทั่วไป มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานประกอบด้วย

1. นักวิชาการ	จำนวน	2	คน
2. ลูกจ้างชั่วคราว	จำนวน	1	คน

2. จัดทำฐานข้อมูลประกอบการนำเข้าพืชอาหารสัตว์

การนำเข้าพันธุ์พืชอาหารสัตว์จากแหล่งต่างๆ เข้ามา เพื่อศึกษาคัดเลือกพันธุ์ที่สามารถปรับตัวได้ดีในสภาพท้องถิ่นต่างๆ สามารถให้ผลผลิตและคุณค่าทางอาหารสูง ทนต่อสภาพแห้งแล้ง ทนโรคแมลง ฯลฯ สำหรับประเทศไทยมีการนำเข้าพันธุ์พืชอาหารสัตว์เข้ามานานแล้ว และมีพันธุ์พืชอาหารสัตว์หลายชนิดที่สามารถปรับตัวขึ้นได้ดีในประเทศไทย เช่น หญ้ารูซี่ หญ้ากินนีสีม่วง ถั่วฮามาต้า และถั่วคาวาลเคด เป็นต้น ดังนั้นในการจัดทำประวัติการนำเข้าพันธุ์พืชอาหารสัตว์จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการใช้เป็นแหล่งข้อมูลหนึ่งในการศึกษาค้นคว้าวิจัย

การจัดทำประวัติการนำเข้าพันธุ์พืชอาหารสัตว์จากต่างประเทศมีกรบันทึกข้อมูลด้าน

1. ชื่อวิทยาศาสตร์
2. ชื่อสามัญ
3. ชื่อพันธุ์หรือสายพันธุ์
4. เดือนปีที่นำเข้า
5. ชื่อผู้นำเข้า
6. แหล่งหรือประเทศที่นำเข้า

โดยจัดเรียงตามตัวอักษรของ Genus ซึ่งปัจจุบันมีข้อมูลจำนวน 607 รายการ

3. การถ่ายทอดความรู้ ข้อมูล ข่าวสารด้านพืชอาหารสัตว์ลงระบบสารสนเทศของกรมปศุสัตว์และกองอาหารสัตว์

ศึกษาลักษณะประจำพันธุ์ของพืชอาหารสัตว์พื้นเมือง ที่เก็บรวบรวมจากพื้นที่ต่างๆ และคุณค่าทางอาหาร ปี 2545 เผยแพร่ข้อมูลลงระบบสารสนเทศของกรมปศุสัตว์และกองอาหารสัตว์

รวมสะสมได้ 73 ชนิด แยกเป็นหญ้า 37 ชนิด (1-37) ถั่ว 19 ชนิด (38-56) และอื่นๆ 17 ชนิด (57-73) ดังนี้

1. เพ็ก (*Vietnamosasa pusilla* (Cheval. & A. Camus) Nguyen (syn. *Arundinaria pusilla* Cheval. & A. Camus))
2. หญ้าใบมัน (*Axonopus compressus* (Swartz.) Beauv. (syn. *Millium compressum* Swartz, *Paspalum platyculon* Poir., *Anastrophus compressus* Sch.ex.D.))
3. หญ้าตีนกา (*Brachiaria distachya* Stapf (syn. *Panicum distachyon* L., *Digitaria distachya* (L.) Pers., *Urochloa distachya* (L.) Ngugen))
4. หญ้าขน (*Brachiaria mutica* (Forsk.) Stapf.)
5. หญ้าใบพายใหญ่ (*Brachiaria ramosa* (Linn.) Stapf)
6. หญ้าต้นติด (*Brachiaria reptans* (L.) Gard. and C.E. Hubb. (syn. *Panicum reptans* L. *Urochloa reptans* (L.) Stapf.))
7. ขนหมอยแม่ม้าย (*Centotheca latifolia* (Osbn.) Trin. (syn. *Centotheca lappacea* (L.) Desv., *Holcus latifolius* Osbn., *Cenchrus lappaceus* L.))
8. หญ้ารังนก (*Chloris barbata* (L.) Sw.)
9. หญ้าจืด (*Cyrtococcum accrescens* (Trin.) Stapf.)
10. หญ้ามันขาว (*Cyrtococcum patens* (L.) A. Camus)
11. หญ้าปากควาย (*Dactyloctenium aegyptium* (L.) Willd.)
12. หญ้าพะงอเงี้ยว (*Dichanthium annulatum* (Forssk.) Stapf (syn. *Andropogon annulatus* Forssk.))
13. หญ้าแหวน (*Dichanthium caricosum* (L.) A. Camus)
14. หญ้าดอกเบ้า (*Digitaria microbachne* (J. Presl) Henrard (syn. *Digitaria horizontalis* Ohwi; *D. lanosa* Llanos; *D. subhorizontalis* Ohwi; *Panicum microbachne* J. Presl; *P. sanguinale* var. *microbachne* (J. Presl) Hack; *Syntherisma microbachne* (J. Presl) Hitchc.))
15. หญ้าปล้องข้าวนก (*Digitaria ciliaris* (Retz.) Koel. (syn. *D. adscendens* (W.B.K.) Henr.))
16. หญ้าปล้องละมาน (*Echinochloa crus-galli* (L.) P. Beauv. ssp. *hispidula* (Retz.) Honda (syn. *Panicum crus-galli* L.))
17. หญ้าตีนกา (*Eleusine indica* (L.) Gaertn.)
18. หญ้าขน (*Eriochloa procera* (Retz.) C.E. Hubb.)

19. หญ้าหวายข้อ (*Hemarthria compressa* (Linn. f.) R.Br.)
20. หญ้าหนวดดำ (*Heteropogon contortus* (L.) P. Beauv. ex Roemer & Schultes (syn. *Andropogon contortus* L.))
21. หญ้าปล้อง (*Hymenachne acutigluma* (Steudel) Gilliland (syn. *Panicum acutigluma* Steudel; *Hymenachne pseudointerrupta* C. Mueller; *H. myurus* sensu Burkill; *H. amplexicaulis* sensu Backer.))
22. หญ้าหวาย (*Ischaemum barbatum* Retz. (syn. *I. aristatum* Linn. ; *I. indicum* auct. (non Houtt) Merrill); *I. aristatum* auct., (non L.))
23. หญ้าเข็มคา (*Microstegium ciliatum* (Trinius) A. Camus (syn. *Pollinia ciliata* Trin.))
24. หญ้าข้าวป่า (*Mnesithea glandulosa* (Trin.) Kon. & Sos.) (syn. *Coelorhachis glandulosa* (Trin.) Stapf. ; *Rottboellia glandulosa* Trin.))
25. หญ้าละมาน (*Ottochloa nodosa* (Kunth) Dandy (syn. *Panicum nodosum* Kunth., *Hemigymnia multinodis* Stapf., *H. fusca* Ridley))
26. หญ้าขนหนู (*Panicum elegantissimum* Hook. f.)
27. หญ้ากุศลา (*Panicum cambogiense* Balansa)
28. หญ้าชันกาด (*Panicum repens* Linn. (syn. *Panicum convolutum* P. Beauv. ex Sprengel))
29. หญ้ามนหนอน (*Paspalum conjugatum* Bergius)
30. หญ้าสะกดน้ำเค็ม (*Paspalum distichum* Linn. (syn. *Digitaria paspaloides* Michx., *P. digitaria* Poir., *P. paspaloides* Scribn.))
31. หญ้าหวาย (*Paspalum longifolium* Roxb.)
32. หญ้ามนหนอน (*Paspalum orbiculare* Forst. (syn. *P. scrobiculatum* Linn. var. *orbiculare* (G.Forst) Haeckel))
33. หญ้าปล้องหิน (*Paspalum scrobiculatum* Linn. (syn. *P. kora* Willd, *P. polystachyum* R.Br.; *P. commersonii* Lam.))
34. หญ้าดอกแดง (*Melinis repens* (Willd.) Ziska (syn. *Rhynchelytrum repens* (Willd.) C.E. Hubb.))
35. หญ้าลิ้นกระบือ (*Stenotaphrum helferi* Munro ex. Hk. f.)
36. แฝกเถื่อน (*Themeda villosa* A. Camus)

37. หญ้าวนวลน้อย (*Zoysia matrella* (L.) Merrill (syn. *Agrostis matrella* L.; *Zoysia pungens* Willd.; *Z. tenuifolia* Willd. ex Thiele))
38. ลิสงนา (*Alysicarpus vaginalis* (Linn.) DC. (syn. *Hedysarum vaginale* Linn.))
39. เกาขี้หนอน (*Cajanus scarabaeoides* (L.) du Petit. Thouars var. *scarabaeoides* (syn. *Atylosia scarabaeoides* (L.) Benth)
40. กันบั้งเล็ก (*Campylotropis parviflora* (Kurz) Schindl. ex Gagnep. (syn. *Lespedeza parviflora* Kurz))
41. ถั่วคนทีดิน (*Desmodium heterocarpon* (L.) DC ssp. *heterocarpon* var. *heterocarpon* H. Ohashi)
42. กระดุกช้าง (*Desmodium biarticulatum* (F.) Muell ssp. *biarticulatum* (syn. *Dicerma biarticulatum* DC.))
43. อีเหนียว (*Desmodium gangeticum* (L.) DC).
44. เขี้ยคน้อย (*Desmodium heterocarpon* (L.) ssp. *angustifolium* (Craib) Ohashi (syn. *Desmodium reticulatum* Cham.))
45. ขางคันทนา (*Desmodium heterocarpon* (L.) DC.ssp. *heterocarpon* var. *strigosum* Van Meeuwen (syn.*Desmodium siliquosum* DC.))
46. หญ้าแมงมี (*Desmodium heterophyllum* (Willd.) DC (syn. *Hedysarum heterophyllum* Willd., *Meibomia heterophylla* (Willd.) Kuntze))
47. แกลบหนู (*Dendrolobium lanceolatum* Schindl. (syn. *Desmodium lanceolatum* Schindl. ex Gagnep. หรือ *D. dunnii* Merr.))
48. ตาลล้านคอย (*Desmodium renifolium* (L.) Schindl.)
49. หนูท้องขาว (*Desmodium capitatum* (Burm.f.) DC. (syn. *Desmodium styracifolium* (Osbeck) Merr.; *D. retroflexum* DC.))
50. หญ้าเกล็ดหอย (*Desmodium triflorum* (L.) DC. (syn. *Hedysarum triflorum* L., *D parvifolium* Blance, หรือ *Meibomia triflora* L.))
51. หญ้าสองปล้อง (*Desmodium velutinum* DC)
52. เกล็ดปลาหมอ (*Phyllodium elegans* (Lour.) Desv. (syn. *Desmodium blandum* V. Meeuwen))

53. ถั่วเสี้ยนป๋ : (*Pueraria phaseoloides* (Roxb.) Benth. var. *subspicata* (Benth.)

Maesen)

54. ไชหิน (*Droogmansia godefroyana* (Kuntze) Schindl (syn. *Tadehagi godefroyanum* (O. Kuntze) Ohashi ; *Desmodium godefroyanum* (O. Kuntze))

55. หางหมาจอก (*Uria crinita* (L.) Desv. ex DC).

56. หญ้าหางอื่น (*Uria lagopodioides* (L.) Desv. ex DC).

57. ส้มลม (*Aganonerion polymorphum* Pierre. ex. Spire)

58. อบเชยเถา (*Atherolepis pierrei* Cost. var. *glabra* Kerr)

59. ผักปลาบ (*Commelina bengalensis* Linn. (syn. *C. prostrata* Regal))

60. ผักปลาบ (*Commelina diffusa* Burm.f. (syn. *C. longicaulis* Jacq., *C. nudiflora* Linn.))

61. หญ้าหัวรากน้อย (*Cyanotis cristata* Roem. and Schult)

62. ผักปลาบคอย (*Cyanotis fasciculata* Schult.)

63. โตไม่รู้ล้ม (*Elephantopus scaber* Linn.)

64. ดอปปอ (*Helicteres hirsuta* Lour. (syn. *H. vinosa* Craib))

65. ยอเถื่อน (*Morinda elliptica* Ridl.)

66. กิ่งกึ่งน้อย (*Murdannia nudiflora* (L.) Brenan)

67. ย่านพาโหม (*Paederia tomentosa* Blume var. *glabra* Kurz)

68. กล้วยเต่า (*Polyalthia debilis* (Pierre) Finet et. Gagnep.)

69. นมน้อย (*Polyalthia evecta* (Pierre) Finet et. Gagnep.)

70. คำเตี้ย (*Polygala chinensis* Linn. (syn. *P. javana* Haask.))

71. ผักหวานนก (*Sauropus hirsutus* Beille)

72. หญ้าสามคม (*Scleria levis* Retz.)

73. ย่านาง (*Tiliacora triandra* (Colebr.) Diels)

4. จัดพิมพ์เอกสารเผยแพร่ “พันธุ์พืชอาหารสัตว์พื้นเมือง เล่ม 1”

กลยุทธ์ที่ 4 อนุรักษ์ความหลากหลายในชนิดพันธุ์ ประชากร พันธุกรรมและระบบนิเวศแหล่งที่อยู่อาศัย

วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการอนุรักษ์นอกถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ สามารถอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ให้การศึกษาแก่สาธารณชน และเกื้อหนุนการพัฒนาอย่างยั่งยืน

โครงการรวบรวม และจำแนกพันธุ์กรรมพืชอาหารสัตว์พื้นเมือง

วัตถุประสงค์

1. รวบรวมพันธุ์กรรมพืชอาหารสัตว์พื้นเมืองและศึกษาลักษณะประจำพันธุ์
2. จัดทำพิพิธภัณฑ์มีชีวิต และพิพิธภัณฑ์พืชอัดแห้ง

วิธีการดำเนินการ

1. จัดตั้งเครือข่ายศูนย์รวบรวมพันธุ์กรรมพืชอาหารสัตว์พื้นเมือง
2. ศึกษารวบรวมพันธุ์พืชอาหารสัตว์พื้นเมือง
3. เก็บรักษาเชื้อพันธุ์กรรมพืชอาหารสัตว์พื้นเมืองระยะยาวใน gene bank
4. จัดทำสวนพืชอาหารสัตว์และพืชอัดแห้งของพืชอาหารสัตว์พื้นเมืองที่ศูนย์วิจัยอาหาร

สัตว์นครราชสีมา เพื่อการอนุรักษ์และทัศนศึกษา

ผลการดำเนินงาน

1. จัดตั้งศูนย์รวบรวมพันธุ์กรรมพืชอาหารสัตว์พื้นเมือง 3 แห่ง

ปี 2542 ทำการจัดตั้งศูนย์รวบรวมพันธุ์กรรมพืชอาหารสัตว์พื้นเมือง 3 แห่ง คือ

1. ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นครราชสีมา อ. ปากช่อง จ. นครราชสีมา เก็บรวบรวมพันธุ์พืชอาหารสัตว์พื้นเมืองในพื้นที่ภาคอีสานสะสมจำนวน 587 ตัวอย่าง
2. ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ลำปาง อ. ห้างฉัตร จ. ลำปาง เก็บรวบรวมพันธุ์พืชอาหารสัตว์พื้นเมืองในพื้นที่ภาคเหนือ สะสมจำนวน 264 ตัวอย่าง
3. ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์สุราษฎร์ธานี อ. พุนพิน จ. สุราษฎร์ธานี เก็บรวบรวมพันธุ์พืชอาหารสัตว์พื้นเมืองในพื้นที่ภาคใต้ สะสมจำนวน 323 ตัวอย่าง

ซึ่งทั้ง 3 แห่ง จะใช้เป็นแหล่งรวบรวมศึกษาลักษณะประจำพันธุ์ การประเมินคุณค่าเบื้องต้นของพืชอาหารสัตว์พื้นเมืองในแต่ละท้องถิ่น

2. สำรวจเก็บรวบรวมพันธุ์พืชอาหารสัตว์พื้นเมือง

จากการสำรวจรวบรวมพันธุ์พืชอาหารสัตว์พื้นเมือง ระหว่างปี 2542 – 2545 สามารถรวบรวมพันธุ์พืชได้ทั้งหมด 1,174 ตัวอย่าง และจัดทำเป็นตัวอย่างอัดแห้ง (Herbarium) จำนวน 1,857 ตัวอย่าง โดยจะนำส่วนหนึ่งเก็บรักษาไว้ที่ศูนย์รวบรวมพันธุ์กรรมพืชอาหารสัตว์พื้นเมือง 3 แห่ง เพื่อให้สำหรับการศึกษาวิจัยต่อไป และทำการตรวจสอบชื่อพันธุ์พืช (Identify) สะสม 227 species จำแนกเป็น

วงศ์หญ้า	121	species
วงศ์ถั่ว	78	species
วงศ์อื่น	28	species

3. เก็บรักษาเชื้อพันธุกรรมพืชอาหารสัตว์ในธนาคารเชื้อพันธุ์ (Gene bank)

ทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์และบันทึกรายละเอียดลักษณะประจำพันธุ์ จำนวน

100 species

4. จัดทำสวนพืชอาหารสัตว์พื้นเมือง เพื่อการอนุรักษ์พันธุ์และการศึกษาที่ศูนย์วิจัยอาหาร

สัตว์นครราชสีมา อ. ปากช่อง จ. นครราชสีมา

จัดทำสวนพืชอาหารสัตว์พื้นเมือง ในพื้นที่ 5 ไร่ ปลูกพันธุ์พืชและดูแลรักษา

จำนวน 60 species

รายงานความก้าวหน้าปี 2545

โครงการความร่วมมือระหว่างกรมปศุสัตว์กับ JICA

โครงการพัฒนาการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (Pasture Seed Production Development Project in Northeast Thailand)

โครงการพัฒนาการผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2542 โดยความร่วมมือระหว่างกรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และองค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศญี่ปุ่น ปัจจุบันได้ดำเนินการมาเป็นเวลา 2 ปีครึ่ง และมีความก้าวหน้าของกิจกรรมหลัก 4 กิจกรรม ดังนี้

กิจกรรมที่ 1 การพัฒนาเทคนิคการประเมินและคัดเลือกพันธุ์พืชอาหารสัตว์บางชนิดที่เหมาะสมสำหรับการผลิตเมล็ดพันธุ์

- ❖ ผู้เชี่ยวชาญชาวญี่ปุ่นและนักวิจัยร่วมโครงการ ได้เริ่มดำเนินการจัดทำคู่มือการประเมินพันธุ์พืชอาหารสัตว์แต่ละพันธุ์โดยประยุกต์จากคู่มือการประเมินพันธุ์พืชอาหารสัตว์ของประเทศญี่ปุ่น
- ❖ การคัดเลือกพันธุ์หญ้ารูซี่ (*Brachiaria ruziziensis*) ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครราชสีมา ได้นำหญ้ารูซี่ 23 สาย มาผสมข้ามแบบ polycross และทดสอบสมรรถนะของพืชรุ่นลูกโดยเปรียบเทียบกับพันธุ์ที่มีอยู่เดิมพบว่า มีแนวโน้มจะได้สายพันธุ์ที่มีความบริสุทธิ์มากขึ้น
- ❖ การคัดเลือกพันธุ์หญ้ากินนีสีม่วง (*Panicum maximum*) ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ขอนแก่น ปัจจุบันได้มีการคัดเลือกต้นที่จะใช้เป็นสายพันธุ์มาตรฐานไว้แล้ว ขณะเดียวกันก็ดำเนินการตรวจสอบศักยภาพเพื่อยืนยันการเป็นพืช apomictic และหาต้นพันธุ์ที่เป็นพืชผสมข้าม
- ❖ การคัดเลือกพันธุ์ถั่วพะลิด (*Stylosanthes guianensis*) ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ขอนแก่น พบว่า มีความแปรปรวนของลักษณะการออกดอกครั้งแรก ขณะนี้กำลังดำเนินการคัดเลือกต้นที่ให้ผลผลิตน้ำนํักสดสูง และมีลักษณะต้านทานโรคแอนแทรกคโนส รวมทั้งดำเนินการทดสอบสมรรถนะของพืชรุ่นลูกโดยเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐานและสายพันธุ์อื่นๆ
- ❖ การคัดเลือกพันธุ์ถั่วฮามาต้า (*Stylosanthes hamata*) ดำเนินการที่สถานีพัฒนาอาหารสัตว์มหาสารคาม ในขั้นการทดสอบสมรรถนะพืชรุ่นลูกเพื่อการ

คัดเลือกพันธุ์ในรอบที่ 2 และทดสอบสมรรถนะของพืชรุ่นลูกโดยเปรียบเทียบกับพันธุ์มาตรฐานและสายพันธุ์อื่นๆ

- ❖ การคัดเลือกพันธุ์ถั่วคาวาลเคด (*Centrosema pascuorum*) ดำเนินการที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครราชสีมา พบว่า มีปัญหาเรื่องโรคซึ่งเกิดจากไวรัสชนิด Peanut strip virus และพืชมีความแปรปรวนของลักษณะด้านทานโรคน้อยมาก ดังนั้นโอกาสที่จะได้พันธุ์ใหม่ที่ต้านทานโรคจากการคัดเลือกพืชโดยใช้แหล่งพันธุกรรมในประเทศจึงค่อนข้างต่ำ
- ❖ การคัดเลือกพันธุ์ถั่วลิสงนา (*Alysicarpus vaginalis*) ได้ดำเนินการทดสอบถั่วลิสงนา 2 สายพันธุ์ คือ สายพันธุ์ที่มีลักษณะลำต้นตั้ง (*A. vaginalis* var. Stocksii) และลักษณะลำต้นเลื้อย (*A. vaginalis* var. Nummurali) รวมทั้งได้ทดสอบเปรียบเทียบผลผลิตของถั่วลิสงนาต้นตั้ง ถั่วเวอร์นาไนสโตไลและถั่วท่าพระสโตไล

กิจกรรมที่ 2 พัฒนาเทคนิคการผลิตเมล็ดพันธุ์และปรับปรุงเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์หลังเก็บเกี่ยวเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ระดับเมล็ดพันธุ์ขยายและจำหน่าย กิจกรรมมีความก้าวหน้าดังนี้

- ❖ นักวิจัยร่วมได้ศึกษาอิทธิพลของระดับปุ๋ยไนโตรเจนและระยะตัดต่อผลผลิตเมล็ดของหญ้าชิกแนล (*Brachiaria brizanta* CIAT 6780) ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครราชสีมา
- ❖ ได้ดำเนินการติดตั้งเครื่องจักรอุปกรณ์สำหรับทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่สถานีพัฒนาอาหารสัตว์มหาสารคาม และสร้างห้องเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์อุณหภูมิต่ำที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ขอนแก่น
- ❖ ดำเนินการศึกษาลักษณะการตัดที่มีต่อผลผลิตและคุณภาพของถั่วท่าพระสโตไล
- ❖ ศึกษาผลผลิตของเมล็ดพันธุ์ถั่วคาวาลเคดเมื่อมีระบบการให้น้ำและวันปลูกที่แตกต่างกัน
- ❖ ศึกษาการทำลายระยะพักตัวของเมล็ดถั่วอาหารสัตว์โดยวิธีการต่างๆ และศึกษาวิธีการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ 5 ชนิด
- ❖ ศึกษาวิธีการเก็บรวบรวมเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์โดยการใช้เครื่องเก็บเกี่ยวแบบง่าย ๆ
- ❖ ได้ดำเนินการปรับปรุงเครื่องมือทำความสะอาดเมล็ดพันธุ์ถั่วอาหารสัตว์ 5 ชนิดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

กิจกรรมที่ 3 พัฒนาเทคนิคการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์

- ❖ ผู้เชี่ยวชาญชาวญี่ปุ่นและนักวิจัยร่วม ได้ร่วมกันจัดทำคู่มือการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ตามมาตรฐาน ISTA สำหรับเป็นคู่มือฝึกอบรมและปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ของกรมปศุสัตว์ โดยสำเร็จไปแล้ว 90 เปอร์เซ็นต์ และได้จัดทำตารางการฝึกอบรมการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ในปีงบประมาณ 2546
- ❖ ได้จัดทำคู่มือตรวจสอบแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์สำหรับเป็นคู่มือการฝึกอบรม และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์เสร็จแล้ว และได้จัดทำตารางการฝึกอบรมการตรวจสอบแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ในปีงบประมาณ 2546

กิจกรรมที่ 4 ปรับปรุงเทคนิคการผลิต การแปรรูปและการใช้พืชอาหารสัตว์

- ❖ ผู้เชี่ยวชาญชาวญี่ปุ่นและนักวิจัยร่วมได้ออกแบบและทดสอบแบบสอบถามเพื่อใช้ในการสำรวจฟาร์มโคนมในจังหวัดขอนแก่นเพื่อศึกษาสภาวะการผลิต การจัดการและการใช้ประโยชน์ของพืชอาหารสัตว์สำหรับเลี้ยงโคนมซึ่งได้ดำเนินการสำรวจเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้จัดทำรายงานการสำรวจฉบับร่าง ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากนักวิจัยร่วมของกิจกรรมนี้แล้ว
- ❖ ได้พัฒนาต้นแบบโรงตากพืชอาหารสัตว์ให้เหมาะสมกับเกษตรกรรายย่อย และได้ถ่ายทอดเทคนิคการทำฟืนแห้งโดยใช้โรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ที่มีโครงสร้างทำจากไม้ไผ่ ให้แก่เกษตรกรกลุ่มผู้ผลิตพืชอาหารสัตว์ จำนวน 4 กลุ่ม
- ❖ ทดสอบเทคนิคการผลิตถั่วทำพระสไตโลหมักโดยใช้สารเสริมเพื่อเพิ่มคุณภาพการหมัก เพื่อถ่ายทอดสู่เกษตรกรต่อไป

โครงการความร่วมมือวิจัยการเกษตรระหว่างกรมปศุสัตว์กับ

JIRCUS

Collaborative Research between Department of Livestock Development (DLD) and Japan International Research center for Agricultural Science (JIRCUS)

ศูนย์วิจัยการเกษตรนานาชาติแห่งประเทศไทย (JIRCUS) ได้ทำสัญญาความร่วมมือกับกรมปศุสัตว์ในการทำวิจัยด้านอาหารสัตว์และพืชอาหารสัตว์ เมื่อเดือนกันยายน 2537 โดยกรมปศุสัตว์ได้มอบหมายให้ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ขอนแก่นเป็นหน่วยงานของกรมฯ ที่ร่วมโครงการและมีสำนักงานของ JIRCUS ตั้งอยู่ในบริเวณของศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ขอนแก่น

การดำเนินงานวิจัยของโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาระบบการให้อาหารสำหรับโคเนื้อและโคนมโดยการใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์ในท้องถิ่น และได้สิ้นสุดเมื่อเดือน มีนาคม 2545 แต่เนื่องจากยังขาดข้อมูลที่จำเป็นอีกหลายประการจึงได้ขยายเวลาการทำวิจัยต่ออีก 1 ปี คือ ตั้งแต่วันที่ 20 มีนาคม 2545 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546 ซึ่งการดำเนินงานวิจัยที่ผ่านมามีความก้าวหน้า ดังนี้

โครงการที่ได้ดำเนินการแล้ว

1. การศึกษาเมตาบอลิซึมของพลังงานและไนโตรเจนของโคนมแห่งที่ได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมกับกากถั่วเหลืองระดับต่างๆ
2. การศึกษาเมตาบอลิซึมของพลังงานและไนโตรเจนของโครีดนมที่ได้รับฟางข้าวหรือถั่วควาลเค็ดหรือข้าวโพดหมัก
3. การศึกษาคุณค่าทางโภชนาของพืชอาหารสัตว์เขตร้อน (1) หญ้าลูซี่ (2) ถั่วฮามาต้า
4. การศึกษาคุณค่าทางโภชนาของพืชอาหารสัตว์เขตร้อน (3) หญ้ากินนีสีม่วง (4) ถั่วท่าพระสไตโด
5. การพัฒนาการใช้พืชหมักเป็นอาหารโค
6. การใช้และการเก็บสำรองพืชอาหารสัตว์เขตร้อนในรูปพืชหมักห่อก้อน
7. ความเป็นไปได้ในการใช้อ้อยปาหมักและหญ้าเนเปียร์หมักเป็นอาหารสำหรับฟาร์มโคนมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ซึ่งจากการดำเนินงานโครงการดังกล่าวทำให้ได้ข้อมูลพื้นฐาน เช่น ส่วนประกอบทางเคมี ค่าการย่อยได้ และค่าพลังงานใช้ประโยชน์ได้ของพืชอาหารสัตว์เขตร้อนบางชนิด รวมทั้งระดับโปรตีนในสูตรอาหารที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงโคนม เพื่อใช้ในการจัดทำมาตรฐานอาหารสัตว์สำหรับประเทศไทย นอกจากนี้แล้วยังได้ข้อมูลเกี่ยวกับเทคโนโลยีการหมักต่างๆ เช่น การนำวัสดุเหลือใช้จากการเกษตรและอุตสาหกรรม เช่น กากน้ำตาล ฟางข้าวและกากเบียร์ มาหมักร่วมกันในอัตราส่วน 1 : 1 : 2 สามารถใช้เป็นอาหารหยาบสำหรับขุนโคเนื้อได้ และถ้าในขั้นตอนการหมักกำจัดอากาศออกได้หมดจะสามารถเก็บรักษาได้มากกว่า 1 ปี โดยที่คุณค่าทางอาหารสัตว์มีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย ส่วนการหมักต้นข้าวโพดหวานหลังเก็บฝักแล้วร่วมกับกากอ้อย ฟางข้าวและกากเบียร์ในอัตราส่วนต่างๆ การหมักหญ้าเนเปียร์ยักษ์ที่อายุการตัด 75 วัน และการหมักอ้อยป่าที่อายุการตัด 75 วัน โดยอัดเป็นก้อนกลมขนาดเล็ก น้ำหนักประมาณ 40-60 กิโลกรัมและห่อพลาสติกด้วยเครื่อง พบว่า สามารถใช้เป็นพืชหมักคุณภาพดีได้โดยเฉพาะหญ้าเนเปียร์ยักษ์หมัก คาดว่าเมื่อนำมาใช้เลี้ยงโคนมแห้งและโครีดนมในช่วงแล้งจะต้องใช้ปริมาณรวม 2.9 ตันต่อตัว ตลอดระยะเวลาช่วงแล้ง และ ส่วนอ้อยป่าหมักจะต้องใช้ 1.8 ตันต่อตัว ตลอดระยะเวลาช่วงแล้งทั้งในโคนมแห้งและโครีดนม

โครงการพืชอาหารสัตว์เพื่อเกษตรกรรายย่อย

“Development Sustainable Forage Technologies for Resource-Poor Farmers in Asia, FSP Phase 2” (ปี 2543 – 2545)

โครงการพืชอาหารสัตว์เพื่อเกษตรกรรายย่อย เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างกรมปศุสัตว์ และ CIAT ที่ได้รับทุนสนับสนุนจาก ADB (The Asian Development Bank) โดยกองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ เป็นผู้รับผิดชอบโครงการ มี นางฉายแสง ไม้แก้ว เป็น Country Coordinator และ นางกานดา นาคมนี เป็น Counterpart โครงการ FSP ระยะที่ 2 นี้ มีประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เข้าร่วมโครงการ 6 ประเทศ คือ ไทย อินโดนีเซีย จีน ลาว ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม ซึ่งได้ดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. 2543-2545 (ต่อเนื่องจาก FSP ระยะที่ 1 ซึ่งดำเนินการแล้วในระหว่างปี 2538-2542)

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. พัฒนาศักยภาพการพืชอาหารสัตว์อย่างยั่งยืนสำหรับเกษตรกรที่ขาดแคลนทรัพยากรในการระบบการทำฟาร์มบนที่ดินของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. เพิ่มประสิทธิภาพของบุคลากรในหน่วยงานวิจัยทางการเกษตรของแต่ละประเทศในการพัฒนาและนำเทคโนโลยีไปสู่เกษตรกร
3. แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารด้านการพัฒนาพืชอาหารสัตว์ระหว่างประเทศสมาชิก

กิจกรรมที่ดำเนินการในประเทศไทย ปี 2545

1. ดำเนินการวิจัยการคัดเลือกพันธุ์พืชอาหารสัตว์ร่วมกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในอำเภอสองเนิน จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 22 ราย
2. ดำเนินการวิจัยการคัดเลือกพันธุ์พืชอาหารสัตว์ร่วมกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อในอำเภอสี่คิ้ว จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 32 ราย
3. ดำเนินการทดสอบการใช้มันเส้นกับถั่วคาวาลเคดแห้ง และหญ้าสดเลี้ยงโคเนื้อร่วมกับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคขุน ในเขตอำเภopakช่อง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 3 ราย
4. ดำเนินการทดสอบและประเมินพันธุ์ถั่วแฉะ 9 สายพันธุ์ ซึ่งคัดเลือกจาก 45 สายพันธุ์ ที่ดำเนินการทดสอบในปี 2543 – 2544 เพื่อหาพันธุ์ที่ด้านทานแมลงสามารถผลิตเมล็ดได้และให้ผลผลิตในช่วงแล้งที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครราชสีมา

5. ทำการทดสอบและประเมินพันธุ์ถั่วสโตโล 5 สายพันธุ์ เพื่อหาพันธุ์ต้านทานโรค anthracnose ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครราชสีมา
6. ทำการทดสอบการจัดการแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์หญ้า *Brachiaria brizantha* 5 สายพันธุ์ ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครราชสีมา
7. ทำการทดสอบการปรับตัวของหญ้า *Brachiaria brizantha* 2 สายพันธุ์ และ *Brachiaria hybrid* 1 สายพันธุ์ ซึ่งได้รับเมล็ดจาก CIAT ในปี 2545 ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นครราชสีมา
8. ผลิตเมล็ดพันธุ์หญ้าและถั่วพืชอาหารสัตว์ 11 ชนิด สำหรับสนับสนุนประเทศสมาชิกในโครงการ FSP
9. ไทยเป็นบรรณาธิการจดหมายข่าว SEAFRAD ฉบับที่ 12 (April 2002)
10. แปลและเรียบเรียงหนังสือ 2 เล่ม คือ
 - 10.1 เรื่อง "การพัฒนาเทคโนโลยีพืชอาหารสัตว์ร่วมกับเกษตรกรรายย่อย-วิธีการเลือกพันธุ์พืชอาหารสัตว์ที่ดีที่สุดสำหรับเกษตรกรในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้" (Developing Forage Technologies with Smallholder Farmers : How to select the best varieties to offer farmers in Southeast Asia) เขียนโดย Peter M. Horne และ Warner W. Stur จัดพิมพ์โดย ACIAR/Center of Tropical Agriculture (CIAT) และกองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ จำนวน 1,000 ฉบับ แจกจ่ายแก่ผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจด้านพืชอาหารสัตว์
 - 10.2 เรื่อง " การพัฒนาเทคโนโลยีพืชอาหารสัตว์ร่วมกับเกษตรกรรายย่อย-การปลูก การจัดการและการใช้ประโยชน์พืชอาหารสัตว์" (Developing Forage Technologies with Smallholder Farmers : How to grow , manage and use forage) เขียนโดย Peter M. Horne และ Warner W. Stur จัดพิมพ์โดย ACIAR/Center of Tropical Agriculture (CIAT) และกองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ จำนวน 800 ฉบับ แจกจ่ายแก่ผู้เกี่ยวข้องและผู้สนใจด้านพืชอาหารสัตว์

โครงการส่งเสริมให้เด็กนักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันอิ่มทุกวัน ปี 2545

หลักการและเหตุผล

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงศึกษาธิการได้มีข้อตกลงความร่วมมือในการ ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันอิ่มทุกวัน อย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ เพื่อให้เด็กนักเรียนโดยเฉพาะเด็กในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา มีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์ แข็งแรง พร้อมทั้งจะรับการพัฒนาการศึกษาในด้านต่าง ๆ อย่างเต็มที่ต่อไป โดยขอให้กรมปศุสัตว์สนับสนุนด้านพันธุ์ สัตว์ปัจจัยการผลิตที่จำเป็น และให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ เพื่อให้เกิดผลผลิตมาใช้ตามโครงการ และเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ให้เด็กนักเรียนและผู้ปกครองเป็นตัวอย่างสามารถนำไปปฏิบัติเป็น อาชีพเสริมต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันที่มีคุณภาพทางโภชนาการ บริโภค อย่างเพียงพอ และเหมาะสมต่อความต้องการของร่างกาย
2. เพื่อส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีให้เด็กนักเรียนมีความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ สามารถ ใช้ในการประกอบอาชีพได้ต่อไป
3. เพื่อให้โรงเรียนเป็นแหล่งสาธิตและถ่ายทอดความรู้ด้านการเลี้ยงสัตว์ แก่ชุมชนโดยรอบ

ปี 2545 กรมปศุสัตว์ได้ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีการผลิตไก่สำหรับ ใช้บริโภคและกรมฯ ได้มอบหมายให้กองอาหารสัตว์รับผิดชอบในการผลิตอาหารไก่ ให้โครงการส่งเสริมให้ นักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันอิ่มทุกวัน

เป้าหมาย

ปี 2545 กองอาหารสัตว์ผลิตอาหารไก่ 240,000 กิโลกรัม สำหรับ 2,000 โรงเรียน ๆ ละ 120 กิโลกรัม

งบประมาณ

ปีงบประมาณ 2545 วงเงิน 2,200,000 บาท (สองล้านสองแสนบาทถ้วน)

หน่วยงานดำเนินการ

1. ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ชยานา
2. ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์สระแก้ว

3. ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง
4. ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ขอนแก่น
5. ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ลำปาง
6. ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์เพชรบุรี
7. ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นครศรีธรรมราช
8. ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นราธิวาส

ผลการปฏิบัติงาน

ผลิตอาหารไก่ทั้งหมด 240,000 กิโลกรัม คิดเป็น 100 % ของแผน โดยใช้งบประมาณในการดำเนินงานทั้งสิ้น 2,200,000 บาท (สองล้านสองแสนบาทถ้วน)

ตารางที่ 49 สรุปผลการปฏิบัติงานโครงการส่งเสริมให้เด็กนักเรียนทุกคนได้รับประทานอาหารกลางวันอิ่มทุกวัน

ลำดับที่	หน่วยงาน	แผนผลิตอาหาร ไก่ จำนวน (ก.ก)	ผล	คิดเป็น % ของ แผน	เงินจัดสรร (บาท)
1	คอส.ชัยนาท	37,920	37,920	100%	343,200
2	คอส.สระแก้ว	17,040	17,040	100%	149,600
3	คอส.ปากช่อง	75,600	75,600	100%	686,400
4	คอส.ขอนแก่น	25,920	25,920	100%	253,000
5	คอส.ลำปาง	41,280	41,280	100%	380,600
6	คอส.เพชรบุรี	14,400	14,400	100%	136,400
7	คอส.นครศรีธรรมราช	14,640	14,640	100%	127,600
8	คอส.นราธิวาส	13,200	13,200	100%	123,200
	รวม	240,000	240,000	100%	2,200,000

โครงการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรหลังพักชำระหนี้

หลักการและเหตุผล

1. รัฐบาลกำหนดนโยบายฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกร เร่งรัดการแก้ปัญหาหนี้สินและพักชำระหนี้ให้สามารถฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพ

2. คณะรัฐมนตรี มีมติเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2544 และวันที่ 1 พฤษภาคม 2544 เห็นชอบโครงการพักชำระหนี้ให้แก่เกษตรกรรายย่อย ตามนโยบายของรัฐบาลผ่านระบบธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยให้ความช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยที่ประสบปัญหาหนี้สิน เนื่องจากเหตุผลวิสัยและจำเป็นให้ลดภาวะหนี้สิน 3 ปี เพื่อให้โอกาสฟื้นฟูตนเองในการประกอบอาชีพสร้างรายได้ และเกษตรกรจะต้องใช้โอกาสที่ได้รับนี้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้มีรายได้เพิ่มขึ้นและสามารถจ่ายชำระหนี้ได้หลังสิ้นสุดโครงการ ซึ่งจะช่วยให้เศรษฐกิจของประเทศฟื้นตัวอย่างแท้จริงและยั่งยืน

3. เป้าหมายเกษตรกรร่วมโครงการ

เกษตรกรรายย่อยลูกค้า ธ.ก.ส. วงเงินกู้ไม่เกิน 100,000 บาท ได้พักชำระหนี้เงินต้นและไม่เสียดอกเบี้ยเป็นเวลา 3 ปี (ตั้งแต่ 1 เมษายน 2544 ถึง 31 มีนาคม 2547) รวมมูลค่าหนี้สิน 75,031 ล้านบาท แบ่งเป็น 3 กลุ่มดังนี้

1. ลูกค้าชั้นดี	1,362,411 ราย	มูลค่าเงินกู้คงเป็นหนี้ (ล้านบาท)	54,502
2. ลูกค้าชั้นทั่วไป	502,159 ราย	มูลค่าเงินกู้คงเป็นหนี้ (ล้านบาท)	16,208
3. ลูกค้าค้างชำระ	515,218 ราย	มูลค่าเงินกู้คงเป็นหนี้ (ล้านบาท)	23,346
รวม	2,379,786 ราย	มูลค่าเงินกู้คงเป็นหนี้ (ล้านบาท)	94,056 (ล้านบาท)

ทั้งนี้ เกษตรกรรายย่อยที่อยู่ในข่ายได้รับความช่วยเหลือและประสงค์ขอรับความช่วยเหลือตามโครงการต้องแสดงเจตจำนงเข้าร่วมโครงการกับ ธ.ก.ส. และจะต้องเข้าสู่กระบวนการปรับปรุงการผลิตเพื่อฟื้นฟูอาชีพและพัฒนาอาชีพตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมกับเกษตรกรเป็นผู้กำหนดร่วมกัน

4. เพื่อให้การปฏิบัติงานโครงการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรหลังการพักชำระหนี้สอดคล้องกับนโยบายและมีความชัดเจนในการปฏิบัติ คณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบกรอบแนวทางการดำเนินงานโดยสรุป

1) การรวบรวมรายชื่อเกษตรกรที่ร่วมโครงการ ธ.ก.ส. เป็นผู้จัดทำบัญชีรายชื่อเกษตรกรรายย่อยที่เป็นลูกค้า ธ.ก.ส. ตามคุณสมบัติที่กำหนดและประสงค์จะเข้าร่วมโครงการแยกตามรายชื่อตำบล/อำเภอ/จังหวัดมอบหมายให้ ธ.ก.ส. จัดส่งรายชื่อดังกล่าวให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดจะเป็นหน่วยงานอำนวยความสะดวกและประสานงานโครงการระดับจังหวัด

2) จัดตั้งคณะอนุกรรมการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรหลังการพักชำระหนี้ระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ และเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็น

อนุกรรมการละเลขาณูการ มีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงาน กำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน โครงการติดตาม และประเมินผลการช่วยเหลือเกษตรกรเป็นรายบุคคล

3) จัดตั้งศูนย์บริการ และถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อสนับสนุน ตรวจสอบและจำแนกกลุ่มเกษตรกรลูกค้าที่เข้าร่วมโครงการจัดทำแผนฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแต่ละราย พร้อมทั้งจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แก่เกษตรกร

4) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการช่วยเหลือฟื้นฟูอาชีพเกษตรกร ตามความต้องการและสอดคล้องกับแผนรองรับการให้การสนับสนุนด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยีและทางเลือกอาชีพ จำนวน 135,494 ราย

เป้าหมาย

ปี 2545 กองอาหารสัตว์ผลิตอาหารไก่ จำนวน 1788.90 ตัน สำหรับเกษตรกร 35,000 ราย

พื้นที่ดำเนินงาน

ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ขอนแก่น
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์สระแก้ว
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ชัยนาท
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง

ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นครราชสีมา
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์เพชรบุรี
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นครศรีธรรมราช
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ลำปาง

ระยะเวลาดำเนินงาน

ตุลาคม 2544 – กันยายน 2545

ตารางที่ 50 สรุปผลการผลิตและจัดส่งอาหารสัตว์ปีกโครงการฟื้นฟูเกษตรกรรมหลังพื้ทภัยธรรมชาติปี 2545

หน่วยงานผลิต/จัดส่ง	เป้าหมาย ของแผน (ตัน)	ผลการผลิต (ตัน)	ผลการจัดส่ง (ตัน)	จำนวนเกษตรกร	คิดเป็น % ของแผน	เงินจัดสรร (บาท)
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ขอนแก่น	282.85	286.45	282.85	4,300	100.00	2,535,500
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์สระแก้ว	61.70	61.70	61.70	1,200	100.00	553,200
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ชัยนาท	221.40	205.48	221.50	1,0800	100.05	1,982,300
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นครราชสีมา	102.60	102.60	102.60	5,500	100.00	922,000
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์เพชรบุรี	51.40	51.40	51.40	8,500	100.00	461,000
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์นครศรีฯ	87.40	88.60	88.60	1,000	101.37	783,700
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ปากช่อง	556.20	556.20	556.20	1,700	100.00	6,343,800
ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ลำปาง	425.35	435.00	435.90	2,000	102.48	3,918,500
รวม	1,788.90	1,787.43	1,800.75	35,000	100.66	17,500,000

โครงการธนาคารโค – กระบือ ปี 2545

หลักการและเหตุผล

โครงการธนาคารโค – กระบือ เพื่อเกษตรกรตามพระราชดำริ เป็นโครงการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โครงการหนึ่งที่กรมปศุสัตว์ได้รับพระราชทานให้ดำเนินการ เนื่องจากการเสด็จพระราชดำเนินออกตรวจเยี่ยมราษฎรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขา จังหวัดสระแก้ว เมื่อปีพุทธศักราช 2522 ทรงทราบว่าราษฎรจำนวนมากขาดแคลนโค – กระบือ มาใช้แรงงานในราคาแพงมากและบางครั้ง เมื่อจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรแล้วก็เกือบจะไม่ได้อะไรเลย เพราะต้องจ่ายเป็นค่าเช่าโค – กระบือ ไปเกือบหมด จึงได้ทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้งธนาคารโค – กระบือ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ยากจนให้มีโค – กระบือ ไว้ใช้แรงงานเป็นของตนเอง

วัตถุประสงค์ผลการปฏิบัติงาน

เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ยากจนทั่วประเทศให้มี โค – กระบือ ไว้ใช้แรงงาน และเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรเป็นการช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

ธนาคารโค – กระบือ จะได้ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรที่ยากจนให้มีโอกาสได้เป็นเจ้าของโค – กระบือ เป็นของตนเองให้มากและกว้างขวางที่สุด เพื่อลดภาระที่เกษตรกรจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเช่าโค – กระบือ ใช้แรงงาน

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการธนาคารโค – กระบือ เพื่อเกษตรกร ตามพระราชดำริ เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2544 เห็นชอบให้นำโค – กระบือ ที่มีผู้บริจาคไปกักเลี้ยงไว้ที่ศูนย์/สถานีอาหารสัตว์ ประมาณ 1 เดือน เพื่อบำรุงเลี้ยงให้มีสภาพสมบูรณ์ กักตรวจโรค ถ่ายพยาธิ ฉีดวัคซีน และผสมพันธุ์ ก่อนนำไปให้เกษตรกร โดยค่าใช้จ่ายอาหารสัตว์ได้รับจากโครงการธนาคารโค – กระบือ นั้น กองอาหารสัตว์ได้คัดเลือกสถานีอาหารสัตว์อุดรธานี และสถานีอาหารสัตว์บุรีรัมย์เข้าร่วมโครงการนี้ โดยปรับปรุงสถานที่ สร้างคอกพักสัตว์ จัดเตรียมแหล่งน้ำ และปรับปรุงแปลงหญ้าเพื่อให้สามารถเลี้ยงโค – กระบือได้ แห่งละ 400 ตัว ตลอดเวลาจนสิ้นสุดโครงการ

ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2544 – กันยายน 2545

งบประมาณ

สถานีอาหารสัตว์อุดรธานี	งบประมาณ	310,000	บาท
สถานีอาหารสัตว์บุรีรัมย์	งบประมาณ	102,000	บาท

ตารางที่ 51 สรุปผลการปฏิบัติงานการเลี้ยงฟื้นฟูสภาพ โค – กระบือ ของธนาคารโค – กระบือ
ณ วันที่ 30 กันยายน 2545

สถานี อาหารสัตว์	สัตว์นำเข้า สถานีฯ (ตัว)		สัตว์ตาย (ตัว)		ผลการจัดส่ง (ตัว)				คงเหลือ (ตัว)	
	โค	กระบือ	โค	กระบือ	โค		กระบือ		โค	กระบือ
					จังหวัด	จำนวน	จังหวัด	จำนวน		
อุดรธานี	606	288	12	20	มหาสารคาม	70	มหาสารคาม	70	77	18
					ขอนแก่น	113	อุดรธานี	110		
					อุดรธานี	120	ชัยภูมิ	49		
					ชัยภูมิ	94	สกลนคร	20		
					กาฬสินธุ์	60	ตราด	50		
					สกลนคร	60				
					รวม	517	รวม	250		
บุรีรัมย์	725	729	15	32	สุรินทร์	124	สุรินทร์	144	179	132
					อำนาจเจริญ	60	อำนาจเจริญ	11		
					ยโสธร	70	ยโสธร	240		
					นครราชสีมา	10	นครราชสีมา	30		
					บุรีรัมย์	185	บุรีรัมย์	32		
					ชัยภูมิ	62	มหาสารคาม	98		
					มหาสารคาม	20	สระบุรี	6		
							สระแก้ว	4		
					รวม	513	รวม	565		
รวม	1331	1017	27	52	1048		815		256	150

การผลิตและจัดส่งหญ้าแห้งให้กองผสมเทียม

ปีงบประมาณ 2545 กองอาหารสัตว์มีเป้าหมายการจัดหาเสบียงสัตว์ให้กับกองผสมเทียม
รวมทั้งสิ้น 811,7000 กก.

ตารางที่ 52 พืชอาหารสัตว์คุณภาพดี

หน่วยงาน กองผสมเทียม	หน่วยจ่าย กองอาหารสัตว์	แผน (กิโลกรัม)	ผล (กิโลกรัม)	งบประมาณ (บาท)
1.กมท.ปทุมธานี	ศูนย์ฯปากช่อง	126,400	126,400	505,600
	สถานีสุโขทัย	126,400	126,400	505,600
	สถานีพิจิตร	126,400	126,400	505,600
2.คผท.เชียงใหม่	สถานีสุโขทัย	59,300	59,300	237,200
	สถานีพิจิตร	59,300	59,300	237,200
3.คผท.ขอนแก่น	ศูนย์ฯขอนแก่น	100,375	100,375	401,500
	สถานีเขียงยืน	100,375	100,375	401,500
4.คผท.นครราชสีมา	ศูนย์ฯปากช่อง	36,500	36,500	146,000
5.คผท.พิษณุโลก	สถานีสุโขทัย	25,550	25,550	102,200
6.คผท.สงขลา	สถานีสตูล	51,100	51,100	204,400
รวม		811,700	811,700	3,246,800

โครงการสารสนเทศกองอาหารสัตว์

กองอาหารสัตว์เริ่มดำเนินการจัดทำระบบสารสนเทศของกองอาหารสัตว์ เมื่อวันที่ 2 มกราคม 2543 มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ผลงานของกองอาหารสัตว์ ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปในการศึกษาหาความรู้ และเป็นสื่อกลางระหว่างเกษตรกร หรือผู้สนใจกับกองอาหารสัตว์ กองอาหารสัตว์ได้พัฒนา ปรับปรุง ระบบสารสนเทศของกอง คือ

ระบบ Internet มี web site คือ www.geocities.com/andddld มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลด้านอาหารสัตว์ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปได้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับด้านอาหารสัตว์ ซึ่งใน web site ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1. หัวข้อ “แนะนำกองอาหารสัตว์” มีรายละเอียดย่อย ดังนี้
 - 1.1 ประวัติ ภารกิจ
 - 1.2 โครงสร้างองค์กร
 - 1.3 สถานที่ตั้ง
 - 1.4 คณะผู้บริหาร
 - 1.5 แผนปฏิบัติงาน
 - 1.6 ข้อมูลพื้นฐานและสถิติ
2. หัวข้อ “ข้อมูลเผยแพร่” มีรายละเอียดย่อย ดังนี้
 - 2.1 ความรู้ด้านพืชอาหารสัตว์
 - 2.2 ความรู้ด้านอาหารสัตว์
 - 2.3 ผลงานวิจัยกองอาหารสัตว์
 - 2.4 บทความวิชาการ
 - 2.5 บทความงานวิจัย
 - 2.6 เอกสารกองอาหารสัตว์
3. หัวข้อ “บริการด้านอาหารสัตว์” มีรายละเอียดย่อย ดังนี้
 - 3.1 ถาม – ตอบ ปัญหาอาหารสัตว์
 - 3.2 บริการคำนวณสูตรอาหารสัตว์
 - 3.3 บริการวิเคราะห์อาหารสัตว์
 - 3.4 ข้อมูลการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์
4. โครงการนาหญ้า
5. เรื่องใหม่ที่น่าสนใจ
 - 5.1 บทความวิชาการใหม่

- 5.2 บทคัดย่องานวิจัยใหม่ (ยังไม่ได้ตีพิมพ์)
- 6. ชมรมนักโภชนาการสัตว์
 - 6.1 วารสารข่าวสารโภชนาการสัตว์
- 7. ข่าวประชาสัมพันธ์และประชุมสัมมนา
 - 7.1 ประจำเดือน
 - 7.2 บทคัดย่องานวิจัยกองอาหารสัตว์ปี 2507 – 2545
- 8. ข่าว "JICA"
- 9. เว็บไซต์น่าสนใจ

ซึ่งในหัวข้อย่อยแต่ละเรื่องจะมีรายละเอียดข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยสามารถเข้าไปหาข้อมูลด้วยการ Click เข้าไปในแต่ละหัวข้อนั้น ๆ กองอาหารสัตว์จะปรับปรุงพัฒนา เนื้อหา รายละเอียดต่าง ๆ ด้านอาหารสัตว์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ตอบสนองความต้องการของเกษตรกรและผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมและติดต่อขอข้อมูลทาง web site นอกจากนี้กองอาหารสัตว์ยังมี E-mail Addrees สำหรับติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานภายในกองอาหารสัตว์ถึงศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์ สถานีพัฒนาอาหารสัตว์ ศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี และหน่วยงานอื่นที่ E-mail Addrees : nutrition@dld.go.th